

ရောဂါတီမတ်ပဲသစ်များအသက်မပြတ်ဝင် အဖွင့်ဈေးကောင်း ဈေးကွက်သွက်လက်

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၂၂

ရောဂါတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မတ်ပဲသစ်များပေါ်ချိန်တွင် လှိုင်လှိုင်ဝင်နေသော်လည်း ဈေးကောင်းရနေသည်။

မတ်ပဲဈေးနှုန်းမှာ ဇန်နဝါရီပထမပတ်က တစ်တင်းလျှင် ကျပ် ၄၂၀၀၀ ရှိနေရာမှ နောက်ဆုံးရက်တွင် ၄၃၀၀၀ သို့ မြင့်တက်သွားသည်။

ထို့နောက် ဇန်နဝါရီ ၈ရက်နှင့် ၉ရက်တွင် တစ်တင်းလျှင် ကျပ် ၄၄၀၀၀ သို့ မြင့်တက်လာပြီး နောက်ရက်များတွင် ကျပ် ၄၅၀၀၀၊ ကျပ် ၄၅၅၀၀ အထိ ဆက်တိုက်မြင့်တက်လာခဲ့သည်။

အလားတူပင် မတ်ပဲအဟောင်းများလည်း မတ်ပဲအသစ် ဈေးနှုန်းများထက် တစ်တင်းလျှင် ကျပ် ၅၀၀ မှ ၁၀၀၀ ခန့်သာ ဈေးကွာသည်။

ယင်းကဲ့သို့ အဆက်မပြတ်ဝင်ရောက်နေစဉ် ဈေးနှုန်း မြင့်တက်နေခြင်းမှာ ပြည်ပဝယ်လက်ရှိကာ တင်ပို့မှုအလားအလာကောင်းများကြားသိနေရသောကြောင့် ဈေးမြင့်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ဇန်နဝါရီ ၉ရက်တွင် ပြည်ပဝယ်လက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းပဲဈေးနှုန်းသည် တစ်ကွမ်တယ်လျှင် ရူပီးငွေ ၁၀၀ ခန့် ဈေးမြင့်တက်နေကြောင်း ကြားသိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် မတ်ပဲနှင့်ပဲစင်းငုံကို ကန့်သတ်ကုန်စည်အဖြစ်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားပြီး ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း တစ်နှစ်လျှင် မတ်ပဲတန်ချိန် တစ်သိန်းခွဲနှင့် ပဲစင်းငုံတန်ချိန် တစ်သိန်းတင်သွင်းရန် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် G to G သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီးနောက် မြန်မာမတ်ပဲဝယ်လိုအားမှာ ဈေးကွက်အတွင်းလှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လာခဲ့ကာ ယခုကဲ့သို့မတ်ပဲအသစ်များလည်း ဈေးကောင်းရရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယ၏ နှစ်စဉ်မတ်ပဲစားသုံးမှုမှာ တန်ချိန် ၂၇သန်း ၂၈သိန်းခန့် ရှိသည်ဆို၏။ PAK(Bio)

ဆန်နှင့်ဆန်ကွဲပိုမိုတင်ပို့ခဲ့သော်လည်း ဝင်ငွေလျော့နည်း

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၂၂

၂၀၂၂ ခုနှစ် ပထမသုံးလအတွင်း ယခင်နှစ်ကာလထက် ဆန်နှင့်ဆန်ကွဲကို ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ခဲ့သော်လည်း ဝင်ငွေလျော့နည်းရရှိခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁ ရက်မှ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်အထိ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၁၄ ဒသမ ၃၃၆ သန်း တန်ဖိုးရှိ ဆန်နှင့်ဆန်ကွဲတန်ချိန် ခြောက်သိန်းခွဲကျော် (၆၆၉၆၅၉ ဒသမ ၉၃၆ တန်) တင်ပို့နိုင်ခဲ့သည်။

ယင်းကာလအတွင်း ကန်

ဒေါ်လာ ၁၄၄ ဒသမ ၉၃၆ သန်း တန်ဖိုးရှိ ဆန်တန်ချိန် လေးသိန်းကျော်(၄၃၈၉၂၄ ဒသမ ၈၉၉ တန်) နှင့် ကန်ဒေါ်လာ ၆၉ ဒသမ ၄ သန်း တန်ဖိုးရှိ ဆန်ကွဲတန်ချိန် ၂၃၀၀၀၀ ကျော် (၂၃၀၇၃၄ ဒသမ ၂၅ တန်) စုစုပေါင်းကန်ဒေါ်လာ ၂၁၄ ဒသမ ၃၃၆ သန်း တန်ဖိုးရှိ ဆန်နှင့်ဆန်ကွဲတန်ချိန် ၆၆၉၆၅၉ ဒသမ ၁၄၉ တန် တင်ပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၂၁ -၂၂ မီနီဘတ်ဂျက်ကာလ ပထမသုံးလ အတွင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၁၄ ဒသမ ၃၃၆ သန်းတန်ဖိုးရှိ ဆန်နှင့်ဆန်ကွဲ

တန်ချိန် ၆၇၀၀၀၀ ခန့်(၆၆၉၆၅၉ ဒသမ ၁၄၉ တန်) တင်ပို့ခဲ့သည်။

ယခုဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ခဲ့သော်လည်း ဝင်ငွေလျော့နည်းခဲ့ခြင်းမှာ ကမ္ဘာ့ဆန်ဈေးကွက်တွင် ဆန်ဈေးနှုန်းများကျဆင်းနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ယခင်နှစ်က ဆန်တစ်တန် ပျမ်းမျှပေါက်ဈေးနှုန်းမှာ ကန်ဒေါ်လာ ၄၀၀ ပေါက်ဈေးရှိခဲ့သော်လည်း ယခုနှစ်တွင် ဆန်တစ်တန်လျှင် ပျမ်းမျှဈေးနှုန်း ကန်ဒေါ်လာ ၆၀ ခန့် ကျဆင်းသွားကြောင်းသိရသည်။ PAK(Bio)

ထန်းတပင် နွေစပါးစိုက်ဧက ၅၀၀ တိုး၍လျှော့ထား

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ထန်းတပင်မြို့နယ်တွင် နွေစပါးစိုက်ဧက ယခင်နှစ်ထက် ဧက ၅၀၀ တိုးလျှော့ထားကြောင်း သိရသည်။

ယခင်နှစ်က နွေစပါး ၃၆၂၇၆ ဧကသာ စိုက်ပျိုးခဲ့သော်လည်း ယခုနှစ်တွင် နွေစပါး ၃၆၇၇၆ ဧက စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် လျှော့ထားပြီး လျှော့ထားစိုက်ဧက အားလုံး ဖေဖော်ဝါရီအတွင်း အပြီးစိုက်ပျိုးသွားမည် ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ ထန်းတပင်မြို့နယ်မှာက နွေစပါးအပြင် မြေပဲ၊ မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ ကြံ၊ အစေ့ထုတ်ပြောင်းနဲ့ ဖူးစားပြောင်းတွေလည်း စိုက်ကြတယ်။ အခုနှစ်က လျှော့ထားဧက ၅၀၀ လောက် တိုးထားတဲ့အတွက် စိုက်ချိန်အမီ အားလုံးစိုက်နိုင်ရေး စိုက်ပျိုးရေး

ဌာနအနေနဲ့ တောင်သူတွေလိုအပ်ချက်တွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးနေပါတယ်”ဟု ထန်းတပင်မြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ မြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဦးစောဝင်းကိုက ပြောသည်။

ထန်းတပင်မြို့နယ်တွင် နွေရာသီစိုက်ပျိုးချိန်တွင် နွေစပါးအပြင် မြေပဲ ၅၁၁ ဧက၊ နွေနှမ်းဧက ၅၀၊ မတ်ပဲ ၇၃၈၅ ဧက၊ ပဲတီစိမ်း ၃၄၂ ဧက၊ ကြံ ၂၄၁ ဧက၊ အစေ့ထုတ်ပြောင်း ၂၅၅ ဧကနှင့် ဖူးစားပြောင်း ၇၅၀ ဧက စိုက်ပျိုးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

“အခုနှစ် နွေစပါး စိုက်ပျိုးကြမယ့်တောင်သူတွေကို ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့က စီစဉ်ပေးမှုနဲ့ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက တောင်သူတွေကို စိုက်ပျိုးစရိတ် သက်သာစေဖို့ ဓာတ်မြေဩဇာ

တစ်အိတ်ကို ၃၂၀၀၀ ကျပ်နဲ့ နှစ်ဧကလျှင် တစ်အိတ်နှုန်းနဲ့ ရောင်းချပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့ပြင် တောင်သူတွေ စိုက်ပျိုးစရိတ် သက်သာပြီး ဝင်ငွေပိုမိုတိုးတက်စေဖို့အတွက် သဘာဝမြေဩဇာ

ပြုလုပ်တဲ့ နည်းပညာတွေကို ဖြန့်ဖြူးပေးနေပါတယ်”ဟု ယင်းက ပြောသည်။

ထန်းတပင် မြို့နယ် အနေနှင့် နွေရာသီစိုက်ပျိုးသီးနှံများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးကို

မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်း၊ ချောင်းမြောင်းရေတင်ခြင်း၊ လျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်း၊ ရေထိန်းတံခါး၊ မြေအောက်ရေနှင့် စက်ရေတွင်းတို့မှရယူကာ စိုက်ပျိုးကြကြောင်း သိရသည်။ **မော်လင်းထွန်း**

အိတ်စီဘီအီး
မြတ်စိုး(လှိုင်)

အမှုဆောင်အိတ်စီဘီအီး
တင်ကြည်လှိုင်

ထုတ်လေ့
ဦးမျိုးတင့်ထွန်း
မြ - ၀၀၄၁၀

ပုံနှိပ်သူ
ဦးမောင်နီ
မြ - ၀၀၂၆၉
ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
စိမ်းလဲ့မေလမ်းသွယ်
ရန်ကင်းစာတိုက်ရန်ကုန်မြို့

ခေါင်းစီးစာလုံး
သက်မော်

ဒီဇိုင်း
မြတ်လင်း၊ ခင်နွယ်နီအောင်သိန်း

စလပ်၊ ကာလာဂွီ
Eagle

ကြော်ငြာ
လယ်ယာစီးပွားသတင်းအဖွဲ့

ဖြန့်ချိရေး
စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်
ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးရုံးများ
ရန်ကုန် - စာပေစိမ့်မိတ်အရောင်းဆိုင်
- ဝါမိုးအောင်စာပေ၊
စာပေစိမ့်မိတ်အနီး
မန္တလေး - မန္တလေးရုံးခွဲ
- စိမ်းလဲ့စီးပွားဌာန

ဆက်သွယ်ရန်
လယ်ယာစီးပွားသတင်း
ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
စိမ်းလဲ့မေလမ်းသွယ်
ရန်ကင်းစာတိုက်ရန်ကုန်မြို့
ဖုန်း-၆၆၃၅၅၅
Email:
agribusinessnews
2000@gmail.
com

အယ်ဒီတာ့အာဘော်

စားအုန်းဆီချောလုပ်ငန်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံစေချင်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်တွင်းဆီ စားသုံးမှုသည် နှစ်စဉ်တန်ချိန်ပေါင်း ၁ ဒသမ ၁ သန်းကျော်ရှိနေရာ ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု မလုံလောက်၍ နှစ်စဉ် ပြည်ပမှတင်သွင်းနေရဆဲဖြစ်သည်။ ဆီထွက်သီးနှံများတွင် မြေပဲ၊ နှမ်း၊ နေကြာ၊ ဆီမုန်ညင်းစသည်တို့အပြင် အဓိကစားသုံးနေကြသော စားအုန်းဆီထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ဆီအုန်း တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရေးကိုပါ အားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

လက်ရှိ စားသုံးဆီထုတ်လုပ်ပေးနေသော ဆီစက်များအစားခေတ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဆီစက်များ ပြောင်းလဲအသုံးပြုလာနိုင်သည့် နှင့် အမျှ ဆီထွက်နှုန်းမြင့်မားကာ အလေအလွင့်နည်းပါးပြီး မြေပဲဆီ၊ နှမ်းဆီ၊ နေကြာဆီစသည်တို့က နိုင်ငံတော်၏ စားသုံးဆီလိုအပ်ချက်ကို ပိုမိုဖြည့်ဆည်းပေးလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဆီစက်ကြီးများမှ ထွက်ရှိလာသည့် ဆီကြိတ်ဖတ်များကိုလည်း တိရစ္ဆာန်အစာအဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်မည်ဖြစ်သဖြင့် ဆီလုပ်ငန်းရှင်များလည်း စီးပွားရေးပိုမိုတွက်ခြေကိုက်လာကြမည်ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆီလုပ်ငန်းရှင်အသင်းတို့ ပူးပေါင်းကာ တစ်နိုင်လုံး၏ ဆီစားသုံးမှုစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

လေ့လာမှုစစ်တမ်းအရ ရှမ်းပြည်နယ်မှ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် ဆီထွက်သီးနှံထွက်ကုန်များအတွက် ခေတ်မီဆီစက်ကြီးများမရှိသေး၍ ကုန်ကြမ်းအဖြစ်သာ ရောင်းချနေကြရသေးသည်ကို သိရှိလာရသည်။

အလားတူပင်၊ ယခုအခါ နိုင်ငံတော်၏ ဆီအုန်းအခြေခံ မြန်မာ့ဆီအိုးကြီးအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင်လည်း နေ့စဉ်ထွက်ရှိသမျှ ဆီသီးခိုင်များမှ စားသုံးဆီအပြည့်အထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းမရှိသေး၍ စက်မှုကုန်ကြမ်းဆီအဖြစ် ရောက်ရှိနေသည့်ဖြစ်စဉ်များ လည်း ကြုံတွေ့နေရဆဲ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာ သုတေသနလေ့လာချက်များကိုအခြေခံကာ မြန်မာနိုင်ငံမှ သုတေသနပညာရှင်များသည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဟတ်စဒင်း၊ မလိဝမ်း၊ အောင်ကြီး၊ ရေတံခွန်စသည့် ဆီအုန်းသုတေသနခြံများတွင် ယင်းလိုအပ်ချက်အတွက် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ဆဲဟု သိရသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၌ လက်ရှိဆီအုန်းစိုက်ဧက လေးသိန်းကျော်အနက် ဧကတစ်သိန်းခွဲကျော်က ဆီသီးခိုင်များ နေ့စဉ်ထွက်ရှိနေပြီး သက်တမ်းလွန်ဆီအုန်းပင်အိုများနေရာတွင်လည်း ဆီထွက်နှုန်းမြင့်မားသည့် မျိုးကောင်းပင်ပျိုးများနှင့် လဲလှယ်စိုက်ပျိုးရေးကို ဆောင်ရွက်နေပြီဟု သိရသည်။

အရွယ်ရောက်ပြီး ဆီအုန်းတစ်ဧကမှ ပျမ်းမျှဆီသီးခိုင် လေးတန်ခန့်ထွက်ရှိပြီး ဆီသီးခိုင်တစ်တန်မှ ဆီကြမ်း ၀ ဒသမ ၂၂ တန်ထွက်ရှိနိုင်သဖြင့် စိုက်ဧကလေးသိန်းကိုသာ အပြည့်အဝထုတ်လုပ်နိုင်ပါက ဆီကြမ်းတန်ချိန် ၃၅၀၀၀၀ ကျော်အထိ ရရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းနိုင်သည်။

သို့သော် လက်ငင်းအခြေအနေတွင် လုပ်ကွက်ငယ် ဆီအုန်းတောင်သူများအနီးတွင် ဆီချောထုတ်ရန် စက်ရုံမရှိသေးသဖြင့် စားအုန်းဆီ (ဆီချော)အဆင့်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းရှင်များစွာ လိုအပ်နေသည်ကို တွေ့မြင်နေရသည်။

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုလုပ်လိုသည့်လုပ်ငန်းရှင်များကို နိုင်ငံတော်က နွေးထွေးစွာကြိုဆိုလျက်ရှိရာ စားအုန်းဆီ၊ ဆီအိုးကြီးဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် စားအုန်းဆီချောထုတ်လုပ်နိုင်မည့် စက်ရုံသစ်များ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များစွာပေါ်ထွန်းလာပါက နိုင်ငံတော်၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဒေသခံများအတွက် များစွာအကျိုးဖြစ်ထွန်းလာစေမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။ ။

ငွေနှင်းမှုစိုက်ပျိုးမှုများပြား ဈေးနှုန်းအနည်းငယ်အေး

နေပြည်တော် အနီးတစ်ဝိုက် ဒေသများတွင် ငွေနှင်းမှုစိုက်ပျိုးမှု များပြားလာပြီး မှိုဈေးအနည်းငယ် အေးနေကြောင်း စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများထံမှသိရသည်။

“ငွေနှင်းမှုဈေးက နည်းနည်း အေးနေတယ်။ အရင်ဆို ဒိုင်သွင်း ဈေး(တောင်သူများမှ မှိုဒိုင်သို့ သွင်းသည့်ဈေး)က တစ်ပိဿာကို ၂၅၀၀ ကျပ်၊ ဒိုင်ရောင်းဈေး (မှိုဒိုင်မှဈေးကွက်သို့ လက်ကား ပြန်ရောင်းသည့်ဈေး) က တစ်ပိဿာ ကို ၃၅၀၀ ကျပ်ရှိခဲ့တယ်။ အခု ကျတော့ ဒိုင်သွင်းဈေးက တစ်ပိဿာ ကို ၂၃၀၀ ကျပ်၊ ဒိုင်ရောင်းဈေးက တစ်ပိဿာကို ၃၀၀၀ ကျပ်ပဲ ဈေးရှိပါတော့တယ်။ အခုနောက်ပိုင်း နေပြည်တော် အနီးတစ်ဝိုက်မှာ ငွေနှင်းမှုစိုက်ပျိုးမှု အရင်ကထက် ပိုများလာတဲ့အတွက်ကြောင့်လို့ ထင်ပါတယ်”ဟု နေပြည်တော်

ပျဉ်းမနားမြို့မှ ငွေနှင်းမှု စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးရောင်းချသူ ကိုညွန့်ဝင်းက ပြောသည်။

နေပြည်တော် ပျဉ်းမနားမြို့ ရှိ ငွေနှင်းမှု မျိုးထုပ်ဈေးကွက် အတွင်း ၇/၁၂လက်မအရွယ် ငွေနှင်းမှုမျိုးထုပ်တစ်ထုပ်လျှင် ၆၀၀ ကျပ်၊ ၇/၁၃ လက်မအရွယ် ငွေနှင်းမှုမျိုးထုပ်တစ်ထုပ်လျှင်

၆၅၀ကျပ် ဈေးနှုန်းများဖြင့်လက်ကား ရောင်းချနေကြောင်း သိရသည်။

“လတ်တလောမှာ အလုပ် မရှိသေးသူတွေက မှိုစိုက်ပျိုးရေး ကို စိတ်ဝင်စားလာတယ်။ မှိုစိုက် တာက အရင်းအနှီးနည်းတယ်။ ငွေနှင်းမှုကို ကောက်ရိုးမှို စိုက်ပျိုး တာထက် ပိုစိတ်ဝင်စားကြတယ်။ ကောက်ရိုးမှိုစိုက်တာက အပူချိန်

နဲ့စိုထိုင်းဆတွေ လိုအပ်သလို ထိန်း ပေးနိုင်မှကောင်းတာ။ စိုထိုင်းဆ အဆင်ပြေရင်တောင် ခုလိုအေးတဲ့ ရာသီမှာ အပူချိန်တက်အောင် လုပ်ဖို့က ခက်တယ်။ စိုက်ပျိုးဖို့ အတွက် နည်းစနစ်သေချာသိဖို့ လည်း လိုအပ်တယ်။ ဒါကြောင့် ငွေနှင်းမှုကိုပဲ အများစုက စိုက်လာ ကြတာပါ။ ငွေနှင်းမှုကျတော့ အထုပ်လေးတွေဆိုတော့ အိမ်ရှင်မ တွေကအစ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စိုက်ပျိုး လာကြတယ်”ဟု ၎င်းက ဆက်လက်ပြောသည်။

ငွေနှင်းမှုသည် စိုက်ပျိုး နည်းစနစ် လွယ်ကူရိုးရှင်းပြီး လေထုနှင့်တိုက်ရိုက်မထိတွေ့စေ ရန်နှင့် မှိုထုပ်အဟောင်းနှင့် အသစ် ရောထွေးမစိုက်ပျိုးရန် စသည့် အချက်တချို့ကိုသာ သတိပြုစိုက်ပျိုး ရကြောင်း သိရသည်။

နန်းထက်ထက်ချစ်

ရွှေပဲသီးစိုက်ပျိုးရာတွင် မျိုးရွေးချယ်မှုမှန်ရေးအထူးသတိပြုသင့်

ရွှေပဲသီးစိုက်ပျိုးရာတွင် မျိုးရွေးချယ်မှုမှန်ရေး အထူးသတိပြု သင့်ကြောင်း စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုး သူများထံမှသိရသည်။

“မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးတတ်ဖို့ လိုအပ် ပါတယ်။ ရွှေပဲသီးပင်မျိုးတွေမှာ အစေ့စားမျိုး၊ အရွက်စားမျိုး၊ အသီးစားမျိုးဆိုပြီး ရှိပါတယ်။ ရွှေပဲသီး သီးတဲ့မျိုးကို စိုက်ပျိုးရ တာပါ။ မျိုးမှားစိုက်မိရင် အပင်ကြီး လာမှသိရပြီး စိုက်ပျိုးထားသမျှ ကုန်ကျစရိတ်တွေ ဆုံးရှုံးသွားနိုင် လို့ပါ။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ ရွှေပဲသီးပင် စိုက်ပျိုးရင် ဘယ်ဒေသ မှာစိုက်စိုက် ဖားဥရှောင်ကက မဖြစ် မနေ ကျတတ်ပါတယ်။ စုပေးပိုး လည်း သတိထားရပါမယ်။ ဒါတွေ ကို ကြိုတင်ကာကွယ်တတ်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်”ဟု ရှမ်းပြည် တောင်ပိုင်း ပင်းတယမြို့နယ်မှ ရွှေပဲသီးပင် စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးသူ ကိုသက်လင်းဦးက ပြောသည်။

ရွှေပဲသီးပင် စိုက်ပျိုးသူ များအနေဖြင့် ဖားဥရှောင်ကကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် လိုအပ်ပြီး၊ အပင်အခြေအနေအပေါ် မူတည်ပြီး မှိုသတ်ဆေးများကို သင့်တော် သလို သုံးစွဲပေးကြရသည်။

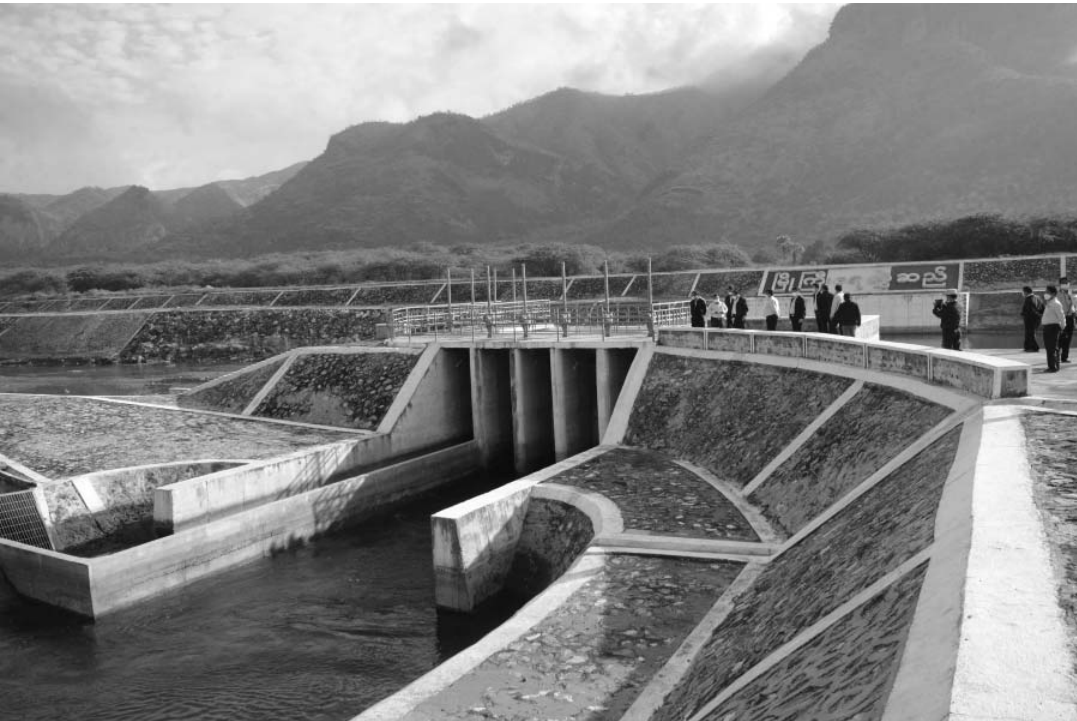
“အပင်ငယ်စဉ်မှာ ပျံ ဖြတ်စိမ်း၊ လှေပိုးတို့ သတိထား နှိမ်နင်းရတယ်။ အသီးတွေမှာ စုပေးပိုးဝင်သွားရင် အသီးတွေ မလှဘဲ တွန့်ကောက်ကုန်တတ် တယ်။ ရွှေပဲပင်က နူးညံ့တဲ့ အပင်ဖြစ်တဲ့အတွက် ပြင်းထန်တဲ့ ပိုးသတ်ဆေးမျိုးတွေနဲ့ မသင့်တော် ပါဘူး။ စနစ်တကျ ချိန်ဆသုံးစွဲ တတ်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်က

ဘောင်စနစ်နဲ့စိုက်တယ်။ တစ်ပေခွဲ အကွာမှာ အနက်တစ်ထွာလောက် ကျင်းလေးတွေလုပ်ပြီး ကျင်း တစ်ကျင်းစီမှာ မျိုးစေ့လေးစေ့စီ ထည့်စိုက်တယ်။ နွားချေးဆွေးကို ကျင်းထဲထည့်တယ်။ စိုက်ပြီး ရေတန်းပေးပါတယ်။ ၈ ပေအကွာစီ မှာ ဝါးလုံးတိုင်တွေစိုက်တယ်။ တိုင်စိုက်ပြီးရင် ဝီနံကြိုးတွေနဲ့ ကြိုးတန်းတယ်။ ပြီးတော့ ပဲနွယ် တွေတက်ဖို့ ပိုက်တွေဆင်ရတယ်။ ငါးရက်အကြာမှာ အပင်ပေါက် လာတယ်။ အပင်ပေါက်ပြီး အပေါ်ရွက်လေးငါးရွက်စုံတော့မှ ၁၅ ပတ်လည်မြေဩဇာ ကျွေးရ ပါတယ်”ဟု ၎င်းက ဆက်ပြော ကြားသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ပင်းတယမြို့နဲ့ ရွှေပဲသီးပင် ဈေးကွက် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းမှု ရှိနေသည်။

“ရွှေပဲသီးပင်ကို စီးပွားဖြစ် စတင်စိုက်ဖြစ်တာတော့ နှစ်နှစ် လောက်ရှိပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းရဲ့ ရာသီဥတု နဲ့ကိုက်ညီပြီး ဈေးကွက်လည်း ပုံမှန်ရှိတာကြောင့် စိုက်ပျိုးဖြစ်ခဲ့ တာပါ။ ဒီပင်းတယဒေသအနီး တစ်ဝိုက်မှာတော့ ရွှေပဲသီးပင်

စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးသူ များပြား တယ်။ နှစ်စဉ် စိုက်ပျိုးချိန် ရောက်တိုင်း စိုက်ပျိုးကြပါတယ်။ ဈေးကွက်က ကျွန်တော်တို့ ရှမ်းတောင်မှာဆိုရင်တော့ အောင်ပန်း က ရွှေပဲသီးပွဲရုံကို တင်ပို့ရောင်းချ ပါတယ်”ဟု ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ပင်းတယမြို့နယ်မှ ရွှေပဲသီးပင် စိုက်ပျိုးသူ ကိုသက်လင်းဦးက ပြောသည်။

ရေအားလျှပ်စစ်ရရှိမည့် မြို့ကြီးရေလှောင်တံ

နေပြည်တော် ဇန်နဝါရီ ၁၈
ဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေး နှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုံခြုံရေးအပြင် ရေအားလျှပ်စစ်ထုတ်ယူအသုံးပြု နိုင်ရန် ရည်ရွယ်တည်ဆောက်ခဲ့ သည့် ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) ရွှင်မြို့နယ် မြို့ကြီးရေလှောင်

တံသည် တည်ဆောက်ဆဲ ကျိုင်းခမ်းရေလှောင်တံနှင့် တည်ဆောက်ပြီး ဇော်ဂျီရေလှောင် တံတို့မှ ပိုလွတ်လိုက်သော ရေများနှင့် ရေလှောင်တံခံနှစ်ခု ကြား စီးဆင်းလာသောရေများကို စုဆောင်းသိုလှောင်၍ ရေအား

လျှပ်စစ် ၁၅ မဂ္ဂါဝပ်နှစ်လုံးကို စွမ်းအားပြည့် ထုတ်လွှတ်ပေးနိုင် မည်ဖြစ်သည့်အပြင် မိတ္ထီလာ လွင်ပြင် စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးနှင့် စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ ၃၃၀၀၀ ဧက ကို အကျိုးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ **ပြန်ကြားရေး**

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ဒေသများတွင် ရွှေပဲသီးပင်ကို အောက်တိုဘာတွင် စတင်စိုက်ပျိုး ကြပြီး ရက် ၆၀ ဝန်းကျင်အကြာ ဒီဇင်ဘာ၌ အသီးခူးဆွတ်ကြသည်။

“ဒီနှစ်မှာတော့ ရွှေပဲသီး ပေါ်ခါစမှာ တစ်ပိဿာကို ၄၅၀၀ ကျပ် ပေါက်ဈေးရပါတယ်။ နှစ်စဉ် လေ့လာကြည့်သလောက်ဆိုရင် ရွှေပဲသီးဝယ်ယူတဲ့ပွဲရုံက ရွှေပဲသီး အဝင် အနည်းအများအပေါ် မူတည်ပြီး ဈေးဖြတ်ပေးတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ရွှေပဲသီးအထွက်နှုန်း နည်းတဲ့ အချိန်၊ စိုက်ပျိုးသူ နည်းပါးတဲ့အချိန်မှာဆိုရင် ဈေးပို ရတတ်ပါတယ်။ ဈေးကွက်တင်ပို့ ရမှာ တော့ အခက်အခဲအများကြီး မရှိပါဘူး။ အောင်ပန်းကို တင်ပို့တဲ့ အခါ မိုးမလင်းခင် အရောက်ပို့ပေး ရပါတယ်။ အောင်ပန်းမှာက မနက် ၈ နာရီ၊ ၉ နာရီဆိုရင် တချို့ဈေးကွက် တွေက မရှိတော့ဘူးဆိုတော့ အချိန် အခါကြည့်ပြီးတော့ မနက်ပိုင်း စောစောတင်ပို့ပေးရပါတယ်”ဟု ၎င်းက ဆက်ပြောသည်။

မျိုးဖိုး၊ တိုင်ဖိုး၊ ပိုက်ဖိုး၊ ဆေးဖိုး၊ စက်ထယ်ခစသည့် အထွေထွေစိုက်ပျိုးစရိတ်များကို ပျမ်းမျှတွက်ချက်ကြည့်ပါက ရွှေပဲသီး ပင် တစ်ဧကစိုက်ပျိုးစရိတ် စုစုပေါင်း ရှစ်သိန်းကျပ် မှ ကျပ် ၁၀ သိန်း ဝန်းကျင် ကုန်ကျနိုင်ကြောင်း သိရသည်။ **နန်းထက်ထက်ချစ်**

ကောလင်းဂေါ်ဖီစိုက်တောင်သူများ ဈေးကောင်းရ၍ စီးပွားရေး အဆင်ပြေ

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၂၂
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ကောလင်းမြို့နယ် ဒေါင်းမြို့ ချောင်းကို အားပြုစိုက်ပျိုးသော ဂေါ်ဖီထုပ်များ ဈေးကောင်းရ လျက်ရှိသည်။

ယခင်နှစ်များက ဂေါ်ဖီတစ်ထုပ်လျှင် ၅၀၀/၆၀၀ ကျပ်သာ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုနှစ်တွင် ၁၅၀၀ ကျပ်အထိ ဈေးရရှိနေ ကြသည်။

တစ်ဧကစိုက် အပင် ၈၀၀၀ ခန့်အတွက် စုစုပေါင်း မျိုးဖိုး၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ လုပ်သားခ၊ ဓာတ်မြေဩဇာ စသည့် သွင်းအားစု ကျပ်နှစ်သိန်းခွဲခန့်သာ ကုန်ကျကြောင်း တောင်သူ တစ်ဦးထံမှ သိရသဖြင့် ယခုနှစ် ဂေါ်ဖီစိုက်တောင်သူများ အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းနေကြသည်။

(PAK - Bio)

ကတ္တီပါ စိန်ခြယ်ပန်းဟု လူသိများသည့်ပန်းကို လိပ်ပြာပန်းဟုလည်းခေါ်ကြပြီး အင်္ဂလိပ် အမည်မှာ **Cosmos, Mexico Aster** ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။ ရုက္ခဗေဒအမည်မှာ **Cosmos caudatus** ခေါ်ဆိုကာ မျိုးရင်း **Asteraceae** တွင် ပါဝင်၏။ ထိုပန်းကို **Universe** စကြဝဠာဟုလည်း တင်စားခေါ်ဝေါ်ကြ၏။

နောက်သမိုင်းနှင့်ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်ပုံ

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပင်သည် လက်တင်အမေရိက ဘရာဇီး နိုင်ငံတောင်ပိုင်းမှသည် မက္ကဆီကိုမြောက်ပိုင်း ဒေသများ၊ အင်းဒိစ် အနောက်ပိုင်းဒေသများ တွင် မူရင်းပေါက်ရောက်ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် အာရှတိုက်၏ အပူပိုင်းဒေသများဆီသို့ သဘာဝ အလျောက် ပျံ့နှံ့ပေါက်ရောက်သွားကြ၏။ ယင်းပန်းပင် လှပမှုကြောင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကို Year of Cosmos အဖြစ် သတ်မှတ်ခံခဲ့ရ၏။

အသွင်အပြင်နှင့်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပင်များသည် တစ်နှစ်ခံ ပင်စည် ပျော့အမျိုးအစားဖြစ်၏။ ပင်စည်၏အရောင်မှာ အစိမ်းပျော့မှ သည် ခရမ်းရောင်သန်းပြီး အရည်ရွမ်းကာ လေးထောင့်ပုံသဏ္ဍာန် ရှိ၏။ အရွက်လေးများမှာ နူးညံ့ပြီး အနံ့ပြင်းကာ သေးသွယ်သည်။ ရွက်ဆိုင်လေးများထွက်လေ့ရှိပြီး bi or tripinnate or pinnatisect ထွက်တတ်၏။ ပန်းပွင့်အရောင်မှာ ပန်းရောင်၊ ပန်းခရမ်း၊ အဝါ၊ လိမ္မော်စသဖြင့် ရောင်စုံပန်းပွင့်လေးများရှိကြပြီး ဗီနီလာ ရနံ့ကဲ့သို့ သင်းပျံ့သည့်ရနံ့ရှိကြ၏။ ပန်းပွင့်ပုံမှာ ရိုးတံတစ်ခု တည်းတွင် တစ်ပွင့်တည်း သို့မဟုတ် ခပ်ကျကျ အစုလိုက် ပွင့်တတ်၏။

သေးဖက်ဝင်အသုံးများ

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပင်ကို အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ၌ ရိုးရာတိုင်းရင်းဆေးပညာရပ်တွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြု ကြ၏။ ထိုပန်းပင်တွင် ဓာတ်တိုးဆန့်ကျင်နိုင်သည့်စွမ်းအား မြင့်မားစွာပါဝင်ခြင်း၊ ဆီးချိုရောဂါကိုဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်း၊ သွေး အတွင်းရှိ ဂလူးကို့စ်ဓာတ်ကို လျော့ချနိုင်စွမ်း၊ သွေးတိုးခြင်းကို ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်း၊ ကိုယ်လက် ရောင်ရမ်းနာကျင်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်း၊ အရိုးများကိုကြံ့ခိုင်နိုင်စွမ်း၊ အဏုဇီဝပိုးများကို ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်းရှိ၏။

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပင်ကို စပိန်နိုင်ငံသားများက မက္ကဆီကိုနိုင်ငံမှသည် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံ များဆီသို့ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှတစ်ဆင့် သယ်ဆောင်လာခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအပင် တွင် ဓာတ်တိုးဆန့်ကျင်သည့် ဂုဏ်သတ္တိကြွယ်ဝစွာ ပါဝင် ခြင်းကြောင့် အရိုးကျန်းမာရေးကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်းနှင့် သွေးဆုံးပြီးနောက်ပိုင်း အရိုးပွရောဂါဖြစ်ပွားခြင်းတို့အတွက် အထောက်အပံ့ကောင်း ရစေသည့်အပြင် သွေးလည်ပတ်မှုကိုလည်း အားကောင်းစေ၏။

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပင်ကို အရေပြားရောဂါအမျိုးမျိုး ကုသရာတွင် အသုံးပြုကြ၏။ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံတွင်လည်း ငှက်ဖျားရောဂါကုသဆေးအဖြစ် အသုံးပြုကြ၏။

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်တွင် ခန္ဓာကိုယ်ကို ကောင်းကျိုး

များစွာဖြစ်စေသော အာဟာရဓာတ် များစွာ ပါဝင်ခြင်းကြောင့် ယင်း၏ ဆေးဖက်ဝင် အသုံးများကို မျှဝေလိုက်ရပါ၏။
- တိုကိုဖီရောလ် Tocopherol ပိုလီဖီနောလ် Polyphenols တိုက်ဒရိုဆီ ယူဂျီနောလ် Hydroxyeugenol အစရှိသည့် ဓာတ်များစွာပါဝင်သည့် ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ရွက် သည် အစာအိမ်အတွင်းရှိ အက်စစ်ဓာတ်ကို မျှခြေအနေအထားဖြစ်စေ နိုင်စွမ်းရှိပြီး ယင်းအရွက်ကို

ကြောင့် အရိုးများကို သန်စွမ်း ကြံ့ခိုင်စေ၏။ ကလေးငယ်များ ၏ အရိုးများကြီးထွားဖွံ့ဖြိုး ချိန်တွင် ယင်းဓာတ်များ လိုအပ်မှုအပြင် မားဆုံးဖြစ်ပြီး အရိုးများ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်စေခြင်း ဆုလာဘ်ကောင်းကို ရရှိစေ၏။
- ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်တွင် အစာစားလိုစိတ်ကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်စွမ်းရှိ သည့် ကွာစီတင် quercetin ကွန်ပေါင်းပါဝင် ခြင်းကြောင့် အစာကျွေးရန် ခက်ခဲသည့်ကလေးများ အတွက်လွန်စွာအထောက် အကူဖြစ်စေ၏။

- ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်တွင် ပါဝင်သည့် Coniferil alcohol ဟု ခေါ်သည့်အော်ဂဲနစ်ကွန်ပေါင်းသည် ခံတွင်းအနံ့ ဆိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည့် ဘက်တီးရီးယားများကို သေစေနိုင် စွမ်းရှိသည့်အတွက် ယင်းအရွက်ကို စားသုံးခြင်းဖြင့် ဘက်တီးရီး ယားများကို သေစေကာ အသက်ရှူလိုက်သည့်အခါ အနံ့ဆိုး ကင်းသောလေကို ရှူရှိုက်နိုင်၏။

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပွင့်နှင့်အရွက်ရေနွေးကြမ်း

လတ်ဆတ်သော ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပွင့်များကို ခူးကာ နေရောင်အောက်တွင် နှစ်ရက်တာ အခြောက်ခံပါ။ ရရှိလာသော ပန်းခြောက် ၁၅ ပွင့်ခန့်ကို လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်လုံး ထဲတွင် ထည့်ပါ။ ပြီးလျှင် ပွက်ပွက်ဆူသော ရေနွေးထည့်ပြီး အဖုံးအုပ်ကာ ၅ မိနစ်ခန့် နှပ်ထားပေးပါ။ ပြီးလျှင် ပန်းပွင့်ဖတ် များကိုစစ်ပြီး အရည်ကို သောက်သုံးပါ။ ဗီတာမင်စီ ကြွယ်ဝစွာ ပါဝင်သည့် ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းခြောက်ရေနွေးကြမ်းကို သောက်သုံး ခြင်းဖြင့် ပန်းနာရင်ကျပ်ဝေဒနာကို သက်သာစေခြင်း၊ ကိုယ်ခံ စွမ်းအားကို မြှင့်တက်စေနိုင်ခြင်းအစရှိသည့် ကျန်းမာရေးအကျိုး ကျေးဇူးကောင်းများကို ရရှိနိုင်၏။ အသုံးပြုလိုက်သည့် ပန်းပွင့် လေးများ၏ အရောင်အလိုက် ရရှိလာသည့် ရေနွေးကြမ်းအရောင် လည်း ပြောင်းလဲနိုင်၏။

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်နုလေးများကိုလည်း အခြောက် လှမ်းကာ ရေနွေးကြမ်းပြုလုပ်သောက်သုံးခြင်းဖြင့် ဓာတ်တိုး ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်းရည် အမြင့်ဆုံးကိုရရှိနိုင်ပြီး ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်ကြောင်း သုတေသနပြုချက်များက ဆို၏။

အခြားအသုံးများ

မလေးရှားနှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့တွင် ယင်းအပင်ကို ဆေးဖက်ဝင်ဟင်းသီးဟင်းရွက်အသုပ်များ ပြုလုပ်ပြီး တွင်တွင် ကျယ်ကျယ် စားသုံးကြ၏။ ထို့ပြင် အရွက်ကို အစိမ်းအတိုင်း သော်လည်းကောင်း၊ ပြုတ်ပြီးသော်လည်းကောင်း ငပိထောင်း၊ ငပိရည်ဖျော်တို့နှင့် တွဲဖက်ကာ စားသုံးကြ၏။

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းလေးများမှ ရရှိသည့် အရောင်များ ကို အစားအစာများပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် သဘာဝဆိုးဆေး အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အဝတ်အထည်များ အရောင်ဆိုးရာတွင် လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်၏။

တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ပရသေးဥယျာဉ်ပန်တီ

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပွင့်၏ သင်းပျံ့သောရနံ့၊ အရောင် အသွေးစုံလင်စွာ လှပမှုနှင့်သေးမျှင်သည့် အရွက်ငယ်လေး

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပင် ဆေးဖက်ဝင် ကြွေးမို့လယ်

ပြုတ်ပြီးစားခြင်းဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပတွင် ဖြစ်ပွားတတ် သော ပြည်တည်နာများကို သက်သာစေနိုင်စွမ်းရှိ၏။
- နှလုံးအားနည်းခြင်းဝေဒနာ ခံစားနေရသူများနေဖြင့် အာဟာရဓာတ်ကြွယ်ဝစွာပါဝင်သည့် ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်ကို စားသုံးသင့်၏။ ဖလေဗာနိုက် Flavonoids ကြွယ်ဝစွာပါဝင်သည့် ထိုအရွက်သည် ပျက်စီးသွားသောဆဲလ်များကို ပြန်လည် ပြုပြင်ရာတွင် အထောက်အကူပြုသည့်အပြင် နှလုံးအိမ်အတွင်း သွေးစီးဆင်းလည်ပတ်မှုကို ကောင်းမွန်စေပြီး နှလုံးကြွက်သား များကို ကြံ့ခိုင်သန်စွမ်းစေ၏။
- ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ရွက်တွင် ဆာပိုနင် Saponins၊ တာပင်နိုက် Terpenoid၊ ဖလေဗာနိုက်နှင့် ဓာတ်တိုးဆန့်ကျင် ပစ္စည်းများ ကြွယ်ဝစွာပါဝင်ခြင်းကြောင့် ကင်ဆာဆဲလ်များ အထူးသဖြင့် ရင်သားကင်ဆာ၊ အစာအိမ်ကင်ဆာနှင့် အသည်း ကင်ဆာရောဂါများကို ဖြစ်ပွားစေသည့် ဆဲလ်များကို ထိရောက်စွာ တိုက်ဖျက်နိုင်စွမ်းရှိ၏။
- ကတ္တီပါစိန်ခြယ်တွင် ပိုလီဖီနောလ်နှင့် တိုကိုဖီရောလ် ကွန်ပေါင်းတို့ပါဝင်သည့်အတွက် ပါးချိပ်ရောင်နာ၊ မော်နာဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ရောင်ရမ်းနာကျင်ခြင်းဝေဒနာကို ခံစားနေရပါက ယင်း အရွက်ကို စားသုံးပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်စွမ်းရှိ၏။
- ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်တွင် တာပင်နိုက်နှင့် ရောင်ရမ်းနာ ဆန့်ကျင်နိုင်စွမ်းပါဝင်သည့်အတွက် ရင်သား ရောင်ရမ်းခြင်းဝေဒနာကို ကုသရာတွင် အသုံးပြုကြ၏။
- ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်တွင် ဗီတာမင်အီး၊ ဓာတ်တိုး ဆန့်ကျင်ပစ္စည်း၊ ဖလေဗာနိုက်တို့ပါဝင်သည့်အတွက် ကိုယ်တွင်း အင်္ဂါများရှိ အဆိပ်အတောက်များကို သဘာဝအတိုင်းသန့်စင်ပေး နိုင်သည့်ပစ္စည်းအဖြစ် အသုံးပြုကြ၏။ ယင်းအရွက်ကို ပုံမှန်စားသုံးပေးခြင်းဖြင့် သွေးအတွင်းရှိ အဆိပ်အတောက်များကို ဖယ်ရှားပေးနိုင်ပြီး သွေးသားသန့်စင်စေ၏။
- ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်တွင် ဗီတာမင်အေနှင့် ဗီတာမင်အီးတို့ပါဝင်သည့်အတွက် ကိုယ်ခံအားစနစ် တိုးတက် ကောင်းမွန်စေရန် အထောက်အပံ့ကောင်းဖြစ်စေ၏။ ထိုမျှသာမက ကိုယ်တွင်း ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ်ကို ကောင်းမွန်စေရန် အထောက် အကူပေးသည့် ဗီတာမင်စီဓာတ်လည်း ကြွယ်ဝစွာပါဝင်၏။
- ကတ္တီပါစိန်ခြယ်အရွက်တွင် ဓာတုဓာတ်များ၊ ကယ်လ်စီယမ်၊ မဂ္ဂနီစီယမ်ဓာတ်တို့ ကြွယ်ဝစွာပါဝင်ခြင်း

အကျ. အာဖရိကမှာရှိတဲ့ အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံမှာ ဆိတ်ကျောင်းသား ခယ်လ်ဒီ (Kaldi) စတင် တွေ့ရှိခဲ့တဲ့အပင်က အသီး၊ အသီးထဲက အစေ့ကနေ မထင်မှတ်ဘဲ ရခဲ့တဲ့ (Beverage) သောက်သုံးစရာအရည်ဟာ “ကော်ဖီ”ဆိုပြီး ယခုတိုင် နာမည်ကြီးနေပါပြီ။ ၁၅ ရာစုမှာ ကော်ဖီပင်တွေကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးလာကြပြီ။ ၁၅ ရာစု နောက်ပိုင်းမှာ ကော်ဖီဆိုင်တွေရှိလာပြီ။ ၁၆ ရာစုခန့်မှာ အာဖရိကတိုက်က ကော်ဖီစေ့တွေကို ဒတ်ချ်တို့က သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံ သယ်ယူစိုက်ပျိုးကြပြီ။ ဒီနောက် အိန္ဒိယနဲ့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအထိ ကော်ဖီပင်တွေစိုက်ပျိုးပြီး ကော်ဖီစေ့ ထုတ်လုပ်ရောင်းချလာကြပြီ။ ဥရောပတိုက်မှာလည်း ၁၇ ရာစု မှာ ကော်ဖီ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရောင်းချမှု ရောက်ရှိပြီ။ ဒီနောက်ပိုင်း ရာစုတွေမှာ ကော်ဖီဟာ လူကြိုက်များလာပြီး နိုင်ငံများစွာ စိုက်ပျိုးလာကြပါတော့တယ်။ ၂၁ ရာစု ကာလ မှာတော့ ကော်ဖီဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံး နိုင်ငံပေါင်းများစွာမှာရှိတဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံတို့ရဲ့ ဒုတိယသောက်သုံးမှု အများဆုံး သောက်စရာ (Beverage) ဖြစ်လာခဲ့ပါပြီ။ ပထမကတော့

ကော်ဖီစီးပွား ဖြိုးထွားဖွံ့ဖြိုး

ဘုန်းမြတ်

ရေဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုလုပ်ငန်းမှာ လည်း ကော်ဖီဟာ ဒုတိယရောင်းကုန်ပစ္စည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ ပထမကတော့ ရေနံဖြစ်ပါတယ်။

ကော်ဖီဆိုင်တွေဟာ တူရကီ၊ ပြင်သစ်၊ ဘရာဇီး၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ အာရှတစ်လွှားမှာ မိုးရာသီမှာ မှီတွေ မြေကြီးကထွက်ပေါ်လာသလို ဆိုင်တွေများစွာ ရှိလာ ကြတယ်။ Starbucks လို ကော်ဖီဆိုင်ကြီးတွေဟာ ကမ္ဘာ့ အနှံ့ကော်ဖီဆိုင်ခွဲပေါင်း သောင်းချီဖွင့်လာကြတယ်။ ကော်ဖီ ကြိုက်လို့ သောက်ကြသူတွေ၊ ကော်ဖီဆိုင်မှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တွေ့ဆုံပြောဆိုဆွေးနွေးလိုလို့ သောက်ကြသူတွေနဲ့ စည်ကား လာပြီး ကော်ဖီယဉ်ကျေးမှု၊ ကော်ဖီအနုပညာ ထွန်းကားလာပါ တော့တယ်။ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာမှာ ကော်ဖီထုတ်လုပ်မှု များတဲ့နိုင်ငံ၊ အထွက်နှုန်းကောင်းတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်လာပါ တော့တယ်။ ကော်ဖီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုသည် ဒတ်ချ်တို့က အာရှနိုင်ငံများ၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံများနဲ့ ပြင်သစ်တို့က ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဥရောပတိုက်သားတို့က မြန်မာနိုင်ငံ၊ တောင်ငူနှင့် ပြင်ဦးလွင်ကို ရောက်လာကြတယ်။

၁၈ ရာစုရဲ့ စက်မှုလုပ်ငန်းတွေ ထွန်းကားလာမှုနဲ့ အတူ ကော်ဖီစေ့၊ ကော်ဖီမှုန့်၊ ကော်ဖီရည်တို့ကို အမျိုးမျိုး ပြုလုပ်နိုင်စွမ်းရှိလာကြပါပြီ။ ကော်ဖီကို သောက်စရာအဖြစ် မှ ဝိုင်၊ မုန့်မျိုးစုံအထိ ပြုလုပ်လာကြပြီ။ စနစ်တကျ လှော်သင်းထားတဲ့ ကော်ဖီမှုန့်ကို ဖြည်းဖြည်းချင်း ရေတစ်စက်စီဖြတ်သန်းပြီးရတဲ့ Drip ကော်ဖီကို စက်နဲ့ ဖျော်တဲ့နည်းတွေ ရှိလာပြီ။ ကော်ဖီအမျိုးအစားစုံ ရှိလာပြီ။ ကော်ဖီဖျော်နည်းများလည်း များစွာရှိလာပါတော့တယ်။ Espresso၊ Mocha၊ French၊ cappuccino ကော်ဖီ ဖျော်နည်းမျိုးစုံရှိပါတယ်။ Espresso မှာကို အမျိုးမျိုး ထပ်မံခွဲခြားနိုင်ပါသေးတယ်။ ကော်ဖီမှာ အဓိကပါရှိတာက ကဖိန်းဓာတ်ဖြစ်တော့ တက်ကြွရွှင်လန်းမှုရစေတယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။ ကော်ဖီသောက်သုံးမှုကြောင့် ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးရှိကြတယ်လို့ သုံးသပ်ကြ၊ သုတေသနပြုကြ ပေမယ့် ပုံမှန်ချင့်ချိန် မနည်းမများသောက်သုံးကြသူတွေ ကတော့ နှစ်ခြိုက်စွဲလမ်းကြတယ်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေရဲ့ ရာခိုင်နှုန်း ၄၀ ခန့်ဟာ ကော်ဖီမှုန့်စစ်စစ်ကို ကြိုက်နှစ်သက်

ပြီး သောက်သုံးနေကြပြီလို့ သုတေသနပြုကြပါတယ်။ ကော်ဖီစစ်စစ်ကော်ဖီယူရာတွင် Pure ကော်ဖီစစ်စစ်ကို စာရင်းပြုစုကြတယ်။ Coffee Mix ကော်ဖီမစ်မပါရှိ။

ကော်ဖီမှာ သိသာထင်ရှားတာက ခါးတဲ့အရသာ၊ ချိုတဲ့အရသာ၊ ချဉ်တဲ့အရသာကိုတွေ့ရပေမယ့် အရသာနဲ့ အနံ့ကိုဖန်တီးပေးတဲ့ (Aroma) နဲ့ ဓာတ်တွေ စုစုပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော်လောက်အထိ ပါရှိတယ်လို့ ကော်ဖီ ကျွမ်းကျင်သူတွေက ဖော်ပြကြတယ်။ ကော်ဖီကို ကြိုက် နှစ်သက်လာရင် ကော်ဖီစေ့ရဲ့ ပေးထားတဲ့ ကော်ဖီမှုန့် တစ်ခုတည်းရဲ့ အရသာစစ်စစ်ကို လျှာပေါ်မှာ စူးစမ်းပြီး သောက်သုံးကြပါတယ်။ ကျေနပ်မှုအပြည့်ရရှိခံစားနိုင်ကြ ပါလိမ့်မယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခက်တယ်။ ကော်ဖီစေ့မှည့်ချိန် ခူးတာမှန်ကန်ဖို့၊ ကော်ဖီစေ့ကို နည်းစနစ်မှန်မှန်လှော်နိုင်ဖို့၊ အမှုန့်ကြိတ်ဖို့၊ ဖျော်နည်းမှန်ဖို့၊ ရေခဲအပူချိန်မှန်ဖို့၊ ရောစပ်တဲ့ရေသန့်ပြီး ရေကောင်းဖို့၊ ကော်ဖီမှုန့်ထဲ ရေခဲလောင်းထည့်ချလိုက်တဲ့နည်းစနစ် တွေကအစ ဖိအားအပူချိန်တွေ တိတိကျကျလိုက်နာမှ ကော်ဖီရဲ့ ချို၊ ချဉ်၊ ခါးအရသာသုံးမျိုး စလယ်ဆုံး မျှမျှတတ ရတဲ့ကော်ဖီတစ်ခွက်ရတာမို့ ကျွမ်းကျင်သူတွေရဲ့ ကော်ဖီဆိုင် တွေဟာ နာမည်ကြီးဖြစ်လာရပါတော့တယ်။

ကော်ဖီစေ့ကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပြုပြင် လုပ်ကိုင်တတ်မှ ကော်ဖီမှုန့်က ကော်ဖီကောင်းတစ်ခွက် ရရှိပါတယ်။ ကော်ဖီကောင်းကောင်းတစ်ခွက်ရရှိဖို့ ဖြတ်သန်း သွားရတဲ့အဆင့်တွေသည် စိုက်ပျိုးမှုအပိုင်းနဲ့ ကော်ဖီသီး ခူးခြေပြီးနောက်ပိုင်း အစေ့လှမ်း အပူပေး လှော်သင်းမွှေး၊ အမှုန့်ကြိတ်၊ ဖျော်နည်းစနစ်တွေမှန်မှန် ရပါမယ်။ စိုက်ပျိုးတဲ့ အပိုင်းကလည်း အခြေခံကောင်းမှ ကော်ဖီမှုန့်ဖြစ်အောင် လုပ်တာလည်း စနစ်မှန်မှန် နှစ်ပိုင်းစလုံး အရေးကြီးပါတယ်။ ကော်ဖီလိုချင်ရင် ကော်ဖီပင်စိုက်ပျိုးကြရတာမို့

ကော်ဖီစိုက်ပျိုးမှုမှာ ကော်ဖီစေ့ကောင်းကောင်း၊ အနံ့အရသာ ကောင်းရရှိနိုင်တဲ့ရေမြေရှိသောနိုင်ငံတွေသည် အခွင့်အရေး ကောင်းတစ်ခုကို ရရှိနေကြပါပြီ။ ကော်ဖီစေ့အစိမ်း ကောင်းကောင်းရဖို့သည် အခြေခံဖြစ်ပါတယ်။ ကော်ဖီစေ့ အစိမ်းကောင်းကောင်းဟာ ကော်ဖီပင်ကောင်းကောင်းမှ ရရှိပါတယ်။ ကော်ဖီပင်ကောင်းကောင်းသည် ကမ္ဘာမှာ ဒေသအနှံ့ မရနိုင်ပါ။ အီကွေတာနှင့်အနီးအဝေး မိုးရေချိန်၊ မြေအမျိုးအစား ပင်လယ်ပြင်အမြင့်စသည်တို့နဲ့ ဆက်နွယ် နေပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်က လက်ခံနိုင်တဲ့ ကော်ဖီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်တဲ့ ရေမြေများစွာရှိနေပါတယ်။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံဟာ အာရေဘီကား ကော်ဖီ၊ ဗီယက်နမ် နိုင်ငံဟာ ရိုဘတ်စတာနှင့် အာရေဘီကား ကော်ဖီမျိုးများ ကမ္ဘာသို့တင်ပို့ရောင်းချနေနိုင်ပြီ။ ကော်ဖီကြိုက်သူများဟာ အာရေဘီကားကော်ဖီကို အများစုကြိုက်ကြသကဲ့သို့ အခါဓာတ်ပိုကဲသော ရိုဘတ်စတာကော်ဖီကိုလည်း ယခုအခါ လူကြိုက်များလာပြီ။ ဈေးကွက်ထဲမှာ ရှေ့တန်းရောက်လာပါပြီ။ ကော်ဖီစိုက်ပျိုးမှုနဲ့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးမှာ (Arabica) အာရေဗီကားကော်ဖီ (Robusta) ရိုဘတ်စတာကော်ဖီခေါ်သည့် (Canephora)၊ (Liberica) လိုက်ဘရီကာကော်ဖီနဲ့ (Excelsa)အိပ်ဆဲလ်ဆာကော်ဖီစသည့်လေးမျိုး ခွဲခြားထား ပေမယ့် အာရေဘီကား (ကုန်းမြင့်ကော်ဖီ)နဲ့ ရိုဘတ်စတာ (မြေနိမ့်ကော်ဖီ)တို့သာ နာမည်ကြီးဈေးကွက်ရှိကြပါတယ်။ အာရေဘီကားကော်ဖီဟာ ကော်ဖီဈေးကွက်တွင် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိနေပြီ။ ကော်ဖီပင်စိုက်ပျိုးတဲ့ ရေမြေ ရာသီဥတုမတူ ကွဲပြားကြ၍ ရရှိတဲ့ကော်ဖီအရသာကလည်း တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုးမတူကြ။ အာရေဘီကားမျိုးက အနံ့အရသာ ကောင်းပါတယ်။ ရိုဘတ်စတာမျိုးက အရသာ အခါးပို၍ လေးလေးပင်ပင်ရှိပါတယ်။ အာရေဘီကားနှင့် ရိုဘတ်စတာ နှစ်မျိုးရောပြီးလည်း သောက်သုံးကြပါတယ်။ ဒါကိုပင် သောက်သုံးသူ ကော်ဖီကြိုက်သူများက ရွေးချယ်ဝယ်ယူ ကြပါတယ်။ ဈေးကွက်လည်း ရှိနေပါတယ်။ မွေးတဲ့ကော်ဖီ

အိန္ဒိယပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ် အရေးကြီးကုန်စည်အဖြစ်သတ်မှတ်

အိန္ဒိယနိုင်ငံ စားသုံးသူ ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် အရေးကြီးကုန်စည်များ အက်ဥပဒေကို ကျင့်သုံးလျက် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ သိုလှောင်မှုနှင့် ဖြန့်ဖြူးမှုလုပ်ငန်းများကို ထိန်းသိမ်း ကြပ်မတ်နိုင်ရန် ပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ် အား ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက် အထိ အရေးကြီးကုန်စည်အဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်သည်။

အဆိုပါသတင်းထုတ်ပြန်ချက်၌ အိန္ဒိယပြည်တွင်း ဈေးကွက်၌ အဓိကတိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး အစားအစာဖြစ်သော ပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ် ဈေးနှုန်းများကို လျော့ချနိုင်ရန် အရေးကြီး ကုန်စည်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဗဟိုအစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များအား ပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဖြန့်ဖြူးမှုကို ကြပ်မတ်ရန် အခွင့်အာဏာရရှိစေမည် ဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်အတွင်း ကုန်စည်ရရှိနိုင်မှုနှင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု တို့ကို လွယ်ကူချောမွေ့စေမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ သင့်တော်မှုတရားမရှိသော ဈေးကွက်အလေ့အထများကိုလည်း တားဆီးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ် များ လက်ဝယ်သိုလှောင်ထားရှိနိုင်

ခွင့်ပမာဏကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့အထိ အိန္ဒိယနိုင်ငံ စားသုံးသူ ရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ကန့်သတ် သည်။ အမိန့်ကို ၂၃.၁၂.၂၀၂၂ ရက်စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အဆိုပါအမိန့်အရ ကြိတ်ခွဲ ထုတ်လုပ်/ပြုပြင်သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏တစ်ရက်တာ ကြိတ်ခွဲ ထုတ်လုပ်နိုင်မှု စွမ်းအားအပေါ် အခြေပြု၍ အများဆုံးရက်ပေါင်း ၉၀ အတွက် သုံးစွဲရန် လိုအပ်သော ပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ်ပမာဏကိုသာ သိုလှောင်ထားရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ၌ ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ထားရှိသည့် ကုမ္ပဏီများ၊ ကုန်သည်များအနေ ဖြင့် အများဆုံးတန်ချိန် ၁၆၀ အထိ သိုလှောင်နိုင်ကြောင်း သိရသည်။

လုပ်ငန်းရှင်များသည် ပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ် များအား မည်သည့်နေရာဒေသတွင် သိုလှောင် ထားရှိသည်ကို ထုတ်ဖော်ကြေညာ ရမည်ဖြစ်ပြီး အကယ်၍ လက်ဝယ် ၌ရှိသော ပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ်ပမာဏ သည် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်ထက် ပိုမိုနေပါက စားနပ်ရိက္ခာနှင့် ပြည်သူ့ ဖြန့်ဖြူးမှုရေးရာဦးစီးဌာန သိရှိရန် အင်တာနက်စကြိုကွန်ပျူ ကြေညာကာ ရက်ပေါင်း ၃၀

အတွင်း သတ်မှတ်ပမာဏသို့ လျော့ချ သိုလှောင်ရမည်ဖြစ် ကြောင်း သိရသည်။

ထိုသို့ အင်တာနက်စကြိုကွန်ပျူ တင်ပြထားသည့် ပဲပုပ်ဆီ ကြိတ်ဖတ်သိုလှောင်မှု အချက် အလက်များကို အိန္ဒိယတိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေးနှင့် နို့ထွက်ပစ္စည်းဦးစီး ဌာနက ပုံမှန်ကြပ်မတ် စစ်ဆေး လျက် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မျိုးရိုးဗီဇပြုပြင်ထားခြင်း မရှိသော အိန္ဒိယပဲပုပ်ဆီ ကြိတ်ဖတ် များကို ပြည်ပမှဝယ်ယူ အား များပြားမှုနှင့် အတူ ပဲပုပ်စေ့ ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာခြင်း သည် ပြည်တွင်း၌ ပဲပုပ်ဆီ ကြိတ်ဖတ်ဈေးနှုန်းများကိုလည်း ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီ မှ ဩဂုတ်အတွင်း ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်အထိ တစ်ဟုန်ထိုး မြင့်တက်လာစေခဲ့ သည်ဆို၏။

အိန္ဒိယပဲပုပ်ဆီကြိတ်ခွဲ ထုတ်လုပ်မှုနယ်ပယ်မှ အချက် အလက်များအရ ၂၀၂၀-၂၁ ခုနှစ်၌ ပြည်ပသို့ မျိုးရိုးဗီဇပြုပြင်ထား ခြင်းမရှိသော ပဲပုပ်ဆီကြိတ်ဖတ် တန်ချိန် ၁ ဒသမ ၅၆ သန်း တင်ပို့နိုင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

နေအေးလွင်

ထိုင်းကြက်ဥဈေးမြင့်တက် ရောင်းသူများကို သတိပေး

ကြက်ဥဈေးတက်ရောင်းသူ များကို ဥပဒေအရ အရေးယူမည် ဖြစ်ကြောင်း ထိုင်းစီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီး မစ္စတာဂျူရင်က သတိပေးထားသည်။

၈.၁.၂၀၂၂ ရက်တွင် အလုံး ၃၀ ပါကြက်ဥတစ်ကဒ်လျှင် ယခင် ထက် ငါးဘတ်မှ ခြောက်ဘတ်အထိ ဈေးတက်သွားရာ ကြက်မွေးမြူရေး အသင်းက ကြက်စာနှင့်တိရစ္ဆာန် ဆေးဝါးများ ကုန်ကျစရိတ် ကြီးမြင့် လာ၍ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဝန်ကြီး မစ္စတာဂျူရင်က ၎င်းတို့၏ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်များ ကို အာဏာပိုင်များထံ သို့ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ဈေးနှုန်း

မတက်မီ အတည်ပြုချက်ရယူရန် လိုကြောင်း ပြောကြားသည်ဆို၏။

ကြက်မွေးမြူရေး အသင်း ဥက္ကဋ္ဌက ကြက်ဥဈေးနှုန်း တစ်လုံး လျှင် ၂ ဒသမ ၈ ဘတ်မှ သုံးဘတ် အထိ မြင့်တက်လာခြင်းမှာ စရိတ်စက မြင့်တက်မှုကို မခံနိုင်၍ဟု ဆိုသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် လက်ရှိဥစား ကြက်မ သန်း ၅၀ မှ တစ်ရက်လျှင် ကြက်ဥသန်း ၄၀ ခန့်တွင် ထွက်နေ ကြောင်းသိရသည်။ ပြည်တွင်း ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြား ရေးမှူးချုပ်က ကြက်ဥရောင်းဈေး တစ်လုံးလျှင် အမြင့်ဆုံး သုံးဘတ် နှုန်းဖြင့် ခြောက်လကြာ ရောင်းချ ရန် သဘောတူထားကြောင်း ပြောကြားသည်။ လွင်မျိုးဇော်

GI သဘောတူညီမှု တရုတ်ကော်ဖီစိုက်တောင်သူများအခွင့်အလမ်းရရှိ

တရုတ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကော်ဖီသောက်သုံးမှု အရှိန်အဟုန်ဖြင့်တိုးတက်နေပြီး ကော်ဖီထုတ်လုပ်သူအဖြစ် အခန်းကဏ္ဍကို ချဲ့ထွင်ရန်ကြိုးပမ်းနေသည်။

ယခုနှစ်အတွင်း တရုတ်နှင့်ဥရောပသမဂ္ဂတို့အကြား သဘော တူညီမှုရရှိပြီးနောက် ယူနန်ပြည်နယ်သည် ၎င်း၏အကျော်ကြားဆုံး ကော်ဖီစေ့များအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိလာသည်ဆို၏။

ကော်ဖီစေ့အရည်အသွေး ပေါ်မူတည်ကာ ဈေးနှုန်းကွဲပြားမှု ရှိရာ ကော်ဖီ (ချယ်ရီ)သီးများ အရင်းအမြစ် အခွဲခွာပြီး ဈေးကွက်မဝင်ခင် အခြောက်ခံကာ ယင်းကော်ဖီစေ့များကို အနည်းဆုံး တစ်ကီလိုလျှင် ၂၂ ယွမ်ဖြင့် ရောင်းချကြသည်။ ကြီးမားသော Gaoligong တောင်ခြေရင်း ပေါင်စန်းမြို့ (Baoshan)သည် အရည်အသွေးမြင့် အာရေဘီကာကော်ဖီ စိုက်ပျိုးရန် ဂျပေကာရီ Blue Mountains နှင့် ဆင်တူသော မြေပြင်အနေအထားနှင့် ရာသီဥတု မျိုးရိမ်၍ ကော်ဖီအထွက် စံပြနေရာဖြစ်နေသည်ဆို၏။

လွန်ခဲ့သောနှစ်နှစ်က ကော်ဖီစေ့တန်ချိန်ပေါင်း ၄၄၀၀၀ တင်ပို့ရောင်းချခဲ့ပြီး ယခုနှစ် မတ်လတွင် တရုတ်နှင့်ဥရောပ သမဂ္ဂတို့သည် ဒေသဆိုင်ရာ အညွှန်းကိန်းများနှင့်ပတ်သက် သည့် သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ရရှိပြီးနောက် ပေါင်စန်းမြို့ ကော်ဖီလုပ်ငန်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်လာသည်။ ဒေါက်တာဝေရီလင်း

ထိုင်းဝက်သားဈေးမြင့်တက်ချိန် ကြက်သားဈေးတန်ထား

ထိုင်းနိုင်ငံ ပြည်တွင်း ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ကြက် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှ ကုန်သည် များသည် ဝက်သားဈေးနှုန်း မြင့်တက်သည့်ပြဿနာကို ဖြေရှင်း ရန် ခြေလှမ်းစတင်လုပ်ဆောင် နေချိန်တွင် ကြက်သားဈေးနှုန်း ခြောက်လခန့် တန်ထားပေးရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်ဆို၏။

မွေးမြူရေးကြက်အရှင် များ၏ ခြံထွက်ဈေးနှုန်းမှာ တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် ၃၃ ဒသမ ၅၀ ဘတ်၊ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ကြက်သား (အူ၊ အသည်းပါ/မပါ) တစ်ကီလိုဂရမ် ၆၀ မှ ၆၅ ဘတ်၊ ပေါင်နှင့် ခူးဆစ်ပိုင်း တစ်ကီလို ဂရမ် ၆၀-၆၅ ဘတ်၊ ရင်ပုံသား တစ်ကီလိုဂရမ် ၆၅-၇၀ ဘတ်ဟူ၍

သတ်မှတ်ကာ ဇူလိုင်လအထိ သက်ရောက်မှုရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ကြက်မွေးမြူသူများကို လည်း ၄၅ ရက်အတွင်း ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ရန် တောင်းဆိုမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ဝက်သားဈေးနှုန်း မြင့်တက် ရခြင်းမှာ အသေးစား ဝက်မွေးမြူ သူများသည် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်း များ ပိတ်လိုက်ခြင်းက အစိတ် အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်းနှင့် တိရစ္ဆာန်အစာဈေးနှုန်းများလည်း ၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့် မြင့်တက် သွားခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းတို့ကြောင့် ဈေးကွက်သို့ ဝက်သားဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မှု မှာ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ကျဆင်းစေခဲ့

ကြောင်း သိရသည်။

ဈေးနှုန်းများ ပြန်လည် ကျဆင်းစေရန် ပြည်တွင်း ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာနက သီးခြား အရောင်းဆိုင်များတွင် ဝက်သား တစ်ကီလိုဂရမ် ၁၅၀ ဘတ်ဈေး ဖြင့် ဇန်နဝါရီလကုန်အထိ ရောင်းချမည့် စီမံကိန်းတစ်ခုကို စတင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အစိုးရ၏ဗဟိုရန်ပုံငွေမှ အဆိုပါစီမံကိန်းအတွက် ရန်ပုံငွေ ခွဲဝေပေးရန် အစိုးရအဖွဲ့အား တောင်းဆိုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း နှင့် ဈေးနည်းနည်းဖြင့် ဝက်သား ရောင်းချသည့် ဆိုင်အရေအတွက်မှာ ၆၆၂ ဆိုင်မှ ၁၅၀၀ အထိ တိုးတက်လာလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း မှန်းဆထားသည်။ လွင်မျိုးဇော်

တရုတ်-လာအိုရထားလမ်းစီးပွားရေးအကျိုးကျေးဇူးများစွာ ဖြစ်ပေါ်

တရုတ်-လာအိုရထားလမ်းစတင်ပြေးဆွဲသည့် ပထမလအတွင်း မှာပင် ခရီးသည်နှင့် ကုန်စည် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် အကျိုးကျေးဇူးများ ဖြစ်ထွန်းကြောင်း သိရသည်။ ၁.၀၃၅ ကီလိုမီတာ ရှည်လျားပြီး၊ လာအိုနိုင်ငံ ဗီယန်ကျင်းမြို့တော်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံ၊ ယူနန်ပြည်နယ် ကူမင်းမြို့ကို ဆက်သွယ်ထားသည့် ၎င်းစီးရထားလမ်းကို အသုံးပြု၍ ပထမတစ်လအတွင်းမှာပင် ခရီးသည် ၆၇၀၀၀၀ ဦးနှင့် ကုန်သေတ္တာတန်ချိန် ၁၇၀၀၀၀ ကို သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

၎င်းစီးရထားလမ်းကြောင့် တရုတ်နှင့် လာအိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မှတ်တိုင်သစ် စိုက်ထူနိုင်ခဲ့ပြီး၊ ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံဖြစ်နေသည့် လာအိုနိုင်ငံကို ကုန်းတွင်းမှချိတ်ဆက်ပေးထားသည့် အချက်အချာနိုင်ငံအဖြစ်သို့ အသွင်ပြောင်းလဲသွားစေကာ ပြည်တွင်းခရီးသွားကဏ္ဍကို မြှင့်တက်စေ၍ နှစ်နိုင်ငံအကြား အကျိုးကျေးဇူးများစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

gbanna သို့ ခရီးသွားလာမှုမှာ တစ်လအတွင်း ၉၂ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၅၉ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းအသီးသီး မြင့်တက်ခဲ့သည်။ ၎င်းရထားလမ်းမှ ကုန်တင်ပို့လျှင် ကူမင်းနှင့်ဗီယန်ကျင်းအကြား နာရီ ၃၀ သာကြာတော့သည်။

ရထားလမ်းကြောင့် ရေရှည်တွင် လာအိုနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းဝင်ငွေ ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်တက်လာပြီး ကုန်းတွင်းမှ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာနှင့် ဒေသတွင်းဆိုင်ရာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွင်းဆက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ထားသဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို ပိုမိုဆွဲဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ကာ အလုပ်အကိုင်များ ပိုမိုဖန်တီးနိုင်ခြင်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု ပိုမိုအရှိန်ရလာနိုင်ခြင်းကဲ့သို့ အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်း သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် တစ်လအတွင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်တင်ရထား ၇၀ အပါအဝင် ကုန်သေတ္တာတင်ရထားပေါင်း ၃၈၀ စင်း ပြေးဆွဲခဲ့ပြီး ကုန်တန်ချိန် ငါးသောင်းသယ်ယူ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ရာ ရော်ဘာ၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ လူသုံးကုန်များ၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ၊ photovoltaic ပစ္စည်းများ၊ ဆက်သွယ်ရေးသုံးပစ္စည်းများ၊ မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းများ၊ အထည်အလိပ်များ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနှင့် ပန်းများပါဝင်ကြောင်း သိရသည်။

ရထားလမ်းကြောင့် ယူနန်ပြည်နယ်ရှိ Pu'er နှင့် Xishuan

အနာဂတ်တွင် တရုတ်-လာအိုရထားလမ်းသည် အရှေ့တောင်အာရှနှင့် ဥရောပအကြား ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဓိကလမ်းကြောင်း ဖြစ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိနေသည် ဆို၏။

ဒေါက်တာရွှေစင်ကို

ထိုင်းပြည်ပတင်ပို့မှု မြင့်တက်

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ပြန်လည်နာလန်ထူလာမှု၊ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းကိုဗစ်-၁၉ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှုန်းမြင့်တက်လာမှုနှင့် အဓိကကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးလှုံ့ဆော်မှုအစီအမံများကြောင့် ယခုနှစ်အတွက် ပို့ကုန်တင်ပို့နိုင်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရအနေဖြင့် ကျေနပ်အားရလျက်ရှိကြောင်း ယခုနှစ်အတွက် ပြည်ပသို့ သင်္ဘောတင်ပို့မှုအနေဖြင့် ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်ကာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၆၈ ဘီလီယံ (ဘတ်ငွေ ၈ ဒသမ ၅ ထရီလီယံခန့်) ရရှိနိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

အခြားသော အပြုသဘောဆောင်သည့်အချက်အလက်များမှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ် နှစ်လယ်တွင် ကွန်တိန်နာများနှင့် သင်္ဘောများ တိုးတက်လာဖွယ်ရှိပြီး ကိုဗစ် - ၁၉ ကပ်ရောဂါကို ထိရောက်စွာ ထိန်းချုပ်နိုင်မှုနှင့် နောက်နှစ်အစတွင် အသက်ဝင်လာရန် စီစဉ်ထားသည့် ဒေသတွင်း ဘက်စုံစီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (RCEP) တို့ ပါဝင်သည်ဟု ဝန်ကြီးက ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

ထိုင်းစီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး မစ္စတာဂျူရင်က ၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွက် ပြည်ပတင်ပို့မှုတိုးတက်မှုနှုန်း ၃ ဒသမ ၅ မှ ၄ ဒသမ ၅ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၇၈ မှ ၂၈၀ ဘီလီယံခန့် ရရှိနိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

နိုင်ငံဘာတွင် အကောက်ခွန်ရှင်းလင်းပြီး ပို့ကုန်တင်ပို့မှု အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၃ ဒသမ ၆ ဘီလီယံ (ဘတ်ငွေ ၇၈၃ ဘီလီယံ) ရှိကြောင်း၊ ပြည်ပပို့ကုန်တင်ပို့မှု တိုးတက်နှုန်းမှာ ၂၄ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်းနှင့် သွင်းကုန်တင်သွင်းမှုမှာလည်း ၂၀ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်ခဲ့ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၂ ဒသမ ၆ ဘီလီယံ ရှိကြောင်း၊ ရလဒ်အနေဖြင့် ကုန်သွယ်မှုပို့ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၀၀၂ ဘီလီယံရှိကြောင်း သိရသည်။

ဆက်လက်၍ ဝန်ကြီးက ၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့်အချက်အလက်များတွင် ပြည်တွင်းအသားတင်ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး (GDP) တိုးတက်မှု၊ ကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများအကြား သွင်းကုန်တင်သွင်းမှု၊ နှုတ်ခွင့်ရန်စီမံရေးနှုန်း မြင့်တက်မှု၊ ဘတ်ငွေ တန်ဖိုး ကျဆင်းမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကြမ်းတန်ဖိုးများ မြင့်တက်လာမှုစသည်တို့ ပါဝင်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ပထမ ၁၁ လအတွင်း ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ပြည်ပတင်ပို့မှုမှာ ၁၆ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ပြီး အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၄၆ ဘီလီယံရှိခဲ့သည်။ သွင်းကုန်တင်သွင်းမှုမှာ ၂၉ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၄၂ ဘီလီယံရှိခဲ့ရာ ကုန်သွယ်မှုပို့ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၈၂ ဘီလီယံရှိကြောင်း သိရသည်။

လွင်မျိုးဇော်

တရုတ်စမ်းသပ်ဇန်နဝါရီတွင် နိုင်ငံခြားကျော်ကုန်သွယ်မှု၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တံခါးပိုမိုဖွင့်ပေးထား

တရုတ်နိုင်ငံသည် ၎င်း၏စမ်းသပ်ဇန်နဝါရီတွင် နိုင်ငံခြားကျော်ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် အဆင့်မြင့်သည့် တံခါးဖွင့်ဆောင်ရွက်ပေးမှုများကို ချမှတ်လိုက်သည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကာကွယ်ရေး၊ ထိန်းချုပ်ရေးနှင့် အမှားအယွင်းဖြစ်တတ်သည့်ကိစ္စများအတွက် ဆောင်ရွက်ထားကြောင်းသိရသည်။ ရှန်ဟိုင်း၊ ကွမ်တုန်း၊ ဟိုင်နန် နှင့် ကျွန်းကျွန်းပြည်နယ်များရှိ သတ်မှတ်စမ်းသပ်ဇန်နဝါရီအတွင်းရှိ ကုမ္ပဏီများအတွက် နိုင်ငံခြားကျော်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ဘဏ္ဍာငွေကြေးလမ်းကြောင်းများကို တရုတ်နိုင်ငံက တိုးချဲ့ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အငယ်စား၊ အသေးစားနှင့် အလတ်စားနည်းပညာအဆင့်မြင့် ကုမ္ပဏီများကို ပြည်ပမှငွေချေးနိုင်ရန်ကိုတာခွဲဝေပေးမည်ဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံခြားကျော် ပိုင်ဆိုင်မှုလွှဲပြောင်းပေးသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် တရုတ်နိုင်ငံက တည်ငြိမ်စွာနှင့် ချင့်ချိန်စမ်းသပ် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်ဆို၏။ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကာကွယ်ခြင်းနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံခြားကျော် မတည်ငွေရင်း စီးဆင်းမှုဆုံးရှုံးရနိုင်ခြေများကို စောစီးစွာသတ်ပေးခြင်းနှင့် ထိန်းကျောင်းခြင်းကို အားကောင်းခိုင်မာစေရန် တရုတ်နိုင်ငံက ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု သိရသည်။

ထို့ပြင် နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားငွေကြေးဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိစေရန် တရားမဝင်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများကို နှိမ်နင်းခြင်းနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ကိစ္စများအပေါ် ပြင်ဆင်ချိန်ညှိမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု သိရသည်။

ဒေါက်တာရွှေစင်ကို

စာ - ၅ ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းမှ

များကြောင့် လူအများ စိတ်အပန်းပြေစေမှုကို ပေးနိုင်စွမ်းရှိ၏။ ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းလေးများသည် စက်တင်ဘာမှ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းတွင် ပန်းပွင့်လှေ့ရှိ၏။ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ချင်းပြည်နယ် အစရှိသည့် တောင်တန်းဒေသများတွင် ကြည်လင်ပြာလှသည့် အဆုံးမဲ့ မိုးကောင်းကင်ကြီး၏အောက် လှပသည့်တောင်တန်းများကို နောက်ခံထားပြီး အရောင်အသွေးစုံလင်စွာ လှပဝေဆာနေသည့် ပန်းခင်းကြီးကို ရင်သပ်ရှုမောမဆုံး ကြည့်နူးပီတိဖြစ်ရ၏။

မြေပြန့်ဒေသတွင် ဝေဝေဆာဆာ ဖြစ်ထွန်းခြင်းမရှိသော်လည်း သင့်ဥယျာဉ်ခြံထဲတွင် ရောင်စုံအလှ စိုက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိုက်ခန်းနေသူများနှင့် အဆောင်နေထိုင်သူများပါ အိုးထဲတွင် စိုက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း မျက်စိပသာဒဖြစ်စေသည့်အပြင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ပရဆေးဥယျာဉ်လေးအဖြစ်လည်း ဖန်တီးစိုက်ပျိုးနိုင်၏။

သတိပြုရမည့်အချက်

ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် နို့တိုက်မိခင်များအတွက်

ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပင် ဆေးဖက်ဝင်အသုံးကို လုံလောက်သည့် သုတေသနပြုထားခြင်းမရှိသေးပေ။ ကတ္တီပါစိန်ခြယ်ပန်းပင်ဖြင့် အခြေခံထုတ်လုပ်ထားသည့် ပရဆေးများကို အသုံးပြုမည်ဆိုပါက တန်ဆေးလွန်ဘေး၊ အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာ ဆိုသည့်စကားအရ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သည့် ပမာဏအတိုင်း ချင့်ချိန်သုံးစွဲနိုင်သကဲ့သို့ တတ်ကျွမ်းနားလည်သည့် ပညာရှင်များ၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အသုံးပြုသင့်၏။

ကြေးမုံငယ်

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ရမည်းသင်းမြို့နယ် ရွာတန်းရွာမှ ထွက်ရှိသော စပျစ်ဈေးနှုန်းများ ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် ထက်ဝက်ကျော် မြင့်တက်လျက်ရှိရာ စပျစ်စိုက်ပျိုးမှုကို ယခင်နှစ်များထက် ပိုမို တိုးမြှင့် လုပ်ကိုင်လာကြကြောင်း စပျစ်စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများထံမှ သိရသည်။

ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါကြောင့် နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဂိတ်များ ပိတ်ထားပြီး ပြည်ပမှ အသီးအနှံများ ဝင်ရောက်မှုနည်းပါးသောကြောင့် ပြည်တွင်းစပျစ်ဈေးနှုန်း မြင့်တက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့စပျစ် ဈေးနှုန်းထက်ထက်ကျော် ဖြင့်တက်

စပျစ်ကို မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ရမည်းသင်းမြို့နယ် ရွာတန်းရွာတွင် အများဆုံး

စိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်ခြားသော တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင်လည်း အနည်းငယ် စိုက်ပျိုးကြကြောင်း သိရသည်။

“ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ စတင်ဖြစ်တဲ့နှစ်ကတော့ အရောင်းသိပ်မရှိဘူး။ ဒီနှစ်မှာတော့ စပျစ်ရောင်းအားကောင်းလာသလို ဈေးကလည်း ကောင်းလာတယ်။ အဓိက ပြည်တွင်းသီးနှံတွေ ဈေးကောင်းရတယ်ဆိုတာ ပြည်ပက အသီးအနှံတွေ ဝင်ရောက်မှုနည်းသွားလို့ပါ။ အခုအချိန်မှာ ဈေးကောင်းရတာ တောင်သူတွေအတွက် အဆင်ပြေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သွင်းအားစုဈေးနှုန်းတွေက ဈေးတက်တော့

တောင်သူတွေအတွက် စိုက်ပျိုးမှုမှာ ထိခိုက်မှု များတယ်။ စပျစ်ဈေးကောင်းနေလို့သာ ခံသာနေတာ” ဟု ရမည်းသင်းမြို့နယ်မှ စပျစ်စိုက်ပျိုးရောင်းချသူ ဦးသန့်ဇော်အောင်က ပြောသည်။

ပြည်တွင်း၌ စပျစ်အမျိုးအစားများစွာ စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း ချွန်း၊ BQ၊ ရမက်-၃ စသောစပျစ်မျိုးများမှာ လူကြိုက်အများဆုံး ဖြစ်သည်။

စပျစ်သီး ခြံထုတ်ဈေးများမှာ ယခင်က စပျစ်အညိုတစ်ပိဿာလျှင် ၁၀၀၀ကျပ်သာရှိခဲ့ရာမှ ယခုနှစ်တွင် ၂၀၀၀ ကျပ်မှ ၂၂၀၀ ကျပ်အထိမြင့်တက်ခဲ့သည်။ လက်ရှိ BQ တစ်ပိဿာ

လျှင် ၂၅၀၀ ကျပ်မှ ၂၇၀၀ ကျပ်၊ ချွန်းတစ်ပိဿာလျှင် ၃၅၀၀ ကျပ်အထိ ဈေးရှိကြောင်း သိရသည်။

“အရင်ကတော့ မြန်မာစပျစ်မျိုး အညိုတစ်မျိုးပဲ စိုက်ကြတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ စပျစ်မျိုးတွေ အများကြီးပေါ်လာတော့ အသီးလှပြီး အထွက်ကောင်းတဲ့ ပြည်ပမျိုးတွေပါ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလာကြတယ်။ တစ်ချို့ ဝိုင်စက်ရုံတွေကနေ မျိုးပေးစိုက်တဲ့ ဝိုင်စပျစ်စိုက်ကြတာလည်း ရှိတယ်။ ပြည်တွင်းမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တဲ့ စပျစ်သီးက ပြည်ပကဝင်လာတဲ့ စပျစ်သီးတွေနဲ့ ဈေးကွက်မှာ ယှဉ်ရောင်းတဲ့အခါ ဈေးအရနည်းပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ

စပျစ်သီးက သဘာဝဆန်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဓာတုဆေးဝါးသုံးစွဲမှုက နည်းတယ်။ ပြည်ပကဝင်လာတဲ့အသီးတွေက ဓာတုဆေးဝါးကို အဓိကထားပြီး စိုက်ပျိုးထားတာ ဖြစ်လို့ပါ”ဟု ယင်းက ရှင်းပြသည်။

စပျစ်သည် နှစ်ရှည်ပင်အမျိုးအစားဖြစ်ပြီး လေးလလျှင် တစ်ခါသီးသောကြောင့် တစ်နှစ်လျှင် သုံးသီးရရှိကာ ၂၅ နှစ်မှ နှစ် ၃၀ ခန့်အထိ အသီးခူးယူနိုင်သည်။ တစ်ဧကလျှင် အပင် ၈၀၀ ခန့်စိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး စိုက်ပျိုးစရိတ်အနေနှင့် တစ်ဧကလျှင် သိန်း ၅၀ခန့် ကုန်ကျကြောင်း သိရသည်။

ဇော်လင်းထွဋ်

BWT BAR WATY (ဘာဝတီ) COMPANY LIMITED

- ✓ စပါးရိတ်ခြွေစက်တာယာ နှင့် ထွန်စက်တာယာဆိုင်ရာဖြန့်ချိရေး
- ✓ Kubota, YANMAR စပါးရိတ်ခြွေစက် အပိုပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ဖြန့်ချိရေး
- ✓ Kubota, daedong ထွန်စက်အပိုပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ဖြန့်ချိရေး

ကနောင်မင်းသားကြီးလမ်း နှင့် (၅၅) လမ်းထောင့် ၊ စက်မှု (၂) ၊ မန္တလေးမြို့။

PH : 09-760500500, 09-5352624, 09-790500500

Facebook : BWT Co.,Ltd- ဘာဝတီ ကုမ္ပဏီလီမိတက်

ရှေ့ပုံး - ဆီ မှ

ပြည်တွင်းဆီ စားသုံးမှုမြင့်နေပြီး ပြည်တွင်းဆီ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မလုံလောက်သောကြောင့် ပြည်ပမှ နှစ်စဉ်ဆီတန်ချိန် ရှစ်သိန်းခန့် တင်သွင်းနေရသည်။ ပြည်တွင်းမှ ဆီတန်ချိန် သုံးသိန်းကျော်သာ ထွက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ထို့ကြောင့် ပြည်တွင်းဆီ ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်လာရေးအတွက် ဆီထွက်သီးနှံ တိုးချဲ့ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေး မြန်မာနိုင်ငံ ဆီလုပ်ငန်းရှင်များ အသင်းအနေနှင့် လည်း သက်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနရှိ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်

ပူးပေါင်းကာ ဆီထွက်သီးနှံ မျိုးကောင်း မျိုးသန့် ရရှိရေးနှင့် နည်းပညာ ဖြန့်ဝေပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ထို့ပြင် ပြည်တွင်းစားသုံး ဆီဖူလုံရေးအတွက် ဆီထွက်သီးနှံ များ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးနိုင်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနလုပ်ငန်း

နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရည်အသွေးကောင်း ဆီထွက်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် Moisture meter ကဲ့သို့ rapid test kit များကိုလည်း ထောက်ပံ့ပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေပဲ စိုက်ဧက ၂ ဒသမ ၇၄ သန်း၊ နှမ်း ၃ ဒသမ ၇၆ သန်း၊ နေကြာ ၀ ဒသမ ၆၂ သန်း၊ အခြား ၀ ဒသမ ၄၀ သန်းရှိကာ အထွက်တန်ချိန် ၂ ဒသမ ၆၈ သန်းရှိပြီး ဆီရရှိနိုင်မှု တန်ချိန် ၁ သန်း ရှိသော်လည်း အမှန်တကယ် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုမှာ တန်ချိန် သုံးသိန်းမှ လေးသိန်းခန့်သာ ရှိသည်။

ပြည်တွင်းဆီလိုအပ်ချက်မှာ တစ်နှစ်လျှင် တန်ချိန် ၁၁ သိန်းခန့်ရှိသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်အောက်တိုဘာမှစတင်၍ ပြည်ပမှ ဆီတင်သွင်းမှုကို တစ်လလျှင် တန်ချိန် ၅၀၀၀၀ သာ တင်သွင်းခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် တစ်နှစ်လျှင်

ပြည်ပမှ ဆီတန်ချိန် ခြောက်သိန်းခန့်သာ တင်သွင်းနိုင်တော့မည် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဆီတင်သွင်းခွင့် ကန့်သတ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ပြည်တွင်းဆီလိုအပ်ချက်တွင် တန်ချိန်နှစ်သိန်းခန့် ထပ်မံလိုအပ်လာမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်အတွက် ဆီထွက်သီးနှံများ အထွက်နှုန်းကောင်းစေရန်နှင့် ပြည်တွင်း ဆီထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိသည်။

ရှေ့ပုံး-မြန်မာ့ရှားပါးသစ်ခွ မှ

တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တစ်နေရာပြီး တစ်နေရာ တက်ရောက်လာနေရသောကြောင့် တောင်လှေကား မြို့တော် (သို့မဟုတ်) မေမြို့ (သို့မဟုတ်) ပြင်ဦးလွင်မြို့ဟု ခေါ်တွင်ခြင်းဖြစ်သည်။

တောင်လှေကားမြို့တော် (ခေါ်) ပြင်ဦးလွင်မြို့၏ မန္တလေး၊ လားရှိုးကားလမ်းမကြီးဘေးမှာ မြန်မာနိုင်ငံ နေရာဒေသအသီးသီးရှိ တောတောင်များအတွင်းတွင် သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်ရှင်သန်လျက်ရှိနေသော သစ်ခွအမျိုးအစားပေါင်းများစွာထဲမှ မြန်မာ့ရှားပါးသစ်ခွမျိုးစိတ်များကို သစ်တောဦးစီးဌာနပိုင် ဒိုးကွင် သစ်ခွခြံတွင် လှပဝေဆာစွာ တစ်နေရာတည်းတွင် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည်သစ်တော သယံဇာတ များစွာကြွယ်ဝသည့် အလျောက် သစ်ပင်မျိုးစုံတို့၏ အပင်မျိုးကွဲများကလည်း စုံလင်လျက်ရှိနေပေရာ သစ်ခွမျိုးရင်း (Orchidaceae)သည် ပန်းပွင့်သော အပင်အုပ်စုများထဲတွင် အကြီးမားဆုံးနှင့် အကျယ်ပြန့်ဆုံး အုပ်စုဝင်တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်လျက်ရှိနေသည်။

မြန်မာတို့၏ အပင်မျိုးစိတ်များ စာရင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် သစ်ခွမျိုးစိတ်ပေါင်း ၁၀၄၀ မျိုးကို မှတ်တမ်းတင်ထားရှိပြီး ဖြစ်သည်။

သစ်ခွပင်များကို အစားအစာများအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပန်းအလှဥယျာဉ်များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အိမ်များ၏အလှဆင်ရာ လူတို့၏

အလှဆင်ရာများအဖြစ် ဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပန်းခြင်းများ၊ ပန်းအိုးများဖြင့်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးကာ အသုံးပြုနေကြပါသည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်တွင် သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန သစ်တောဦးစီးဌာနပိုင် မြန်မာ့ရှားပါးသစ်ခွမျိုးစိတ်များ၊ မျိုးရိုးဗီဇထိန်းသိမ်းခြင်း (ဒိုးကွင်သစ်ခွခြံ)ကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ဒေသမျိုးရင်းဝင် သစ်ခွမျိုးစိတ် ၆၀ မျိုးတို့၏ အပင်အရေအတွက်ပေါင်း ၄၀၀၀ ကျော်ခန့်ကို ပြုစုထိန်းသိမ်း ပြုထားရှိသည်။

ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ် ဒိုးကွင် သစ်ခွခြံတွင် ပျိုးထောင်ထားရှိသော သစ်ခွများမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒေသမျိုးရင်းဝင် ရှားပါးသစ်ခွမျိုးစိတ်များ CITES Appendices (1) စာရင်းဝင် သစ်ခွမျိုးစိတ်များ၊ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်ရန်အန္တရာယ် ကျရောက်သော သစ်ခွမျိုးစိတ်များ၏ မျိုးရိုးဗီဇကွဲများ ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် မှတ်တမ်းတင်ထားရှိရန်၊ သစ်ခွပင်များအား ပြုစုစောင့်ရှောက်သည့်နည်းလမ်းများ စနစ်တကျရှိစေရန်စသည့် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ပြုစုထိန်းသိမ်း

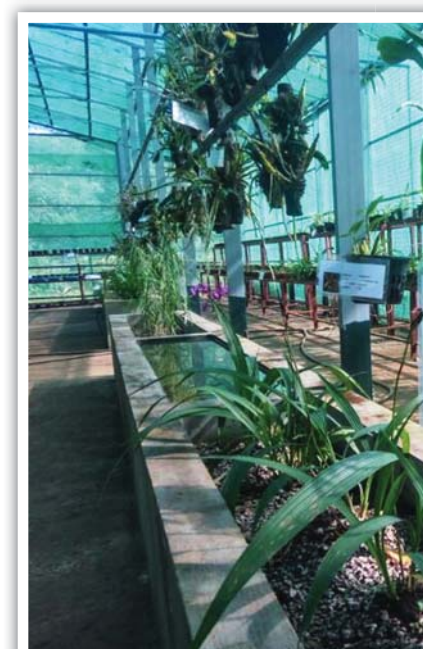
စောင့်ရှောက်ပေးလျက် ရှိနေသည်။

သစ်ခွပင်များကို စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အုန်းဆံဖတ်များနှင့် သစ်ခွပင်၏ အောက်ပိုင်းရှိ အမြစ်များ ကျန်းမာစေရန် အမြစ်အားတိုးဆေး (Ferti-start) ဖြင့် ၁၅ မိနစ်ကြာအောင် ဆေးစိမ်ပြီးမှ စိုက်ပျိုးကြရသည်။ ရာသီဥတုအခြေအနေများနှင့် အပင်၏ ပျိုးခံပစ္စည်းများဖြစ်သည့် မျိုးပွားစာများအခြေအနေအပေါ် မူတည်ပြီး ပင်ဖြစ်ရေးကို လောင်းပေးရသည်။

သစ်ခွပင်များ ပန်းပွင့်လာစေရန် သစ်ခွပင်ကျန်းမာသန်စွမ်းနေစေရန် သစ်ခွပင် အားတိုးဆေးများကိုလည်း ၁၀ ရက်တစ်ကြိမ်ခန့် ကျွေးပေးရန် လိုအပ်သည်။ ယခုအခါ မြန်မာ့သစ်ခွများကို မျိုးပွားကြရာတွင် အပင်တစ်သျှူးမျိုးပွားခြင်း နည်းများဖြင့်လည်း မွေးမြူစိုက်ပျိုးကြသည်။

ဒိုးကွင်သစ်ခွခြံတွင် ထိန်းသိမ်းထားသည့် ရှားပါး သစ်ခွမျိုးစိတ်များမှာ မီးမလောင်ပန်း (အပွင့်သေး)၊ မီးမလောင်ပန်း (အပွင့်ကြီး)၊ သဇင်နက်၊ သစ်တက်လင်းနေ၊ ပန်းသက်ရှည်ညို၊ ငွေနှင်းဖြူ၊ ရတနာရွှေခက်၊ ခမောက်ကြိုး၊ ပုလဲနှစ်၊ ရွှေတူ မောက်ခမ်းပါ၊ မဟာဒေဝီ၊ ဂနိုင်း နဘေးပေါက်၊ တံခွန်ရွှေလုံး၊ ကြောင်ခေါင်းပန်း၊ ရွှေတူအာမဲ၊ တံခွန်ငွေလုံး၊

ဝါဆိုပန်း၊ ခရမ်းရောင်လွင်ပြင်၊ သီရိညွန့်၊ မြဆစ်ကြိုး၊ စက္ကူပန်း၊ သင်းကြူကြူ၊ ဆင်မမျက်ကွင်း၊ နီလုံး၊ ချင်းဒေဝီ၊

ဆီထွက်သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု များအားလုံး ပြည်တွင်း၌သာ ကုန်ချော အဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချမည်ဆိုပါက ပြည်တွင်းဆီလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည် ဖြစ်သော်လည်း ကုန်ချော အဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုထက် ကုန်ကြမ်း အဖြစ် ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချမှုက အမြတ်အစွန်း ပိုမိုရရှိနေသောကြောင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများအနေ နှင့် ကုန်ကြမ်းအဖြစ်သာ ပြည်ပသို့တင်ပို့ ရောင်းချမှုမြှင့်တင်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း

သိရသည်။ လက်ရှိ ပြည်တွင်းဆီ ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်နေခြင်းကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာ နိုင်ငံ ဆီကုန်သည်နှင့် ဆီလုပ်ငန်း ရှင်များအသင်းက ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဈေးကြီးများနှင့် မြို့နယ်များသို့ ဈေးကားများဖြင့် စားအုန်းဆီ တစ်ပိဿာလျှင် ၄၃၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းချပေးလျက် ရှိသည်။

ထို့ပြင် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အသင်းဝင်များမှတစ်ဆင့် စားသုံး သူများ ဈေးနှုန်းသက်သာစွာ ဝယ်ယူစားသုံးနိုင်ရေးအတွက် လည်း တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ်များရှိ အသင်းဝင်များ ထံသို့ စားသုံးဆီများ ဖြန့်ဖြူးပေး နေကြောင်း သိရသည်။

ယင်းသို့ တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ်များတွင်လည်း စားသုံးဆီဈေးနှုန်းများ တည်ငြိမ် စေရေးအတွက် အသင်းမှ ရောင်းချပေးသော ဈေးနှုန်းအပေါ်

သယ်ယူခန့်အကျိုးအမြတ် နှစ် ရာခိုင်နှုန်းသာယူပြီး ရောင်းချပေး ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။

ပြည်ပမှ ဆီတင်သွင်းမှု အနေနှင့်လည်း ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ရှစ်သိန်းရှစ်သောင်း တင်သွင်းခဲ့ပြီး ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်က တန်ချိန် ငါးသောင်းလျှော့ချ တင်သွင်းခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် တွင်လည်း ဆီတန်ချိန် တစ်သိန်း လျှော့ချတင်သွင်းခဲ့ရာ ၂၀၂၂

ခုနှစ်တွင် ဆီတန်ချိန် ခြောက်သိန်း သာ တင်သွင်းမည်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ တင်သွင်းမှု လျှော့ချနိုင်ခြင်းမှာ ပြည်တွင်းမှ ဆီထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဆီထွက်သီးနှံများ ယခင်နှစ်များ ထက် ပိုမိုစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်လာ နိုင်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဆီစက် လုပ်ငန်းများအနေနှင့်လည်း ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဆီစက် ၂၆၀၀ ကျော် ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ဆီစက်

လုပ်ငန်း ၃၀၀၀ အထိ တိုးတက် လာကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဆီကုန်သည် နှင့် ဆီလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း သည် ပြည်တွင်းစားသုံးဆီ ထုတ်လုပ် ရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာရေး အတွက် စားသုံးဆီ ပြုစုနှင့်ပြိုင်ပွဲ များကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားရန် စီစဉ်နေကြောင်း သိရသည်။ **ဇော်လင်းထွဋ်**

နတ်သမီးသစ်ခွ၊ သဇင်ဗိုလ်၊ တောင် ကရက်မက်၊ ပိတုန်းကျား၊ ပုတီးဆင့်၊ စေတီသစ်ခွ၊ ရွှေမင်းသမီး၊ ပျားလေးသစ်ခွ၊

ခွဲမြစ်မင်း၊ ငွေနားဖြူ၊ မြေမင်းသား၊ မြေမင်းသမီး၊ သစ်ခွနက်၊ ကျောက် သစ်ခွ၊ မိုးလုံးမှိုင်း၊ ဖျော်ရည်သစ်ခွ (ပြင်ဦးလွင်)စသည်ဖြင့် တစ်နေရာ တည်းတွင် ကြည့်ရှု လေ့လာနိုင် ကြမည် ဖြစ်သည်။

ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်အတွင်း တွင် ပေါက်ရောက်နေသည့် သစ်ခွ မျိုးရင်းများမှာ တောင်နံဘေးပေါက်၊ ကြက်တောင်ပံ၊ ဂနိုင်ဘေးပေါက်၊ ကိန္နရီ၊ ရွှေတူမောက်ခမ်းဝါ၊ စာကလေး၊ ကျားလျာ၊ နတ်သမီး

ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်တွင်သာ ပေါက် ရောက်မှုများရှိနေကြောင်း သိရှိရ ပါသည်။

ဒိုးကွင်သစ်ခွခြံတွင် အပင် တစ်သျှူးနည်းများဖြင့် မျိုးပွား ထားသည့် ကြောင်ခေါင်ပန်း၊ မိုးလုံးမှိုင်း၊ ကျောက်သစ်ခွ (ဆင်စွယ်သစ်ခွ)၊ ချင်းဒေဝီ၊ ပန်းသက်ရှည်ညိုသစ်ခွမျိုးများကို လှပဝေဆာစွာ တွေ့မြင်နိုင်ပါ သေးသည်။ သစ်ခွပင်စိုက်ပျိုးရာ တွင် သစ်တုံးများဖြင့်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်များတွင်လည်းကောင်း၊ ပန်းခြင်းများဖြင့်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးပေးနိုင်သည်။ သစ်ခွပျိုးစင်များအဖြစ် အနံ ၃ ပေ၊ အလျား ၆ ပေ၊ အမြင့် ၄ ပေတွင် ပုစွန်သစ်ခွ ခေါ် စေတီသစ်ခွမျိုး ပိဿာချိန် ၁၀၀၀ ခန့်အထိ ပြုစုပျိုးထောင်ပြသထား သည်ကို တွေ့မြင်နေရပါသည်။

ပြင်ဦးလွင်မြို့သည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ပေပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်မြင့်သည့် တောင်ပေါ်မြို့ဖြစ်နေပြီး မြို့နယ် အတွင်းတွင် အမြဲစိမ်းတော၊ ရွက်ပြတ်တောများ၊ တောင်ပေါ် တောများ၊ ထင်းရှူးတောများ ပေါက်ရောက်လျက်ရှိနေရာ သစ်တောကြီးများအတွင်းတွင် လည်း ကျွန်း၊ ပျဉ်းကတိုး၊ အင်ကြင်း၊ သစ်ရာ၊ နော၊

ပိတောက်၊ ဖက်ဆွတ်၊ ဖန်ခါး၊ သပြေ၊ ဇီးဖြူ၊ သင်းဝင်၊ မက်ချစ်မွန်၊ ထင်းရှူးပင်နှင့် ပန်းချယ်ရီ၊ ဝါးပင်အမျိုးမျိုး၊ သစ်ခွပင်အမျိုးမျိုးတို့ကို တွေ့မြင် နိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေရာ ဒေသအသီးသီးမှ ခရီးသွား လုပ်သားပြည်သူများအနေနှင့် ခရီးသွားလာရာတွင် ကိုဗစ်-၁၉ စည်းကမ်းချက်များကို လေးစား လိုက်နာပြီး ခရီးသွားလာလျက် ရှိရာ တောင်လှေကား မြို့တော် (ခ) ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်အတွင်း ထင်းရှူးပင်၊ ချယ်ရီပင်၊ ဒေစီ၊ ဒေလီယာ၊ ပွင့်တူရွက်တူ၊ ပန်းအလှ ရောင်စုံအပင်များကို မြို့၏

နေရာအနံ့လေ့လာနိုင်ကာ လက်ရှိ အခြေအနေတွင် အေးမြသော ရာသီဥတုနှင့် သာယာသော တောတောင်ရှုခင်း ရေမြေသဘာဝ တို့နှင့်အတူ စတော်ဘယ်ရီ၊ မက်မန်း၊ ကော်ဖီကဲ့သို့ ဒေသ ထွက်ကုန်များနှင့်အတူ ရောင်းရန် မဟုတ်သည့် မြန်မာ့ရူးပါး သစ်ခွမျိုးစိတ်များ၊ မျိုးရိုးဗီဇ ထိန်းသိမ်းခြင်း (ဒိုးကွင်သစ်ခွခြံ) တွင် သစ်ခွမျိုးစိတ်များစွာတို့ကို တစ်နေရာတည်းတွင် လေ့လာ ကြည့်ရှုကာ လာရောက်အပန်းဖြေ နိုင်ကြောင်း ဖိတ်ခေါ်လိုက်ရ ပါသည်။

ရွှေမင်းအောင် (ကျောက်ပန်းတောင်း)

သစ်ခွ၊ သီဂီညွန့်သစ်ခွမျိုးများ ဖြစ်ပြီး မြေကြီးတွင် တွယ်ကပ် ပေါက်ရောက်သော သစ်ခွမျိုးများ မှာ ဝါးသစ်ခွ၊ မြေပေါက်သစ်ခွ များပင် ဖြစ်သည်။ ရှားပါးသစ်ခွ မျိုးရင်းဝင်ဖြစ်သည့် ဖျော်ရည် သစ်ခွခေါ် ဘင်နီလာသစ်ခွ (Vanilla Planifolia Andrews) သည် ပန်းပွင့်ချိန်မှာ မတ်မှ မေလအထိ ဖြစ်ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

ပြည်ပဈေးကွက်ဝယ်ယူအားဖြင့်တက်နေသည့် ကမ္ဘောဒီးယားသရက်သီး

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍထွက်ကုန်များ ပြည်ပဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရာတွင် သရက်သီးများကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ နှစ်စဉ်တန်ချိန် ငါးသိန်းကျော် တင်ပို့နေရာ ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ရေး ကြိုးစားနေကြောင်း ကမ္ဘောဒီးယား

တန်ချိန်ပေါင်း ၁၃ သန်းခန့် တင်ပို့ နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ တင်ပို့နိုင်မှု ကြောင့် ပြည်ပဝင်ငွေ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၄၃၃ ဘီလီယံခန့် ရရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ကိုဗစ်-၁၉ ကြောင့် ကမ္ဘော ဒီးယားနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်

ပြည်တွင်းမှ စိုက်ပျိုးထွက်ရှိသော သရက်သီးများကို စံချိန်စံညွှန်း အတိုင်း ပြည်ပဈေးကွက်များသို့ တင်ပို့ရာတွင် သရက်သီးအလုံး လိုက် သေတ္တာများဖြင့် ထုတ်ပို့ တင်ပို့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘော ဒီးယားနိုင်ငံ၏ နှစ်စဉ်ပြည်ပ

ဒေသများတွင် ဟက်တာ ၂၅၀၊ ဟက်တာ ၃၀၀ စသည့် သရက်ခြံ ကြီးများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း ဖြစ်သည်။ တောင်ခြေရိယာများ တွင်လည်း စိုက်ခင်းကျယ်များ၊ သရက်ခြံကြီးများ ဖော်ဆောင်ကာ စိုက်ပျိုးမှုများလည်း ရှိသည်။

အလေးထားကာ တောင်သူများအား အထွက်နှုန်းကောင်းရေး ကမ္ဘောဒီးယား စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ပံ့ပိုး ဖြည့်ဆည်းပေးလျက်ရှိသည်။

ကမ္ဘောဒီးယားသရက်သီး များကို ဗီယက်နမ်နှင့်ထိုင်းနိုင်ငံ များသို့လည်း တင်ပို့နေပြီး ပြီးခဲ့သည့်နှစ်များက ဗီယက်နမ်သို့ သရက်သီးတန်ချိန် ၁၇၄၇၅၆ တန် နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ တန်ချိန် ၂၆၉၆၉ တန် အသီးသီးတင်ပို့ခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီမှ အောက်တိုဘာ အထိ သရက်သီး ပြည်ပတင်ပို့မှု လစဉ်တိုးမြှင့်ခဲ့ရာ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အလားတူကာလ ကထက် ၁၅၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထို့ကြောင့် ပြည်ပပို့ကုန် များအနက် သရက်သီးတင်ပို့မှု သည်လည်း အရေးပါလာပြီး နိုင်ငံခြားငွေရှာဖွေပေးနေသည့် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန် ဖြစ်လာ သဖြင့် နှစ်စဉ် ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ရေး ကမ္ဘောဒီးယားစိုက်ပျိုးရေး တာဝန် ရှိသူများက ကြိုးစားလျက်ရှိသည်။

(ဖနောင်ပင်ပို့စ်) မိုးမြင့်လင်းလက်

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာန မှ တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြား သည်။

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံအနေ ဖြင့် နှစ်စဉ် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ တင်ပို့ လျက်ရှိရာ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၂၀- ၂၀၂၁ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရာသီတွင်

အခြားစီးပွားရေး ကဏ္ဍများ ရိုက်ခတ်မှုခံရသော်လည်း ယခု ၂၀၂၀ ပြည့် နှစ် ကုန် တွင် ယခင်နှစ်များကထက် စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန် တန်ချိန် သန်း ၂၀ ကျော် ပိုမိုထွက်ရှိတင်ပို့နိုင်ရေး မျှော်မှန်းထားသည်။

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံသည်

ဈေးကွက်သို့ သရက်သီးအလုံး လိုက်တင်ပို့မှု စုစုပေါင်းတန်ချိန် ၁ ဒသမ ၅ သန်းခန့်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံအတွင်း သရက်စိုက်ဧရိယာများကို နေရာ အနှံ့အပြားတွင် စိုက်ပျိုးကြသော် လည်း နိုင်ငံ၏အနောက်တောင်ပိုင်း

ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံးပြောင်းချိုမွှေး တောင်ကိုရီးယားတင်ပို့နိုင်ရေးကြိုးစားနေ

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ စိုက်ပျိုးထွက်ရှိသော ပြောင်းချိုကို နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ ပိုမိုတင်ပို့ ရောင်းချလျက်ရှိရာ ယခုအခါ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ ကျော်သို့ တင်ပို့လျက်ရှိကြောင်းသိရသည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ ထွက်ရှိသော အရသာချိုမွှေးသည့် ပြောင်းချိုကို ဂျပန်၊ တရုတ်၊ ရုရှား၊ ဆော်ဒီ အာရေဗျ၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဂျာမနီ၊ လက်ဘနွန်နှင့် တူရကီနိုင်ငံတို့ အပြင် အိရန်နိုင်ငံများသို့လည်း တင်ပို့နေသည်။

ပြောင်းချိုမွှေးကို တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ တောင်ပိုင်းဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးမှု အများဆုံးဖြစ်ပြီး “ကမ်ဘဲလ်လာ ၉၀”မျိုးကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြ ကြောင်း သိရသည်။ နှစ်စဉ် ဧပြီလ တွင် စိုက်ပျိုးကြပြီး ဇွန်လကုန်တွင် ရိုတ်သိမ်းလေ့ရှိရာ မျိုးစိတ် သုတေသနပြုမှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန် သောမျိုးစိတ်များ အသုံးပြုလာနိုင် မှုတို့ကြောင့် အရည်အသွေးကောင်း မွန်သော ပြောင်းချိုမွှေးများ ထွက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပြောင်းချို

အများဆုံးတင်ပို့သည့်နိုင်ငံမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ၂၀၁၉- ၂၀၂၀ စိုက်ပျိုးရာသီကာလ ပြောင်းချိုတန်ချိန် ၃၄၆ မက်ထရစ် တန်ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ခုနှစ် ကာလက မက်ထရစ်တန် ၃၅၀ ခန့်အထိ တင်ပို့နိုင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ကမ္ဘာ့ဒုတိယအများဆုံး ပြောင်းချိုတင်ပို့သည့် နိုင်ငံမှာ တရုတ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး မက်ထရစ်တန် ချိန်သန်း ၂၆၀ ဒသမ ၈ တန်

အထိ တင်ပို့ခဲ့သည်။ တတိယ အများဆုံးမှာ ဘရာဇီးဖြစ်ပြီး မက်ထရစ်တန် သန်း ၁၀၂ တန် ဖြစ်ကာ စတုတ္ထအများဆုံးမှာ အာဂျင်တီးနားဖြစ်သည်။ ပဉ္စမ အများဆုံးမှာ ယူကရိန်းဖြစ်ပြီး ဆဋ္ဌမအများဆုံးမှာ အိန္ဒိယဖြစ်သည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ သည် ဆန်စပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုးသောနိုင်ငံဖြစ်ပြီး ဒုတိယ

Hi-brix 58 မျိုးသည် အသား နူးညံ့ ပြီး အရသာထူးခြား ကောင်းမွန် ကာ အရည်အသွေး မြင့်မားသဖြင့် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် နာမည်ရလျက် ရှိသည်။ အဆိုပါ ပြောင်းချိုမွှေးမျိုး ကို တောင်ကိုရီးယား တောင်သူများ ပိုမိုစိုက်ပျိုးလာလျက်ရှိရာ ကမ္ဘာ့ ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားများ လာသည်။

ယင်းပြောင်းချိုမျိုးသည် ပီဇာအမျိုးမျိုး၊ ခေါက်ဆွဲအမျိုးမျိုး၊ သရေစာမုန့်အမျိုးမျိုးတို့တွင် သာမက အခြားတွဲဖက်လျက် အမျိုးမျိုးသော စားစရာများတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊ ပြောင်းကော်မှုန့်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင် ခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်ပဈေးကွက် တွင် ဝယ်လိုအားကောင်းကာ တင်ပို့မှုများပြားလျက် ရှိသည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံး ပြောင်းချိုမွှေးအဖြစ် ရောက်ရှိလာ ရေး တောင်ကိုရီးယား စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနပညာရှင်များ ကြိုးစား နေပြီး တောင်ကိုရီးယား စိုက်ပျိုးရေး တောင်သူများကလည်း အထွက်နှုန်း ကောင်းမွန်ရေး ကြိုးစားနေသည်။

(ယွန်ဟက်) မိုးမြင့်လင်းလက်

လုပ်ငန်းသုံးစက်သီ၊ ဒီဇယ်ဂါလန် ၁၂ သန်းခွဲကျော် သတ်မှတ်နှုန်းထားဖြင့် ဖြန့်ဖြူးပေးနေ

မိုးရာသီက ဧကပေ ၁၂ သန်းခန့် ရေသိုလှောင်နိုင်ခဲ့ နွေစပါးနှင့် အခြားသီးနှံ ဧက ၁၂ သန်းကျော် ရေပေးနိုင်ရန် မျှော်မှန်း

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၂၂
ဗဟိုဘဏ်က ကန်ဒေါ်လာ ၃၄ သန်းဖိုးရှိ လုပ်ငန်းသုံး စက်သုံးဆီများ သတ်မှတ်ဈေးနှုန်းနှင့် ရောင်းချပေးထားသဖြင့် ဒီဇယ်ဆီအသုံးပြုရမည့် နွေသီးနှံ စိုက် တောင်သူများ အဆင်ပြေနိုင် သည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြသည်။
ရန်ကုန် ဈေးနှုန်းမှာ ၁ ပရီမီယံ ဒီဇယ်တစ်လီတာလျှင် ၁၄၀၀ ကျပ်၊ ရိုးရိုးဒီဇယ် တစ်လီတာ ၁၃၇၇ ကျပ်ဖြင့် ဇန်နဝါရီ ၁၅ ရက်မှ စတင်ရောင်းချပေးကြောင်း သိရသည်။
ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသ ကြီးများတွင် သယ်ယူပို့ဆောင် စရိတ်ကြောင့် ဈေးနှုန်းအပြောင်း အလဲရှိနိုင်သော်လည်း ဗဟိုဘဏ်

က ကြီးကြပ်သတ်မှတ်ပေးထား သည့် ဈေးနှုန်းဖြင့်သာ တွက်ချက် ရောင်းချပေးခြင်းဖြစ်၍ ပြင်ပ ဈေးထက် တစ်ဂါလန်လျှင် ကျပ် ၄၀၀ မှ ၄၅၀ ခန့်သက်သာနိုင် ကြောင်း သိရသည်။
ယင်းကဲ့သို့ အထူးဈေးနှုန်း ဖြင့် တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ်များရှိ စက်သုံးဆီ အရောင်းဆိုင် ၁၈၃ ဆိုင်မှ ရောင်းချပေးနေသည့်ပြင် မြန်မာ့ ရေနံနှင့် ရေနံ ထွက်ပစ္စည်း ကြီးကြပ်ရေးဦးစီးဌာနက ထုတ်ပြန် ထားသည့် လုပ်ငန်းသုံးစက်သီ ဈေးဖြင့် ဒီဇယ်ဆီ ဂါလန် ၁၂ သန်းခွဲကျော်ကိုလည်း ရောင်းချပေး လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။
(PAK - Bio)

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၂၂
ဆည်မြောင်းနှင့် ရေအသုံး ချရေးဦးစီးဌာနက ရေလှောင်တံမံ ၂၄၅ ခု၊ ရေလွှဲ ဆည်ပေါင်း ၁၄၄ ခု၊ ရေတံခါး ၁၉၉ ခု၊ ကန် ၇၂ ခု၊ မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း ၂၁၀ တို့မှ စိုက်ပျိုးရေး ဖြန့်ဝေပေးလျက်

ရှိကြောင်း သိရသည်။
ပြီးခဲ့သည့် မိုးရာသီက မိုးရွာသွန်းမှုအရ ဆည်တံမံများ တွင် ရေဝင်ရောက်မှုကောင်းမွန်ခဲ့ ပြီး လိုအပ်သည့် ရေလှောင် ပမာဏများလည်း ပြည့်မီခဲ့ကာ နိုင်ငံတစ်ဝန်း ရေသိုလှောင်နိုင်မှု

ဧကပေ ၁၂ သန်းခန့်ရှိခဲ့သည်ဆို၏။
ယင်းသို့ သိုလှောင်နိုင်မှု အရ ယခုနွေစပါးစိုက်ရာသီတွင် နိုင်ငံတစ်ဝန်း နွေစပါးနှင့် အခြား သီးနှံဧက ၁၂ သန်းကျော် ရေဖြန့်ဝေ ပေးနိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။
(PAK - Bio)

ကျောပုံး - ပြောင်းလဲရန် မှ

ကမ္ဘာပ-လူထူးဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ဟာသူလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ဧကပေတိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတွေဆီ သွား ပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွေကို လေ့လာလုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးသူတို့သွားတဲ့အချိန်မှာ ဇန်နဝါရီလ ရောက်ပြီဖြစ်ပေမယ့် ကားလမ်းဘေးကတစ်ချို့ လယ်ကွင်း တွေဟာ ရိတ်သိမ်းမပြီးသေးတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီနေ့ ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ လယ်ယာလုပ်ငန်းမှာ ခိုင်းကျ၊ ခိုင်းနွား ရှားပါးလာမှု၊ လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးလာမှုတွေကို တွေ့ နေရပါတယ်။ ဒါတွေအစား လယ်ယာထွန်ယက်ရာမှာ ဖြစ်စေ၊ ရိတ်သိမ်းနယ်လှည့်ရာမှာဖြစ်စေ စက်မှုလယ်ယာ စနစ်သို့ပြောင်းလဲဖို့ တောင်းဆိုနေတဲ့အချိန်လည်း ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒီကိစ္စကို ကမ္ဘာပ-လူထူးရော စာရေးသူပါအမြင်ချင်းတူ လက်ခံကြပါတယ်။ ကမ္ဘာပ-လူထူးကတော့ လယ်ထွန်စက် ကိစ္စ၊ ရိတ်သိမ်းစက်ကိစ္စတွေကိုဒေသခံ လယ်သမားတွေနဲ့ စုပေါင်းပြီး ဆောင်ရွက်ဖို့အားသန်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒေသအလိုက် ကျေးရွာတွေနယ်မြေသတ်မှတ်စုဖွဲ့ပြီး ဒေသတွင်းကလယ်ယာလုပ်သားတွေ စုပေါင်းထူထောင်တဲ့ နည်းနဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်မယ့်အကြောင်းတွေကို ပြောဖြစ်ခဲ့ကြ ပါတယ်။ ကျေးလက်သားတွေကို စည်းရုံး ဆောင်ရွက်နိုင် ဖို့တော့ လိုအပ်မှာပါ။ အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာပ-လူထူးလို လူငယ်တွေရဲ့အတွေးအမြင်တွေ ပြောင်းလဲလာဖို့ လိုပါတယ်။ ကျေးလက်တွေမှာ ဘွဲ့ရပညာတတ်တွေ အများအပြား ရှိလာပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဒီလူငယ်တွေဟာ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခု ထူထောင်ဖို့၊ အထူးသဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်မှာ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ဖို့ အားနည်းနေကြတာကို တွေ့နေရပြီး၊ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာတွေမှာ၊ ကုမ္ပဏီတွေမှာ ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ဖို့သာ စိတ်ဝင်စားနေကြသလို အခွင့်သာရင် နိုင်ငံခြားကို ထွက်ဖို့ စိတ်ဝင်စားဖြစ်နေကြတာကို တွေ့နေရပါတယ်။

စာရေးသူဟာရခိုင်ပြည်နယ်က စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ရှင်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးတိုင်း သူတို့ရဲ့ရင်ဖွင့်စကားကို

အမြဲကြားရတတ်တာကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ စီးပွားရေးလုပ်ဖို့၊ လုပ်ငန်းထူထောင်ဖို့အရင်းအနှီး မရှိတာ၊ နည်းပညာလိုအပ်တာတွေကို တူညီတဲ့အသံတစ်ခုအနေနဲ့ ကြားရခြင်းဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အရင်းအနှီးအတွက် စုပေါင်း ဆောင်ရွက်ရနိုင်တယ်ဆိုပေမယ့် ရခိုင်လုပ်ငန်းရှင်တွေဟာ စုပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှာ အားသန်မှုမရှိကြတာကို တွေ့မြင်နေရဆဲပဲရှိပါသေးတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးယုံကြည်မှု၊ လေးစားမှုကိုလည်း ရခိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေ အကြားမှာ တည်ဆောက်ဖို့လိုအပ်ဦးမှာ မြင်မိပါတယ်။ နည်းပညာကတော့ လေ့လာသင်ယူတတ်ရင်ရနိုင်မှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ ဘွဲ့ရပညာတတ်တွေ စိတ်ဝင်စားပါဝင် စွမ်းဆောင်နိုင် ကြဖို့လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ကျေးလက်တွေမှာ အလုပ်လက်မဲ့ဘွဲ့ရပညာတတ်တွေ ရှိလာပါပြီ။ ဒါတွေဟာ နိုင်ငံရဲ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အားတစ်အားလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာတတ်ကျေးလက်ဒေသက လူငယ်တွေရဲ့ အင်အားဟာ ရခိုင်ပြည်နယ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်မယ်။ အားတစ်အားဖြစ်တာမို့ သူတို့ တွေကို ဦးဆောင်ပေးနိုင်သူတွေတော့လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ တစ်ဆက်တည်းစဉ်းစားမိတာက တောင်သူကို အမာခံထားပြီး ငွေကြေးရင်းနှီးသူတွေက ငွေကြေးစိုက်ထုတ် လုပ်ကိုင်တဲ့ ကန်ထရိုက်လယ်ယာစနစ်ကို အသက်သွင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လည်း ငွေကြေးလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်သလို လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကိုလည်း အထောက်အကူ ပြုနိုင်မယ်ဆိုတာပါ။

သီးထပ်သီးညှပ်စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး

ဒါနဲ့တစ်ဆက်တည်းပဲ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ စပါးအပြီး ဆောင်းသီးနှံလို့ဆိုတဲ့ ငရုတ်၊ မြေပဲ၊ နှမ်း၊ နေကြာ၊ ပဲမျိုးစုံ သီးနှံတွေ စိုက်ပျိုးရေးအကြောင်းကိုလည်း ပြောဖြစ်ခဲ့ကြ ပါသေးတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ရေချိုအရင်းအမြစ်တွေ ရှိပါတယ်။ ကျောက်တော်၊ မြောက်ဦးဒေသတွေမှာ မြစ်ရေတင် စီမံကိန်းတွေ၊ ဆည်တွေရှိပါတယ်။ ဒါတွေကို အကျိုးရှိစွာ

အသုံးချနိုင်ဖို့လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်က တောင်သူတွေဟာ သီးညှပ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို တစ်ပိုင် တစ်နိုင်သာ လုပ်ကိုင်နေကြတာကို လေ့လာတွေ့ရှိပါတယ်။ တကယ့် စီးပွားဖြစ်အကြီးအကျယ် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နေကြ တာကို မတွေ့ရပါဘူး။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ စိုက်ပျိုးသီးနှံ ဈေးကွက်ဟာ အိမ်နီးချင်းဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ ရှိနေပါတယ်။ အိန္ဒိယဆိုရင် ဆောင်ရွက်နေဆဲ ကုလားတန် မြစ်ကြောင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းနဲ့အတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံ အရှေ့ မြောက်ပိုင်းဒေသဖြစ်တဲ့ မိဇိုရာမ်၊ မဏိပူရတို့နေရာအတွက် ရခိုင်ပြည်နယ်ထွက်ကုန်ပစ္စည်းတွေကို တင်ပို့ရောင်းချနိုင်တဲ့ ဒေသတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ မြောက်ဖက် စီးပွားရေးတံခါးပေါက်ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံဖြစ်ပြီး ရခိုင်က ထွက်တဲ့ ငရုတ်၊ ပဲ၊ ကွမ်းသီး၊ အုန်းသီးစတဲ့သီးနှံတွေရဲ့ ဝယ်လိုအားရှိတဲ့ နေရာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဖြစ်ပေါ်လာမယ့် စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ ဈေးကွက်အလားအလာကို မျှော်ကိုး ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ လိုကြမှာပါ။

စာရေးသူဟာ စစ်တွေကနေ ကန်စောက်ကျေးရွာသို့ အသွား ကားလမ်းဘေးဝဲယာမှာ မြင်တွေ့ခဲ့ရတဲ့မြင်ကွင်း တွေကို ငေးကြည့်လာမိပါတယ်။ စာရေးသူရဲ့ အတွေးထဲမှာ တော့ တစ်မျှော်တစ်ခေါ် စိမ်းစိုလှပနေတဲ့စိုက်ခင်းတွေ၊ တဒုတ်ဒုတ်အသံပေးပြီး လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေတဲ့ ရိတ်သိမ်း နယ်လှဲ့စက်တွေကို မြင်ယောင်နေမိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လက်တွေ့မြင်တွေ့ခဲ့ရတဲ့ မြင်ကွင်းကတော့ ဟိုတစ်ကွက်၊ သည်တစ်ကွက်စိုက်ထားတဲ့ ကျေးရွာအနီးက တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ဟင်းခင်းလေးတွေ၊ ရိတ်သိမ်းနယ်လှဲ့မပြီးသေးတဲ့ စပါးခင်း တွေ၊ ရိုးပြတ်တွေထိုးထိုးထောင်ထောင်နဲ့ ပစ်ထားတဲ့ လယ်ကွင်းပြင်ကြီးတွေ၊ အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ် တည်ဆောက် လာနေတဲ့ လယ်ကွင်းပြင်တွေမှာ ပေါ်ထွန်းလာနေတဲ့ အဆောက်အအုံသစ်တွေကိုသာ မြင်တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

ပြောင်းလဲလာတဲ့ ရေစီးကြောင်းမှာ မပြောင်းလဲ မတိုးတက်သေးတဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ အနာဂတ် စိုက်ပျိုး စီးပွားအတွက် မျှော်လင့်နေမိပါတယ်။ **ကျွန်းသားဇမန်း**

ရန်ကုန်ဈေးကွက်

ယခုရက်သတ္တပတ်အတွင်း စားဖိုဆောင်သီးနှံဈေးကွက်တွင် ကြက်သွန်နီ (ထူး၊ လတ်၊ သေး) ဈေးနှုန်းများ အနည်းငယ်စီ ဈေးမြင့်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ဈေးကွက် သို့ မိုးကြက်သွန်နီအသစ်များ ဝင်ရောက်မှု နည်းသေးခြင်း၊ အရည်အသွေးကောင်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြက်သွန်နီ အဟောင်းလက်ကျန်များ ကုန် အဝင်နည်းလာခြင်း၊ အကြီးစ၊ အလတ်စများ ဝင်ရောက်မှုများခြင်း၊ စားသုံးသူများမှ ဝယ်လိုအား ပုံမှန်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ယခင် အပတ်ထက် အနည်းငယ်စီ ဈေးမြင့်ခဲ့သည်။

ယခင် ရက်သတ္တပတ် အတွင်း ကြက်သွန်နီအဟောင်း တစ်ပိဿာလျှင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၉၂၅၊ ၇၅၀၊ ၆၂၅ ကျပ်ဖြစ်ပြီး မိုးကြက်သွန်နီအသစ် တစ်ပိဿာ လျှင် ၇၀၀၊ ၅၀၀၊ ၃၂၅ ကျပ် ဖြစ်သည်။ ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ကြက်သွန်နီ အဟောင်း တစ်ပိဿာ လျှင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၉၅၀၊ ၈၂၅၊ ၆၇၅ ကျပ်ဖြစ်ပြီး မိုးကြက်သွန်နီ အသစ် တစ်ပိဿာလျှင် ပျမ်းမျှ

အားဖြင့် ၈၀၀၊ ၅၅၀၊ ၄၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်။

ယခင်နှစ်အတွင်း ကိုဗစ်-၁၉ ဂယက်နှင့် ပြည်တွင်းရေး အခြေ အနေများကြောင့် ကြက်သွန်နီများ အား ပြည်ပတင်ပို့မှု လျော့နည်း ခဲ့ကာ ပြည်တွင်း၌ ကုန်လက်ကျန် များစွာ ကျန်ရှိခဲ့သည်။ ကြက်သွန်နီ အသစ်ပေါ်ချိန်တွင် ကုန်သည်ပွဲစား များမှ အဟောင်းလက်ကျန်များအား ဦးစားပေးရောင်းချပေးခြင်း၊ ကြက်သွန်နီ အသစ်များအား ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ မှာယူ ရောင်းချမှုနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ကြက်သွန်နီ အဟောင်းရော၊ အသစ်ပါသင့်တင့်သောဈေးနှုန်း များရရှိပြီး ပုံမှန်ရောင်းဝယ်မှု ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ကြက်သွန်ဖြူ (ကြူကုတ်) ဈေးနှုန်းများမှာ တင်သွင်းဈေးမြင့် ခြင်းနှင့် ကုန်အဝင်နည်းခြင်းကြောင့် ယခင်အပတ်ထက် ဈေးမြင့်ခဲ့သည်။ ကြက်သွန်ဖြူ (ကြူကုတ်) တစ်ပိဿာလျှင် ယခင်အပတ် ပျမ်းမျှဈေးနှုန်း ၄၆၀၀ ကျပ်ရှိခဲ့ပြီး ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ၄၉၅၀ ကျပ်သို့ ရောက်ရှိဈေးမြင့်ခဲ့သည်။

ကြက်သွန်ဖြူ(ရှမ်း)မှာ ဈေးကွက်သို့ ကုန်အဝင်ပုံမှန် ရှိခြင်း၊ စားသုံးသူများမှ ဝယ်လိုအား ပုံမှန်သာရှိခြင်းတို့ကြောင့် ရောင်း ဝယ်အား၊ ဝယ်လိုအား မျှကာ ယခင်အပတ်ဈေးနှုန်းများဖြင့်သာ ဈေးငြိမ်အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ခဲ့ သည်။ ကြက်သွန်ဖြူ(ရှမ်း)၏

ယခင်အပတ်နှင့် ယခုအပတ် ဈေးနှုန်းမှာ တစ်ပိဿာလျှင် ပျမ်းမျှဈေးနှုန်း ၂၂၅၀ ကျပ် ဖြစ်သည်။

အာလူးဈေးနှုန်းများမှာ လည်း တရုတ်အာလူးနှင့် ရှမ်း အာလူးများ ဈေးကွက်သို့ ကုန်

အဝင်နည်းကာ ဈေးမြင့်နေခြင်း ကြောင့် စားသုံးသူများမှ ဝယ်လိုအားနည်းခဲ့သော်လည်း အာလူး (အက်စ်တူး၊ အိုကေ၊ အေဝမ်း)များမှာ ယခင်အပတ် ဈေးနှုန်းများဖြင့် ဈေးငြိမ် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး အာလူး (အက်စ်ဝမ်း)မှာ ယခင်အပတ်ထက်

၁၉၀၀၊ ၁၈၀၀ ကျပ် ဖြစ်သည်။

ငရုတ်ခြောက်(ရှည်)မှာ ဈေးကွက်သို့ ပန်းရဲ့ ငရုတ်ရှည် ကုန်အဝင်နည်းသော်လည်း ရှမ်း ငရုတ်ရှည် (အသစ်)များ ကုန် အဝင်လှိုင်လာခြင်းကြောင့် ယခင် အပတ်ထက် ဈေးနှိမ့်ခဲ့သည်။

ငရုတ်ခြောက် (လတ်)မှာ သဲတော၊ ရမည်းသင်း၊ ပျော်ဘွယ်၊ သာစည်၊ ဟင်္သာတနှင့် ရှမ်းငရုတ် များ ဈေးကွက်သို့ ကုန်အဝင် နည်းခြင်း၊ အရည်အသွေး ကောင်းခြင်းကြောင့် ယခင်အပတ် ထက် ဈေးမြင့်ခဲ့သည်။

ငရုတ်ခြောက် (ပွ)မှာ ဆင်ဖြူကျွန်း၊ သာစည်၊ မြစ်ဝပ များ ကုန်အဝင်နည်းသော်လည်း စားသုံးသူများမှ အရောင်းအဝယ် အေးခြင်းကြောင့် ယခင်အပတ် ထက် ဈေးနှိမ့်ခဲ့သည်။

ငရုတ်ခြောက် (ရှည်၊ လတ်၊ ပွ)၏ ယခင်အပတ် ဈေးနှုန်းမှာ တစ်ပိဿာလျှင် ပျမ်းမျှဈေးနှုန်း ၄၇၅၀၊ ၃၆၅၀၊ ၆၃၅၀ ကျပ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး ယခုအပတ် ဈေးနှုန်းမှာ ၄၄၂၅၊ ၃၇၅၀၊ ၅၇၅၀ ကျပ်ဖြစ်သည်။

အေးသန္တာဝင်း

ဒေါ်လာဈေးအတက်အကျနှင့် ငရုတ်ကောင်းဈေးနှုန်း

ဒေါ်လာဈေးအတက် အကျနှင့်အထွက်နှုန်းတို့အပေါ် မူတည်၍ ငရုတ်ကောင်း ဈေးနှုန်း များလည်းဆက်လက် မြင့်တက် နေဆဲဖြစ်ကြောင်း ငရုတ်ကောင်း ဈေးကွက် ကျွမ်းကျင်သူများထံမှ သိရသည်။

“ငရုတ်ကောင်း ဈေးက လုံးဝပြန်မကျသွားဘူး။ ဈေးနှုန်း ကအတက်ဘက်မှာပဲ ဆက်ငြိမ်နေ တယ်။ မနှစ်ကဈေးနဲ့ ယှဉ်ကြည့် ရင်တော့ ဒီနှစ်ငရုတ်ကောင်းဈေး ကနှစ်ဆကျော်အထိ မြင့်တက်နေ တာပဲ။ ပြည်တွင်းကထွက်တဲ့ ငရုတ် ကောင်းတွေ ဈေးတက်နေသလိုပဲ၊ ဒေါ်လာ ဈေးတက်နေတဲ့အတွက် ဗီယက်နမ်ဘက်ကနေ မြန်မာနိုင်ငံ ဘက်ကို ဝင်ရောက်လာတဲ့ငရုတ် ကောင်းတွေကလည်း ဈေးမြင့်နေ

ပါတယ်”ဟု KKO-Pepper ငရုတ်ကောင်း ထုတ်လုပ်ရေး၏ စီမံအုပ်ချုပ်သူ ဦးအောင်ဆန်းဦးက ပြောသည်။

လက်ရှိတွင် ငရုတ်ကောင်း စေ့ (အမဲ) တစ်ပိဿာလျှင် ၁၃၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၄၀၀၀ကျပ် အတွင်း ဈေးနှုန်းရှိနေကြောင်း ဘုရင့်နောင် ပွဲရုံရှိ ငရုတ်ကောင်းကုန်သည်များ ထံမှ သိရသည်။

“ဒီနှစ်ထဲ ငရုတ်ကောင်း ဈေးတွေ ဘယ်လောက် တက်နေလဲ ဆိုရင် ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က ဒီအချိန်မှာ ငရုတ်ကောင်းစေ့ (အမဲ) ဈေးက တစ်ပိဿာကို ၆၀၀၀၊ ၇၀၀၀ ကျပ် ငရုတ်ကောင်းစေ့ (အဖြူ) ဈေးက တစ်ပိဿာကို ၂၅၀၀၀ ကျပ်ဝန်းကျင်ပဲ ရှိခဲ့တယ်။ အခုနှစ် မှာတော့ ငရုတ်ကောင်းစေ့ (အဖြူ)

တစ်ပိဿာကို ၃သောင်းကျော် သွားပြီ။ ဒီနှစ်အခုလိုတွေ ဈေးတက် ရတဲ့ အကြောင်းအရင်းက ပြည်တွင်းက ငရုတ်ကောင်းခြံ တွေမှာ အထွက်နှုန်းနည်းတာ ကြောင့်လည်း အများကြီး ပါ ပါတယ်”ဟု ဦးအောင်ဆန်းဦးက ဆက်လက်ပြောသည်။

ပြည်တွင်း၌ ငရုတ်ကောင်း စိုက်ဧကများ နည်းပါးနေသေးခြင်း၊ နှစ်ခြားသီးတတ်သည့် နှစ်တစ်ချို့ တွင် ငရုတ်ကောင်းအထွက်နှုန်းများ ပုံမှန်နှစ်များကထက် လျော့ကျ တတ်ခြင်း၊ စားသုံးမှုလိုအပ်ချက် အရ ပြည်ပမှ ငရုတ်ကောင်းများ ကို တင်သွင်းနေခြင်းစသည့် လိုအပ်ချက်များစွာ ရှိနေကြောင်း ဈေးကွက်အတွင်းမှ သိရှိရသည်။

နန်းထက်ထက်ချစ်

ဝါဈေးကောင်းလာ၍ ဝါစိုက်ကေ မြင့်တက်

ရန်ကုန် ဇန်နဝါရီ ၂၂
ယခုနှစ်တွင် ဝါဈေးကောင်း လာသဖြင့် ဝါဝွမ်းတစ်ပိဿာလျှင် ၁၃၀၀ ကျပ်နှင့် အရည်အသွေး ကောင်းဝါမှာ ၁၃၅၀ ကျပ်အထိ ပေါက်ဈေးရှိနေသည်။

ယခုအခါ ဝါအများဆုံး စိုက်ပျိုးရာဒေသများတွင် ဝါစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူအစုအဖွဲ့ များနှင့် ရက်ကန်းလုပ်ငန်းများတွင် လည်း စက်ရက္ကန်းအစုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နေကြရာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုတည်း ၌ပင် ဝါစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ အစုအဖွဲ့ပေါင်း ၂၉ ဖွဲ့ခန့်အထိ ရှိနေကြောင်း သိရသည်။

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး အတွင်း ရက်ကန်းအဓိက မြို့နယ် ခြောက်မြို့နယ်တွင် လက်ရက်ကန်း အစုအဖွဲ့ ၁၆ ဖွဲ့နှင့် စက်ရက်ကန်း အစုအဖွဲ့ လေးဖွဲ့ရှိနေသည်ဟု သိရသည်။

မန္တလေး၊ ပလိပ်၊ မိတ္ထီလာ၊ တောင်တွင်းကြီး၊ အောင်လံ၊ နတ်မောက်၊ မြို့သစ်၊ ပခုက္ကူ စသည့် ဝါစိုက်ဒေသများတွင် ဝါကြိတ်စက်ရုံများက ဝါပိဿာချိန် တစ်နှစ်လျှင် ပျမ်းမျှ ရှစ်သိန်းမှ ၁၀ သိန်းအထိ ဝါဝွမ်းဖတ် ဝယ်ယူကြိတ်ခွဲလာကြသဖြင့် ဝါဈေးမြင့်တက်လာခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ (PAK - Bio)

မန္တလေးဈေးကွက်

ဆီထွက်သီးနှံနှင့် ဆီ

မန္တလေး ပွဲစားကုန်သည် စက်ပိုင်ကထိန်တော်အသင်းတွင် ဆီထွက်သီးနှံများဖြစ်သော မြေပဲ (လုံးဆန်)မှာ မိုးမြေပဲအဝင်နည်း၊ ပစ္စည်းရှားခြင်း၊ ဆောင်းမြေပဲမဝင် သေးခြင်းကြောင့် ၁၀၀ ပိဿာလျှင် ၃၀၀၀၀၀ ကျပ်၊ အနီဆံ ၁၀၀ ပိဿာ ၂၇၅၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်နေပြီး မြေပဲ(ဆီဆန်)မှာ မြင်းမူဆန်ပစ္စည်း ရှားခြင်း၊ ဆောင်းပဲမဝင်သေးခြင်း၊ ဆီစက်သမား အဝယ်ရှိခြင်းကြောင့် ၁၀၀ ပိဿာ ယခင်အပတ် ၂၆၅၀၀၀ ကျပ်မှ ယခုအပတ် ၂၇၅၀၀၀ ကျပ် သို့ ဈေးမြင့်လာသည်။ နှမ်းအုပ်စု အနေဖြင့် နှမ်းဖြူမှာ အသစ်ဝင် ရောက်မှုရှိခြင်း၊ အရည်အသွေး ကောင်းခြင်း၊ ငွေဈေးမြင့်ခြင်း၊ တရုတ်ဝယ်လက်ဝယ်ယူမှုရှိခြင်း တို့ကြောင့် ယခင်အပတ် ပျမ်းမျှ ၁၂၉၃၀၀ ကျပ် မှ ယခုအပတ် ၄၅ ပိဿာလျှင် ၁၄၆၅၀၀ ကျပ်သို့ လည်းကောင်း၊ နှမ်းညိုမှာလည်း ဆီစက်သမားအဝယ်ရှိခြင်း၊ အက်ဆစ် ပါဝင်မှုပေါ်မူတည်၍ ဈေးအမျိုးမျိုး ဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသော ယခင် အပတ် အဟောင်းဈေး ၁၂၁၆၆၀ ကျပ် မှ ယခုအပတ် ၄၅ ပိဿာလျှင် ၁၂၆၅၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်လာ သည်။ နှမ်းနက် ၄၅ ပိဿာ ယခင်အပတ် ပျမ်းမျှဈေး ၁၂၀၆၆၀ ကျပ်မှ ယခုအပတ် ၁၃၅၀၀၀ ကျပ်၊ နှမ်းဝါ ၄၅ ပိဿာ ၁၂၂၀၀၀ ကျပ် ဈေးအသီးသီး မြင့်လာသည်။

ပန်းနှမ်းမှာ အသစ်ဝင်လာ ခြင်း၊ ဆီစက်သမား ဝယ်ယူမှုရှိခြင်း ကြောင့် ယခင်အပတ် ၇၉၅၀၀ ကျပ်မှ ယခုအပတ် ၄၅ ပိဿာ ၈၆၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်လာသည်။ နေကြာမှာ ဆီစက်သမား အဝယ် နည်းပြီး နေကြာစေ့သမား အဝယ် အနည်းငယ်သာရှိသဖြင့် ယခင် အပတ် ၂၇ ပိဿာ ၅၆၀၀၀ ကျပ် မှ ယခုအပတ် ၅၅၅၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးနှိမ့်သွားသည်။

ဆီဈေးနှုန်းများအနေဖြင့် နှမ်း၊ မြေပဲ ဈေးများမြင့်သော်လည်း စားသုံးမှုပုံမှန်သာရှိခြင်း၊ လက်ကျန် ဆီများဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပဲဆီ တစ်ပိဿာ ၅၅၀၀ ကျပ် မှ ၆၀၀၀ ကျပ်၊ နှမ်းဆီ ၆၀၀၀ ကျပ်၊ ပဲပုတ် ဆီ ၃၅၀၀ ကျပ်၊ နေကြာဆီ ၆၀၀၀ ကျပ်မှ ၆၅၀၀ ကျပ်၊ မုန့်ညှင်းဆီ

၅၂၅၀ ကျပ်၊ စားအုန်းဆီ ၄၇၉၀ ကျပ် ဈေးအသီးသီးဖြင့် ဈေးတည် ငြိမ်နေပါသည်။

စားဖိုဆောင်သီးနှံ

စားဖို ဆောင် သီးနှံ များ အနက် ကြက်သွန်နီဈေးနှုန်းမှာ ယခု အပတ်မြစ်သား၊ ရွှေဘိုတို့မှ အဝင် များပြီး ဖားကန့်၊ တနိုင်း၊ မဘိန်း စသော ဒေသများသို့ တင်ပို့မှုရှိ သဖြင့် ကြက်သွန်နီ(ကြီး) တစ်ပိဿာ ၉၀၀ ကျပ်၊ လတ်တစ်ပိဿာ ၇၀၀ ကျပ်၊ သေးတစ်ပိဿာ ၄၀၀ ကျပ် ဖြင့် ယခင်အပတ်အတိုင်း ဈေး တည်ငြိမ်နေသည်။ ကြက်သွန်ဖြူ (တရုတ်)အဝင်များခြင်း၊ မြို့တွင်း သုံးစွဲမှု ပုံမှန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တစ်ပိဿာ ၄၅၀၀ ကျပ် မှ ၄၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးနှိမ့်သွားပြီး ရှမ်း ကြက်သွန်ဖြူ အသစ်မဝင်သေးခြင်း၊ လက်ကျန်အရည်အသွေးပေါ်မူ တည်၍ ဈေးကွာခြားခြင်းကြောင့် တစ်ပိဿာ ၁၂၀၀ ကျပ်မှ အကောင်းဆုံး တစ်ပိဿာ ၃၀၀၀ ကျပ် ဈေးဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။

ကြက်သွန်ဖြူ

(မြေပြန့်) မှာ အသစ်မဝင် သေးဘဲ ပစ္စည်းရှားနေပါသည်။ အာလူးဈေးနှုန်းအနေဖြင့် အောင်ပန်း အာလူးများ အဝင်နည်းခြင်းကြောင့် အိုကေတစ်ပိဿာ ၂၂၀၀ ကျပ်၊ အေဝမ်းတစ်ပိဿာ ၁၈၀၀ ကျပ် ဈေးရှိပြီး တရုတ်အာလူးများ အဝင်များပြီး တစ်ပိဿာ ၁၇၀၀ ကျပ်ဖြင့် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်မှု များနေသည်။

ငရုတ်ခြောက်(ရှည်) တစ် ပိဿာ ၄၅၀၀ ကျပ်၊ အညှာကြော ၅၅၀၀ ကျပ်၊ ငရုတ်ခြောက်(ပွ) ၈၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၀၀၀၀ ကျပ်၊ ငရုတ်ခြောက်(လတ်) တစ်ပိဿာ ၅၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ် နေသည်။

သစ်သီးဝလံ

မန္တလေးဈေးကွက်တွင် ယခုအပတ် သွားမွှေးများ မန္တလေး ဝန်းကျင်မှဝင်ရောက်ပြီး အရည် အသွေးပေါ်မူတည်၍ ၅၀၀ ကျပ် မှ ၈၀၀ ကျပ်၊ ဖရဲသွား (ဈေးကွက် အခေါ်)ဟူရုန်းသီးများ တစ်လုံး ၁၈၀၀ ကျပ်ဖြင့် လက်လီသမား နယ်စုံတင်ပို့ရန်နှင့် ရံဖန်ရံခါ မူဆယ်

တင်ပို့ရန် ဝယ်ယူမှုရှိသည်။ ယခု အပတ်တွင် မန္တလေးဝန်းကျင် နယ်များမှ ဇီးပန်းသီးများ ဝင် ရောက်ပြီး အလုံးရေ ၁၀၀ နီးပါး ရှိသော ဂျပ်ဖာတစ်ခုလျှင် ၈၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။ ရွာဘက်မှ ထောပတ်သီးများလည်း ပိုက်အိတ်များဖြင့်ထည့်ကာ အသီး အရည်အသွေးပေါ် မူတည်၍ တစ်အိတ် အလုံးကြီးပါက ၇၀၀၀၊ အလုံးသေးပါက ၁၀၀ ကျော်ခန့် ပါဝင်ပြီး တစ်အိတ်လျှင် ၃၅၀၀၀ ကျပ်မှ ၃၈၀၀၀ ကျပ် ရှိပြီး ကောလင်း၊ မုံရွာသို့ တင်ပို့ကြောင်း သိရသည်။ ယိုးဒယား၊ ပန်းသီး အကြွပ်သီးအိတ်စွပ်များ၊ ဂျပ်ဖာများ၊ ပလတ်စတစ်ခြင်းများ အလုံးသေး ပါက ပိုက်အိတ်များဖြင့် လှိုင်လှိုင် ဝင်ရောက်ပြီး အလုံး ၁၀၀ ပါ ပလတ်စတစ်ခြင်း တစ်ခုလျှင် ၁၈၀၀၀ ကျပ်၊ လိမ္မော်သီး ၁၀၀ ပိဿာ ၁၈၀၀၀ ကျပ်မှ ၂၀၀၀၀ ကျပ် ဈေးအသီးသီးဖြင့် အရည် အသွေးပေါ် မူတည်ရောင်းချနေသည်။ ရွာငံ၊ သီပေါ နာနတ်သီးများ လှိုင်လှိုင်ဝင်ရောက်ပြီး မြို့တွင်း စားသုံးမှုနှင့် နာနတ်ယိုသမား၊ လက်လီသမား အဝယ်သာရှိ၍ တစ်လုံး ၂၀၀ ကျပ် မှ ၃၀၀ ကျပ် သာရှိပြီး သင်္ဘောသီးအရည်အသွေး ကောင်း ရှားခြင်းကြောင့် တစ်လုံး ၆၀၀ ကျပ်ဖြင့် လက်လီသမား ဖျော်ရည်သမား ဝယ်ယူမှုသာ ရှိကြောင်းသိရသည်။

ပဲမျိုးစုံ

မန္တလေး ပွဲစားကုန်သည် စက်ပိုင် ကထိန်တော်အသင်းတွင် ပဲမျိုးစုံအနက် မတ်ပဲဈေးနှုန်းမှာ မတ္တရာနှင့် အညှာတစ်ခွင်မှ ဝင် ရောက်ပြီး အရည်အသွေးကောင်း ခြင်း၊ ရန်ကုန်ဝယ်လက်နှင့် လှောင် သမား အဝယ်သာရှိခြင်းကြောင့် ၆၀ ပိဿာ ၁၂၂၅၀၀ ကျပ်မှ

၁၃၄၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်လာသည်။ ပဲစဉ်းငုံ(ဖြူ/နီ)တို့မှာလည်း အသစ် များဝင်ရောက်ပြီး အရည်အသွေး ကောင်းခြင်း၊ ရန်ကုန်ဝယ်လက်ရှိ ခြင်း၊ လှောင်သမား ဝယ်ယူမှုရှိခြင်း ကြောင့် ပဲစဉ်းငုံ(နီ)၆၀ ပိဿာ ယခင်အပတ် ၁၁၈၀၀၀ ကျပ်မှ ယခုအပတ် ၁၂၆၅၀၀ ကျပ်၊ ပဲစဉ်းငုံ(ဖြူ) ၆၀ ပိဿာ ယခင် အပတ် ၁၀၇၀၀၀ ကျပ်မှ ယခု အပတ် ၁၂၅၅၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့် လာသည်။ ပဲပုတ်(မြန်မာ/ရှမ်း) တို့မှာ ပဲပုတ်(မြန်မာ) အသစ်မဝင် သေးခြင်း၊ ပဲပုတ်(ရှမ်းတောင်) မဝင်သေးခြင်း၊ အနီးဝန်းကျင်မှ ထွက်သော ပဲပုတ်များ အလှနည်း၊ အရည်အသွေးပေါ်မူတည်၍ ဈေး ကွာခြားခြင်းကြောင့် ပဲပုတ်(မြန်မာ) ၅၃ ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၁၇၂၅၀၀ ကျပ်၊ ပဲပုတ်(ရှမ်း) ၅၃ ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၁၀၀၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေး တည်ငြိမ်နေသည်။ ကုလားပဲ အုပ်စုမှာ လုံးဖြူကြီး ပစ္စည်းရှားခြင်း၊ မြို့တွင်းလုပ်ငန်းသမား အဝယ် နည်းသဖြင့် အရောင်းအဝယ် ဖြစ်မှုနည်းပြီး ၅၇ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၁၄၀၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည် ငြိမ်နေပြီး လုံးဝါကြီးနှင့် ခွဲခြမ်းမှာ စက်သမားဝယ်ယူမှု ရှိခြင်းနှင့် အသစ်မဝင်သေးခြင်းကြောင့် ၅၇ဒသမ ၂၅ ပိဿာ လုံးဝါကြီး ၁၂၆၀၀၀ ကျပ်သို့လည်းကောင်း၊ ခွဲခြမ်းတစ်ပိဿာ ၃၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်လာသည်။ စစ်ကိုင်း၊ မုံရွာ၊ ကျောက်ပန်းတောင်းတို့မှ ပဲယင်း အသစ်များဝင်ရောက်ပြီး အသစ် ၆၀ ပိဿာ ၉၇၅၀၀ ကျပ်ဈေးဖြင့် အရောင်းအဝယ် အေးနေသည်။ စားတော်ပဲ(ကနေဒါ) ပစ္စည်းရှားခြင်းကြောင့် ၅၉ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၁၈၀၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေး တည်ငြိမ်နေပြီး စားတော်ပဲ (ကျွန်း) မှာ အသစ်ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် ၅၉ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၃၀၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၂၆၅၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးနှိမ့် နေသည်။ ထောပတ်ပဲ(ကြီး/သေး)၊ ပဲကြီး(ကြီး/သေး)တို့မှာ အသစ် အဝင်နည်းသေးခြင်း၊ လက်ကျန် နည်းခြင်း၊ အရောင်းအဝယ်အေး ခြင်းကြောင့် ပဲကြီး(ကြီး) ၅၅ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၂၅၅၀၀၀ ကျပ်၊ ပဲကြီး (သေး) ၂၂၂၅၀၀ ကျပ်၊ ထောပတ်ပဲ (ကြီး) ၅၆ ဒသမ ၂၅ ပိဿာ

၁၂၅၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ် နေပါသည်။ ပဲတီစိမ်း(အညှာ)မှာ ဆီအုန်းစိုက်ခင်းများတွင်း ပြန်စိုက် သောအခင်းများမှ ထွက်သဖြင့် အလှနည်းကာ အရည်အသွေးပေါ် မူတည်၍ ၅၆ဒသမ ၂၅ ပိဿာ ၁၁၈၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၂၅၀၀၀ ကျပ်ထိ ဈေးအမျိုးမျိုးဖြင့် ရောင်းဝယ်နေ သည်။ ပဲလွန်းဖြူမှာ အသစ်မဝင် သော်လည်း အဝင်နည်းခြင်း၊ တရုတ်ဝယ်လက်ရှိခြင်း၊ လှောင် သမား အဝယ်ရှိခြင်းကြောင့် ၆၀ ပိဿာ ၁၁၄၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၂၂၆၆၀ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်လာကြောင်း သိရသည်။

ဟင်းသီးဟင်းရွက်

ဟင်းသီးဟင်းရွက် ရောင်း ဝယ်မှုအနေဖြင့် အောင်ပန်းဂေါ်ဖီ ထုပ်များ အရည်အသွေးပေါ်မူတည်၍ ၈၀၀ ကျပ်မှ ၁၂၀၀ ကျပ်ဖြင့်ရောင်း ဝယ်နေသည်။ ပန်းမုံလာနှစ်မျိုး ယှဉ်ပြိုင်ဝင်ရောက်ပြီး အောင်ပန်းမှ ဝင်ရောက်သော ပန်းမုံလာအရွယ် ငယ်သဖြင့် ၅၀၀ ကျပ်၊ မြင်းခြံ၊ ရေဦးပန်းမုံလာမြေပြန့်မှာ အရည် အသွေးကောင်း၊ အပွင့်ကြီးသဖြင့် တစ်ပွင့် ၈၀၀ ကျပ် ဈေးရှိသည်။ ဘိုစားပဲသီးများ အဝင်များလာခြင်း ကြောင့် တစ်ပိဿာ ၁၈၀၀ ကျပ် မှ ၁၂၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးနှိမ့်သွားသည်။ မုံလာဥနီများ ပြင်ဦးလွင်မှအထွက် များ၊ အဝင်များပြီး ရာသီဥတုကြောင့် အရည်အသွေးကွာခြားမှုရှိသဖြင့် အကောင်းဆုံး တစ်ပိဿာ ၁၅၀၀ ကျပ်မှ ဈေးဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။ ကိုင်းကျွန်းဘက်မှ ထိုင်ဝမ်ပြောင်း နှင့် ရှမ်းပြောင်းများ ယှဉ်ပြိုင်ဝင် ရောက်ပြီး ထိုင်ဝမ်ပြောင်း ၁၀၀ ဖူးလျှင် အရည်အသွေးပေါ်မူတည်၍ ပျမ်းမျှ ၁၅၀၀၀ ကျပ်၊ ရှမ်းပြောင်း ၁၀ဖူး ၁၆၀၀၀ ကျပ်ဈေးဖြင့် ရောင်းဝယ်မှုရှိသည်။ ငရုတ်စို(ရှည်) များမုံရွာ၊ ချောင်းဦးမှ အဝင်များ သဖြင့် တစ်ပိဿာ ၁၀၀၀ ကျပ်၊ လတ်တစ်ပိဿာ ၁၅၀၀ ကျပ်၊ ကျောက်ဆည်ငရုတ်ပွ တစ်ပိဿာ ၁၂၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေပြီး မြို့တွင်းငပိထောင်း၊ လက်ဘက် လုပ်ငန်းသမားနှင့် ၁၇ ပိဿာ ဝင် ခြင်းများဖြင့် ရံဖန်ရံခါ ဗန်းမော်သို့ တင်ပို့မှုရှိကြောင်း သိရသည်။

သွင်းအားစုဈေးနှုန်းများ (၁၂-၁-၂၀၂၂)

Source: ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်စနစ်ဌာနစီမံကိန်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

စဉ်	အမည်	ယူနစ်		နေပြည်တော်	ရန်ကုန်	မန္တလေး	စစ်ကိုင်း	မကွေး	ဧရာဝတီ	ပဲခူး	ကချင်	ကယား	ရှမ်း (တောင်)	ရှမ်း (ရှေ့)
		ရေတွက်ပုံ	တစ်ယူနစ် ပမာဏ											
(က) ဓာတ်မြေဩဇာ														
၁	ယူရီးယား	အိတ်	၅၀ ကီလို											
၁	မြင်းပျံ	။	။	၈၅၀၀၀	၈၀၀၀၀	၇၄၀၀၀	၆၉၀၀၀	၇၂၀၀၀	၈၂၀၀၀	၆၅၀၀၀	၈၀၀၀၀		၇၅၀၀၀	
၂	ရွှေတောင်	။	။	၇၉၀၀၀	၈၁၀၀၀	၇၅၇၀၀	၇၀၀၀၀		၇၉၀၀၀	၆၃၀၀၀	၈၀၀၀၀	၈၅၀၀၀	၇၅၀၀၀	
၃	ဩဘာ/ကောမက်	။	။	၈၀၀၀၀	၈၂၀၀၀	၇၄၀၀၀	၇၂၀၀၀	၇၂၀၀၀	၈၁၀၀၀	၆၄၀၀၀	၈၀၀၀၀		၇၅၀၀၀	
၄	ရွှေနဂါး	။	။	၇၈၀၀၀	၈၀၀၀၀		၇၀၀၀၀	၆၈၀၀၀	၈၃၀၀၀	၆၃၀၀၀	၇၅၀၀၀			၆၀၀၀၀
၅	ဝိစာရ	။	။	၇၅၀၀၀	၈၉၀၀၀	၇၁၀၀၀	၇၂၀၀၀			၆၂၀၀၀	၇၅၀၀၀		၇၅၀၀၀	၇၀၀၀၀
၂	တီစူပါ	အိတ်	၅၀ ကီလို											
၁	သံကွင်း	။	။	၆၅၀၀၀	၈၀၀၀၀	၆၁၈၀၀	၅၃၀၀၀	၆၀၀၀၀	၆၃၀၀၀	၅၈၀၀၀	၇၅၀၀၀	၇၀၀၀၀	၆၂၀၀၀	
၂	အာမို	။	။		၈၀၀၀၀	၆၀၀၀၀	၅၁၀၀၀	၆၀၀၀၀	၇၅၀၀၀	၅၆၀၀၀			၇၅၀၀၀	
၃	ဩဘာ/ကောမက်	။	။	၇၉၃၀၀	၈၃၀၀၀	၆၃၅၀၀	၅၅၀၀၀	၅၉၀၀၀		၅၇၀၀၀			၇၅၀၀၀	
၄	ဝိစာရ	။	။		၇၉၅၀၀	၆၁၅၀၀	၅၄၀၀၀							
၃	ပိုတက်	အိတ်	၅၀ ကီလို											
၁	မာကိုတာ	။	။	၇၁၀၀၀	၈၉၅၀၀	၆၆၅၀၀	၆၅၀၀၀	၇၂၀၀၀		၆၀၀၀၀			၇၃၀၀၀	
၂	ဝိစာရ	။	။		၈၈၀၀၀	၆၄၅၀၀	၆၄၀၀၀			၆၀၀၀၀				
၃	အာမို	အိတ်	၅၀ ကီလို	၈၃၀၀၀	၉၁၀၀၀	၇၁၃၀၀	၆၂၀၀၀	၆၀၀၀၀	၈၁၀၀၀	၆၄၀၀၀			၇၂၀၀၀	
၄	ဩဘာ	။	။		၈၅၀၀၀	၆၇၅၀၀	၆၅၀၀၀			၆၂၀၀၀		၈၀၀၀၀		
၄	ကွန်ပေါင်း	အိတ်	၅၀ ကီလို											
၁	ဩဘာ/ကောမက်	။	။	၇၅၀၀၀	၉၂၀၀၀	၇၆၀၀၀	၆၅၀၀၀	၇၂၀၀၀	၇၅၀၀၀	၆၀၀၀၀	၇၅၀၀၀		၇၇၀၀၀	
၂	အာမို	။	။	၇၈၀၀၀	၈၉၀၀၀	၈၀၀၀၀	၇၃၀၀၀	၆၈၅၀၀	၇၅၀၀၀	၇၀၀၀၀	၈၅၀၀၀	၇၅၀၀၀	၇၅၀၀၀	
၃	ဝိစာရ	။	။	၇၅၀၀၀	၉၀၇၅၀	၇၅၀၀၀	၇၀၀၀၀			၆၅၀၀၀	၈၅၀၀၀		၇၅၇၀၀	
၄	ရွှေနဂါး	။	။		၇၈၀၀၀	၇၅၀၀၀	၇၃၀၀၀			၆၇၀၀၀	၈၀၀၀၀			၆၀၀၀၀
၅	သံကွင်း	။	။		၇၈၀၀၀	၇၀၀၀၀	၇၅၀၀၀		၆၉၀၀၀	၆၆၀၀၀	၈၅၀၀၀		၇၀၀၀၀	
၅	ဂျစ်ပဆန်	အိတ်	၂၅ ကီလို											
၁	ဩဘာ/ကောမက်	။	။	၇၀၀၀	၈၅၀၀	၈၀၀၀	၅၉၀၀	၁၅၀၀၀	၈၅၀၀	၇၀၀၀	၁၂၀၀၀		၆၃၀၀	
၂	အာမို	။	။	၆၅၀၀	၆၈၀၀	၈၀၀၀	၅၄၀၀	၁၅၀၀၀		၇၀၀၀			၆၅၀၀	
၆	ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာ													
၁	ဩဘာ/ကောမက်	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၁၃၅၀၀	၈၅၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀		၇၀၀၀	၁၃၅၀၀	၆၀၀၀		၅၂၀၀	
၂	အာမို	ထုပ်	၅၀၀ ဂရမ်	၅၀၀၀	၇၀၀၀	၄၅၀၀	၄၅၀၀		၄၅၀၀	၅၀၀၀	၅၅၀၀	၄၅၀၀	၅၅၀၀	
၃	k တော့ပုံနစ်			၉၀၀	၈၀၀၀		၅၅၀၀			၃၅၀၀	၈၀၀			
၇	ပိုးသတ်ဆေး													
၁	ဆိုင်ကလုန်း	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၁၃၀၀၀	၁၃၀၀၀		၁၃၅၀၀	၁၃၀၀၀	၁၃၅၀၀	၁၃၀၀၀	၁၅၀၀၀		၁၅၀၀၀	၈၅၀၀
၂	တင်းရှုန့်	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၁၃၀၀၀	၉၀၀၀	၁၂၅၀၀	၁၃၀၀၀	၉၅၀၀	၁၁၀၀၀	၁၃၀၀၀	၁၅၀၀၀		၁၅၀၀၀	
၃	ဒါနာဒင်	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၁၄၃၀၀	၁၄၃၀၀	၁၄၅၀၀	၁၂၀၀၀		၁၃၀၀၀	၁၄၃၀၀	၁၃၅၀၀		၁၄၅၀၀	
၄	ဖိုင်းယား	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၁၉၅၀၀	၁၉၅၀၀		၁၃၅၀၀	၁၉၅၀၀	၁၇၉၀၀	၁၉၅၀၀	၁၂၀၀၀	၁၇၀၀၀	၂၀၀၀၀	
၅	ဖျူရီ	ဗူး	၅၀၀ စီစီ		၂၂၀၀၀	၁၆၀၀၀	၁၅၀၀၀	၂၁၀၀၀		၁၀၄၀၀				
၆	ဘက်တား	ထုပ်	၂၅၀ ဂရမ်	၁၆၆၀၀	၁၅၇၀၀	၁၆၅၀၀	၁၆၆၀၀	၁၆၅၀၀	၁၄၂၀၀	၁၈၀၀၀	၁၅၀၀၀		၁၆၀၀၀	
၈	ပေါင်းသတ်ဆေး													
၁	ကောဆူမင်	ဗူး	၁၀၀ စီစီ	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၃၀၀	၃၆၀၀	၄၀၀၀		၃၆၀၀	၃၀၀၀		၆၀၀၀	၁၀၀၀၀
၂	ဆင်နာဂျီ	ထုပ်	၅၀၀ ဂရမ်	၁၈၂၀၀	၁၈၂၀၀	၁၄၅၀၀	၁၈၂၀၀	၁၈၂၀၀		၁၈၂၀၀	၁၈၀၀၀	၁၇၀၀၀	၁၉၀၀၀	
၃	မန်ကိုဇက်	ထုပ်	၅၀၀ ဂရမ်	၁၀၅၀၀	၁၈၀၀၀	၁၀၅၀၀	၉၈၀၀	၅၀၀၀		၇၅၀၀	၁၃၀၀၀	၅၀၀၀	၁၁၀၀၀	
၄	ယူနတီ	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၄၉၇၀၀	၅၂၀၀၀	၃၃၀၀၀		၄၉၇၀၀	၄၄၀၀၀	၄၉၇၀၀	၆၀၀၀၀			
၅	ဟက်ဇာဂွန်/ဟက်ဇာဂိုနားဇိုး	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၁၃၇၀၀	၁၃၃၀၀	၁၄၀၀၀	၁၀၅၀၀		၁၁၂၀၀	၁၃၂၀၀	၂၀၀၀၀	၁၀၀၀၀	၁၂၅၀၀	
၆	အာမိုခရောင်း	ထုပ်	၁၀၀ ဂရမ်	၄၀၀၀			၄၀၀၀			၃၀၀၀		၃၅၀၀	၄၀၀၀	
၉	ဟော်မုန်း													
၁	ဂရိုးဩ	ထုပ်	၁၀ စီစီ	၁၀၀၀	၇၀၀	၁၅၀၀	၉၀၀	၁၅၀၀	၇၀၀	၉၀၀	၁၀၀၀		၇၅၀	
၂	ဖာတီစတက်	ဗူး	၁၀၀ စီစီ		၃၅၀၀	၄၀၀၀	၄၂၀၀			၃၀၀၀			၃၅၀၀	၃၀၀၀
၃	မော်ရယ်မုန်း/လစ်တိုဇင်	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၄၇၀၀	၁၈၀၀၀	၃၆၀၀	၁၇၄၀၀	၁၇၄၀၀	၉၀၀	၁၈၀၀၀	၁၀၀၀၀	၃၀၀၀၀	၁၈၀၀၀	
၄	အာမို	ဗူး	၅၀၀ စီစီ	၁၉၈၀၀	၁၄၀၀၀	၁၅၃၀၀	၁၄၀၀၀	၁၇၅၀၀		၉၀၀၀	၇၅၀၀			
၅	GA3	ထုပ်	၁၀ ဂရမ်	၁၆၀၀	၁၅၀၀	၁၅၀၀				၁၅၀၀	၁၀၀၀	၁၀၀၀	၁၇၀၀	

ငရုတ်ကောင်းနှင့် သစ်မာ နှစ်သီးစားစိုက်ခင်း

ငရုတ်ကောင်းပင်ကို သစ်မာ စိုက်ခင်းများဖြင့် နှစ်သီးစားတွဲဖက် စိုက်ပျိုးပါက အကျိုးထူးနိုင်ကြောင်း စိုက်ပျိုးရေး ကျွမ်းကျင်သူများက ဆိုသည်။

“အခုဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းမှာ သစ်မာစိုက်ခင်းတွေ အများကြီးရှိနေတယ်။ ဒီလိုသစ်မာ စိုက်ခင်းတွေမှာ ငရုတ်ကောင်းပင်ကို တွယ်ကပ်ပင်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြမယ်ဆိုရင် နှစ်သီးစားလို့ ရမယ့်

အပြင် ပထမတန်းစား စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်သွားမယ်။ ငရုတ်ကောင်းပင်ကို ကျွန်းပင်၊ ယုဉ်းကတိုးပင်၊ ယမနေပင်၊ မန်ဂျန်ရှားပင်တွေရဲ့ ပင်စည်မှာ တွယ်ကပ်စိုက်ပျိုးလို့ ရတယ်။ သစ်မာစိုက်ခင်းကနေ သစ်လုံးကြီး အရွယ်အထိ မကြီးထွားသေးခင် စောင့်ဆိုင်းနေချိန်မှာ ငရုတ်ကောင်းပင်ကနေတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရနိုင်ပြီး သစ်မာစိုက်ခင်းကို ခုတ်ရောင်းလို့

ရတဲ့အချိန်မှာတော့ ငရုတ်ကောင်းပင်ကလည်း သူ့သက်တမ်းအလိုက် ရသင့်ရထိုက်တဲ့ ဝင်ငွေတွေ ရှာပေးပြီး ဖြစ်နေပြီ။ တွဲဖက်စိုက်ပျိုးမယ်ဆိုရင် အင်မတန် အကျိုးထူးမယ်လို့ မြင်ပါတယ်” ဟု KKO-Pepper ငရုတ်ကောင်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးမှ စီမံအုပ်ချုပ်သူ ဦးအောင်ဆန်းဦးက ပြောသည်။

Import တင်သွင်းနေမှုများကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ကြောင်း လျော့နည်းစေရန် ပြည်တွင်း၌ သိရသည်။ ငရုတ်ကောင်းစိုက်ဧကများ နန်းထက်ထက်ချစ်

စာ - ၆ ကော်ဖီစီးပွား မှ ခါးတွဲကော်ဖီထုတ်လုပ်နိုင်တဲ့ နိုင်ငံများဟာ ထူးခြားသော ဈေးကွက်ပိုင်ဆိုင်နေကြပါတယ်။

ကော်ဖီပင်စိုက်ပျိုးပြီး သုံးနှစ်ကြာလျှင် ကော်ဖီပင်မှ အပွင့်ပွင့်လာပြီ။ သုံးနှစ်မှငါးနှစ်အသီးရလာပြီ။ ကော်ဖီချယ်ရီသီးဟုခေါ်သော နီရဲရဲမှည့်သောကော်ဖီသီးကို တစ်နှစ်နှစ်ကြိမ်မှ သုံးကြိမ်ရူးကြရပါတယ်။ ချယ်ရီဆိုတဲ့ အတိုင်း (စိမ်း၊ ဝါ၊ နီ၊ ချယ်ရီ)အသီးမှ အစေ့ထုတ်ယူရာမှာ အချိန်မကြာမှ တစ်ရက်တည်းနဲ့ပြုလုပ်နိုင်လျှင် ပိုကောင်းပါတယ်။ အခွဲချွတ်၊ အသားထုတ်စင်တင် အခြောက်လှမ်းပြီး ကော်ဖီအစိမ်းစေ့ရရှိတယ်။ ပြီးရင် အစေ့လှော်၊ ထွက်လာတဲ့ အနံ့ကို ကျွမ်းကျင်သူမှ ခွဲခြားတယ်။ အပူပေးချိန်ကာလ ကြာမြင့်မှုကလည်း နည်းပညာရှိမှ ကော်ဖီစေ့ထဲမှာပါရှိတဲ့ ဓာတ်တွေက ကော်ဖီစေ့မျက်နှာပြင်ရောက်လာပြီး ကော်ဖီစေ့က ထွက်လာတဲ့အသံ၊ ထွက်လာတဲ့ရနံ့တွေ မှန်အောင်ပြုလုပ်ရတဲ့ အဆင့်တွေဟာ ကော်ဖီကောင်းတစ်ခွက်ရဲ့ အစပျိုးလုပ်ငန်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ လှော်ပြီးအအေးခံ၊ နေ၊ ရေ၊ လေထိအောင် လေလုံပိတ်ထည့်၊ လှော်ပြီးသုံးရက်ကြာမှာရတဲ့ ကော်ဖီမှုန့်နဲ့ ဖျော်သောက်ရင် အကောင်းဆုံးအနံ့အရသာရတယ်လို့ ဆိုထားကြပါတယ်။

စာပေမှတ်တမ်းများအရ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကော်ဖီစတင်စိုက်ပျိုးခဲ့တာက ၁၈၈၅ ခုနှစ်။ စိုက်ခဲ့တဲ့ဒေသက မြိတ်နဲ့ထားဝယ်။ ဒါပေမယ့် နာမည်ရတိုးချဲ့လာတာမရှိခဲ့ဘဲ ကရင်ပြည်နယ် သံတောင်မှာစိုက်ခဲ့တဲ့ ရိဘတ်စတာ ကော်ဖီစိုက်ခင်းတွေက ယခုတိုင်အောင်မြင်ပြီး တိုးချဲ့လာနိုင်ခဲ့တယ်။ ၁၉၃၀ မှာ ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းနဲ့ မြောက်ပိုင်းဒေသတွေ၊ ပြင်ဦးလွင်မှာ အာရေဗီကာကော်ဖီစိုက်ပျိုးခဲ့ကြပြီလို့ ဖော်ပြထားတာတွေရှိခဲ့သလို ၁၈၅၂ ခုနှစ်မှာကတည်းက တောင်ငူနဲ့သံတောင်ကြားမှာ ကော်ဖီစိုက်ခဲ့ပြီလို့ ဖော်ပြထားတာလည်း တွေ့ရပါတယ်။

ကော်ဖီဆိုရင် ပြင်ဦးလွင်နဲ့နောင်ချိုကို သိကြသလို ဒီဘက်ကာလမှာတော့ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ ဓနကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက်ပေ ၄၀၈၀ မှာရှိတဲ့ ရွာငံက ကော်ဖီသည် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ဝင်ဖြစ်ပါတယ်။ GAP စနစ်နဲ့ ထုတ်လုပ်တဲ့ စံချိန်မီကော်ဖီစိုက်ပျိုးပြီး ပြည်ပတင်ပို့ရောင်းချနေပါပြီ။ ရွာငံဒေသသည် ကျေးရွာများ၌ ခြံဝင်းများတွင် ထောပတ်ပင်၊ ပိန္နဲပင်၊ တည်းပင်များအရိပ်အောက်တွင် သဘာဝမြေဩဇာဖြင့် ကော်ဖီပင်စိုက်ပျိုးကြတဲ့ အလေ့အထရှိခဲ့တဲ့ ဒေသဖြစ်ပါတယ်။

ရွာငံကော်ဖီဟာ ကမ္ဘာ့အဆင့် သတ်မှတ်ချက် ၈၃ ဒသမ ၇ မှတ်ရှိသည်ဟု သိရပါတယ်။ အာရေဗီကား ကော်ဖီမျိုးပေါင်းရာချီ၍ ကမ္ဘာတွင်ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အာရေဗီကားမျိုး ၂၆ မျိုး၊ ရိဘတ်စတာ ရှစ်မျိုးရှိတယ်လို့

မှတ်တမ်းပြုထားကြောင်း ရှမ်း၊ ကယား၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ချင်းပြည်နယ်များ၊ မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊ မကွေး၊ ပဲခူး၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် နေပြည်တော်တို့တွင် ကော်ဖီစိုက်ပျိုးထားကြကြောင်း ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ငပုတောနှင့် ငွေဆောင်တစ်ဝိုင်းအပြင် မော်တင်စွန်းသွားသည့် ကားလမ်းဘေးမှကျေးရွာများတွင် ကော်ဖီစိုက်ပျိုးကြသော တောင်သူများရှိနေကြပါပြီ။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ကော်ဖီမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ပျိုးပင်များကို ပွေးတောင်၊ ဒိုးကွင်၊ ချောင်းကွေ့၊ ဘန်းဘွေး၊ တေးဇန်၊ လိပ်သို၊ နတ်ရေကန်၊ ရွာငံ၊ ရွှေကြာအင်း၊ မိုးကုတ်မျိုးသန့်ခြံများမှ စိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများဖြန့်ပေးကြောင်း သိရပါတယ်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာလည်း နေပြည်တော်မှာ ကော်ဖီကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးဖွံ့ “ကော်ဖီဖိုရမ်” ကျင်းပခဲ့ကြပါတယ်။ တန်းမြင့်ကော်ဖီရရှိဖို့ ပုဂ္ဂလိကပိုင်းကလည်း ပြည်ပကျွမ်းကျင်ကော်ဖီပညာရှင်များနဲ့ ဆောင်ရွက်မှုလည်းရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကော်ဖီစိုက်ပျိုးမှုမှာ ဧကအများဆုံးက ရှမ်းပြည်နယ် ဖြစ်ပါတယ်။ စိုက်ဧကသုံးသောင်းကျော် ရှိပါတယ်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ပြင်ဦးလွင်နဲ့နောင်ချိုမှာ ကော်ဖီစိုက်ဧက တစ်သိန်းဖြစ်လာဖို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြဖူးပါတယ်။ ပျိုးပင်တွေဖြန့်၊ စိုက်ခင်းသစ်တွေ ဖော်ခဲ့လုပ်ခဲ့ကြတာ မှတ်မိနေပါသေးတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကော်ဖီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချမှု ဈေးကွက်စီးပွားရေးမှာ ပုဂ္ဂလိကပိုင်းက ပိုအဓိကကျနေပါတယ်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်းက အားကောင်းရင် ကောင်းသလောက် ကော်ဖီအသင်းအဖွဲ့များရဲ့ အားကောင်းရင် ကောင်းသလောက် အစိုးရပိုင်းရဲ့ ကူညီပံ့ပိုးမှုနဲ့ကောင်းလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်လို့ သုံးသပ်ကြပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ်နဲ့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးထဲက ငဖဲမြို့နယ် တောင်ပေါ်ဒေသ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ပေ ၃၈၀၉ မှာရှိတဲ့ နတ်ရေကန်ဒေသနဲ့ ကရင်ပြည်နယ်ထဲက ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ပေ ၃၀၀၀ ကျော်မှာရှိတဲ့ သံတောင်ဒေသတို့ဟာ ကော်ဖီကို တစ်အုပ်တစ်စ စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်လာနိုင်ကြတယ်။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုဈေးကွက်ဝင် အဆင့်မြင့်ကော်ဖီထွက်ရှိမည့် ဒေသများ ဖြစ်နေပါတယ်။ ကော်ဖီအစုအဖွဲ့လုပ်ငန်းရှင်များ၊ အသင်းအဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိကအပိုင်းတို့ဟာ ကော်ဖီပင်မှ ကော်ဖီမှုန့် တစ်မျိုးတည်းသာမက ပြည်တွင်းမှာ ကော်ဖီမှ မုန့်မျိုးစုံ၊ ကိတ်မျိုးစုံ၊ ဝိုင်မျိုးစုံထုတ်လုပ်နေကြပါပြီ။ ရောင်းကုန်မျိုးစုံဈေးကွက်ရှိနေသော ကော်ဖီကောင်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ရေမြေရှိသောနိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ ကော်ဖီမှ အခွင့်အလမ်းကောင်းများစွာ ရရှိနိုင်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများစွာ ကော်ဖီသောက်သုံးမှုများလာခြင်း၊ ကမ္ဘာ့ကော်ဖီဈေးကွက်ကြီးတစ်ခု ပိုင်ဆိုင်တဲ့ အီးယူနိုင်ငံများရဲ့ မြန်မာ့ကော်ဖီ ဝယ်ယူမှုရှိလာခြင်းတို့ဟာ ကော်ဖီတိုးချဲ့

စိုက်ပျိုးလိုသူများအတွက် အားတက်စရာ ကော်ဖီစီးပွား ဖြစ်နေပါတော့တယ်။ မြန်မာ့ကော်ဖီကို ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်သို့ ရောက်အောင် ပုဂ္ဂလိကကော်ဖီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများက စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ သိခဲ့ရတဲ့ ကော်ဖီစီးပွားမှာ “တောင်ငူအရှေ့ဘက် သံတောင်ဒေသတွင် ကော်ဖီကို စတင်စိုက်ပျိုးသူမှာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး (မစ္စတာပတ်လေ) Mr Pattley ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာတို့က အသံထွက်လွယ်အောင် မစ္စတာ ပတ်ကလိဟု သုံးနှုန်းခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။ မစ္စတာ ပတ်ကလိထုတ်လုပ်သောကော်ဖီမှုန့် အမှတ်တံဆိပ်မှာ မီးရထားစက်ခေါင်းတံဆိပ် ဖြစ်ပါတယ်။ စက္ကူအိတ်နှင့်ရော၊ သံဘူးနှင့်ပါထုတ်၍ မြန်မာပြည်တွင်းသာမက နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များသို့ပါ တင်ပို့ကြောင်း သိရပါတယ်။ နောက်ပိုင်းတွင် မြေးသမက်ဖြစ်သူ မစ္စတာမာတင်က “မာတင်ကော်ဖီ” ဟု၍လည်း အောင်မြင်စွာ ထုတ်လုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရပါတယ်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းတွင် နိုင်ငံခြားမှ ကော်ဖီမှုန့်များလည်း မရောက်တော့သဖြင့် ရန်ကုန် ကော်ဖီမှုန့်ဈေးကွက်ကို တောင်ငူက ရလိုက်ပါတယ်။ ပြင်ဦးလွင်၊ အောင်ပန်းတို့မှ ကော်ဖီထွက်နေပြီဖြစ်သော်လည်း တောင်ငူက ရန်ကုန်နှင့် ပိုနီး၍လည်းကောင်း၊ အရည်အသွေးလည်း ပိုကောင်း၍လည်းကောင်း၊ ပို၍ ဈေးကွက်ရပါတယ်။ ဂျပန်ခေတ်တွင် ရန်ကုန်သို့ ကော်ဖီမှုန့်တင်ပို့သူများထဲတွင် ဒေါ်မကြီးနှင့် ပဒေသာ ကော်ဖီ၊ ဒေါ်လုံးတို့သည် တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ပို့နိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ စစ်ပြီးခေတ်နှင့် လွတ်လပ်ရေးခေတ်။ ထို့နောက်ပိုင်းခေတ်များတွင် မြန်မာပြင်၌ ရွှေခြင်သို့ ကော်ဖီနှင့် ဘီတီဘရာသားကော်ဖီမှုန့်တို့ ခေတ်စားလာကြပါတယ်။

ထိုခေတ်က သမ္မတအိမ်တော်သို့ ကော်ဖီမှုန့် ပို့နိုင်ခြင်းဟာ ကော်ဖီကောင်းကြောင်း သင်္ကေတတစ်ခု ဖြစ်သဖြင့် ဘီတီဘရာသားကော်ဖီက ထိုအခွင့်အရေးကို ရရှိထားတာကြောင့် ကော်ဖီဘူးများတွင် အိမ်တော်တံဆိပ်နှင့်အတူ သမ္မတအိမ်တော်သို့ ကော်ဖီမှုန့် တင်သွင်းခွင့် ရကြောင်း စာတမ်းပါ ရိုက်နှိပ်ပါရှိခဲ့ပါတယ်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ထိုကော်ဖီလုပ်ငန်းနှစ်ခုစလုံး ပြည်သူပိုင်အသိမ်းခံရပြီး ကော်ဖီမှုန့်အရည်အသွေးပါ ကျသွားလို့ ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ ပဒေသာကော်ဖီ တွင်တွင် ကျယ်ကျယ်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၅ မှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်နှစ် ၂၀ ခန့်အထိ သမ္မတအိမ်တော်သို့ ကော်ဖီမှုန့်ပေးသွင်းခွင့်ကို တောင်ငူပဒေသာကော်ဖီက ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ပဒေသာကော်ဖီလုပ်ငန်းရှင် ဒေါ်လုံးသည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ကော်ဖီလုပ်ငန်းလေ့လာရန် သုံးလကြာ သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။

(မြန်မာ့အသံ ကျော်ဦးရေးသားသည့် တောင်ငူအကြောင်း စာအုပ်မှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။)
ဘုန်းမြတ်

တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အသားစား နွားမွေးမြူရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန် သုံးနှစ်စီမံကိန်းဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း တောင်ကြီး မြို့နယ် အသုံးတော်ကျေးရွာအုပ်စု ရှိ ကျေးရွာလေးရွာတွင် ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း တောင်ကြီး

စောင့်ရှောက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက် ပေးကာ အသားစားနွားမျိုးများ မွေးမြူဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ပုန်းတန် ကျေးရွာကို ဗဟိုပြု၍ ငါးမိုင် ပတ်လည်ဧရိယာအား တစ်ယူနစ် အဖြစ် သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်သည်။

အသားစားနွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာ စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ် ကြောင်း သိရသည်။ အသုံးတော်ကျေးရွာအုပ်စု တွင် ဥယျာဉ်ခြံမြေ ၆၀၀၀ ဧက ခန့်တွင် နှစ်ရှည်ပင်များဖြစ်သော ထောပတ်နှင့် သရက်စိုက်ပျိုးပြီး

တိရစ္ဆာန်မွေးမြူထားရှိမှု အနေဖြင့် ဒေသနွား ၁၃၃၀ ကောင်ခန့်အား အသုံးတော် ကျေးရွာအုပ်စုရှိ ကျေးရွာလေးရွာ တွင် အများဆုံး မွေးမြူထားရှိပြီး အသားရိက္ခာအတွက် ဒေသတွင်း ထုတ်လုပ် ရောင်းချပေးနေသည်။

အစဉ်ဖြင့် ဖွင့်လှစ်မည့် မေထုန်မဲ့ သားစပ်သင်တန်းအား စီမံကိန်းဝင် ဧရိယာရှိ တောင်သူများအား ဦးစားပေးတက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားပြီး သင်တန်းပြီးဆုံး ပါက မြို့နယ်ရှိ ကျွမ်းကျင် ဝန်ထမ်းများနှင့် ပူးပေါင်းကာ

တောင်ကြီး အသားစားနွားမွေးမြူရေး သုံးနှစ်စီမံကိန်း

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက် အောင် ပိုမိုဆောင်ရွက်သွားနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်းပါကျေးရွာများ တွင် မွန်ဘာဆားတိရစ္ဆာန် အစာပင် ကျေးရွာတစ်ရွာလျှင် တစ်ဧက နှုန်းဖြင့် စံပြစိုက်ပျိုးနိုင်ရေး အတွက် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြထားပြီး ခွင့်ပြုပါက စီမံကိန်းဝင်လေးရွာတွင် လေးဧက စိုက်ပျိုးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထို့ပြင် မေထုန်မဲ့သားစပ် သင်တန်း၊ မွေးမြူရေးနှင့် အခြေခံ တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု သင်တန်း၊ အချက်အလက်နှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ မွေးမြူရေး သင်တန်းနှင့် တိရစ္ဆာန်အစာပင် နှင့် ချဉ်ဖတ်ဆိုင်ရာပြုလုပ် သိမ်းဆည်း ကျွေးမွေးခြင်း သင်တန်း များကိုလည်း ယင်းစီမံကိန်းဝင် ကျေးရွာများတွင် ဖွင့်လှစ်သင်ကြား ပေးရန် စီစဉ်လျက်ရှိသည်။

မြို့နယ် မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေး ဦးစီးဌာနထံမှ သိရသည်။ ထိုစီမံကိန်းကို တောင်ကြီး မြို့နယ်ရှိ အသုံးတော်ကျေးရွာ အုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာ ၁၆ ရွာမှ ဒေသနွားမ ၂၀၀ နှင့်အထက် မွေးမြူသော ပုန်းတန်၊ နမ်းကွပ်ရွာ၊ မိုင်းလုံရွာနှင့်ဆမ်ဆိုင်ကျေးရွာ တို့မှ မွေးမြူရေးတောင်သူများ အား နည်းပညာပေးခြင်း၊ မေထုန်မဲ့ သားစပ်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး

အဆိုပါဒေသတွင် မိရိုး ဖလာလွတ်ကျောင်းစနစ်ဖြင့် ဒေသနွားမွေးမြူမှုမှာ သာမန်ထက် ဖွံ့ဖြိုးသောကျေးရွာဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း များဖြင့်သာ အဓိကစီးပွားဖြစ်ထွန်း သော ကျေးရွာများဖြစ်သည်။ ဒေသနွားများမှာ ရှမ်းပု၊ ရွှေနီနှင့် အခြားစပ်မျိုးများဖြင့် မျိုးမြှင့်တင် ရန် လိုအပ်နေသောကြောင့် အသားစားနွားမျိုး (ဘရာမန်)ဖြင့်

ယာမြေ ၁၀၀၀၀ ဧကခန့်တွင် ပြောင်း၊ ကြက်သွန်၊ ပဲပုပ်၊ ပဲစင်းငုံ နှင့် လယ်မြေ ၆၀၀၀ ဧက ခန့်တွင် မိုးစပါးနှင့်ဇွေစပါးသီးနှံများ ပုံမှန် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ ဒေသအတွင်း စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်များကို ရှမ်းပြည်နယ် အတွင်း စားသုံးရန်အတွက် သာမက အခြားပြည်နယ်နှင့် တိုင်း ဒေသကြီးများသို့ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချ ပေးလျက်ရှိသည်။

၂၀၂၁-၂၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် တွင် ပုန်းတန်ကျေးရွာရှိ ဒေသ နွားမ အကောင် ၅၀ နှင့် ဆမ်ဆိုင်၊ နမ့်ကွတ်နှင့် မိုင်းလုံ ကျေးရွာရှိ ဒေသနွားမ အကောင် ၅၀၊ စုစုပေါင်း နွားမအကောင် ၁၀၀ အား အသားစားနွားမျိုးချောင်း ဖြင့် သားစပ်ခြင်းလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပြည်နယ်အစီ

ဇော်လင်းထွဋ်

HELIANTHUS TRADING CO.,LTD
နေကြာပန်းထရေးဒင်းကုမ္ပဏီလီမိတက်
ကကန်းပျောမွေးမြူရေးစခန်း

Address
 No.612 , Gawe Pin Kwin , Thidar Myaing Quarter , Kyauktan Tsp , Yangon.
 Tel : +959 505 2116 , Email : winmyolin1977@gmail.com

၈ ရေးသူ စီးနင်းလိုက်ပါလာခဲ့တဲ့ကားလေးဟာ စစ်တွေ-ရန်ကုန်ကားလမ်းပေါ်ကနေ ကျောက်တော်ဘက်ကို ဦးတည်မောင်းနှင်နေပါတယ်။ နံနက် ၈ နာရီထိုးလေပြီမို့ အရှေ့ဖက်မှ နံနက်ခင်းနေရောင်ခြည်ဟာ ထိုးဖောက် ကျဆင်းလာနေပြီမို့ ပတ်ဝန်းကျင်ကမြင်ကွင်းတွေကို ရှင်းလင်းပီပြင်စွာ မြင်တွေ့နေရပါတယ်။ စာရေးသူ စီးနင်း ခဲ့တဲ့ကားဟာ ပုဏ္ဏားကျွန်း အခြေစိုက်ကားဖြစ်တာမို့ စာရေးသူကို စစ်တွေကနေခေါ်ဖို့ နံနက်စောစောအလာမှာ နှင်းတွေအုပ်ဆိုင်းနေပြီး မြင်ကွင်းမကောင်းတာကြောင့် ကားကို ဖြည်းဖြည်းပဲမောင်းခဲ့ကြောင်း ပြောပါတယ်။ အခုတော့ နေရောင်ခြည်ဖြာဆင်းလာပြီမို့ တိမ်မြူးတွေကင်းရှင်း စပြုလာနေပြီကို တွေ့ရပါတယ်။ တကယ်တော့လည်း နေလာရင် နှင်းပျောက်ရမို့ မဟုတ်ပါလား။

လက်ခံ နိုင် ပေမယ့် ဒီနောက်ပိုင်းကာလတွေဟာ ဒေသတည်ငြိမ် အေးချမ်းခဲ့တဲ့ကာလတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကာလတွေမှာတောင် ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ စိုက်ပျိုးရေးဟာ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာတာကို မတွေ့ခဲ့ရပါဘူး။
ရခိုင်ပြည်သူတွေကပဲ အားနည်းခဲ့တာလား၊ အုပ်ချုပ်သူအစိုးရတွေကပဲ အလေးထား အားပေးဆောင်ရွက် ပေးမှု အားနည်းခဲ့တာလား။ စာရေးသူကတော့ နှစ်ဦး

တိုးတက်ရန်အလားအလာရှိတဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်စိုက်ပျိုးရေး

စာရေးသူဟာ စစ်တွေက မြို့ပြင်ကိုမထွက်ဖြစ်ခဲ့တာ ကြာပါပြီ။ နှစ်နှစ်လောက်တောင် ရှိခဲ့ပါပြီ။ နှစ်စဉ်သွား ရောက်ဖူးမျှော်မြဲဖြစ်တဲ့ မဟာမြတ်မုနိဘုရားဖူးခရီးတောင် မသွားဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ၂၀၁၉ နှစ်ကုန်ပိုင်းလောက်မှာ စတင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ ကိုဗစ်-၁၉ ဆိုတဲ့ရောဂါဆိုးကြောင့် အိမ်တွင်း ကနေ အိမ်ပြင်မထွက်ရဆိုတဲ့အမိန့်ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲ တွေကြောင့် တစ်ကြောင်း ခရီးသွားလာဖို့အတွက်ကို ချုပ်တည်းနေခဲ့ရတာပါ။ ဒါပေမယ့်

ကျွန်းသားဖေနီး

၂၀၂၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၈ ရက် ရွေးကောက်ပွဲအလွန်ကာလမှာ ရခိုင် တပ်တော် AA နဲ့ မြန်မာ့တပ်မတော်တို့အကြား နှစ်ဖက် နားလည်မှု ရယူနိုင်ခဲ့ပြီး နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲတွေ ရပ်ဆိုင်းသွား တာကြောင့် ရခိုင်ပြည်သူတွေဟာ ကိုဗစ်ကိုတောင် မကြောက်တော့ဘဲ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ဘုရားဖူးခရီးတွေ သွားလာခဲ့ကြတာတွေ့ရပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ရခိုင် ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းဆိုတဲ့ မြောက်ဦးခရိုင်၊ စစ်တွေ ခရိုင်အတွင်းမြို့နယ်တွေက ပြည်သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။
အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းသွားတဲ့အတွက် ရခိုင်ပြည်နယ် က တန်ခိုးကြီးဘုရားတစ်ဆူဖြစ်တဲ့ မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားဖူးခရီးသည်တွေ ဘုရားမှာ ပြည့်နက်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ မဟာမြတ်မုနိဘုရားတင် မကပါဘူး။ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသဖြစ်တဲ့ မြောက်ဦး မြို့နယ် လေးမြို့ချောင်း လှေစီးခရီးသည်တွေကိုလည်း တွေ့နေရပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းခြင်းရဲ့ ရသတစ်ခုပေါ့ခင်ဗျာ။ စာရေးသူဟာ ငြိမ်းချမ်းခြင်းရဲ့ရသကိုခံစားရင်း မရောက်တာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ မွေးရပ်ဇာတိကျေးရွာ ယိုးချောင်းကန်စောက်သို့ ခရီးသွားဖြစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

စိတ်ဝင်စားမှုနဲ့အားပေးမှု

ရခိုင်ပြည်သူတွေဟာ ခေတ်အဆက်ဆက်ကို ဖြတ်သန်းကျော်လွှားခဲ့ဖူးပါပြီ။ ဖဆပလအစိုးရ ၁၉၄၈-၁၉၆၁၊ တပ်မတော်အစိုးရ ၁၉၆၂-၁၉၇၄၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်

လမ်းစဉ်ပါတီအစိုးရ ၁၉၇၄-၁၉၈၈၊ တပ်မတော်အစိုးရ (နဝတ၊နအဖ) ၁၉၈၈-၂၀၁၀၊ ဒီမိုကရေစီအစိုးရ ၂၀၁၁-၂၀၂၀ စတဲ့အစိုးရအဖွဲ့ အသီးသီး ရဲ့ စီမံအုပ်ချုပ်မှုလက်အောက်မှာ နေခဲ့ရတာပါ။ ဒီနေရာမှာ လေ့လာတွေ့မြင်မိတာက အစိုးရတစ်ဆက်နဲ့တစ်ဆက်၊ ခေတ်တစ်ခေတ်နဲ့ တစ်ခေတ်ဟာ ဆယ်နှစ်ကျော်သာသာပဲ ရှိတတ်တာကို တွေ့ရတာပါပဲ။ စိတ်ဝင်စားစရာပါပဲ။
ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဟာ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်ကျေးလက်နေ ပြည်သူအများစုဟာ လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အမှီပြုလုပ်ကိုင် နေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခေတ်တွေ၊ စနစ်တွေ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည့်တိုင် ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဟာ ပြောင်းလဲတိုးတက်ခြင်း မရှိသေး ပါဘူး။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့လယ်ယာမြေတွေဟာလည်း တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ်နည်းပါးလာခဲ့တာကို တွေ့မြင်နေရ ပါတယ်။ ကမ်းပါးပြိုတာ၊ ကျေးရွာတွေ တိုးချဲ့တာ၊ စက်မှုမြေတွေ ဖော်ထုတ်တာ၊ လမ်း၊ တံတားတွေဆောက်လုပ် တာတွေကြောင့် လယ်မြေတွေဟာ ဆုံးရှုံးမှုများလာတာကို တွေ့နေရပါတယ်။ စာရေးသူ ပြောချင်တာကတော့ အစိုးရ အဆက်ဆက်ပြောင်းလဲခဲ့ပေမယ့် ရခိုင်ပြည်သူတို့ အားထား မျှော်လင့်ရတဲ့ အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးဖြစ်တဲ့ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွေ တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးတာပါပဲ။ ၁၉၄၈ ကနေ ၁၉၇၄ ခုနှစ်ကာလ အထိကတော့ ထားပါတော့။ အဲဒီအချိန်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ဗကပ သောင်းကျန်းသူတွေ ကြီးစိုးခဲ့ တဲ့ ကာလမို့ အဲဒီအချိန်က အစိုးရတွေဟာ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို ထိရောက်စွာ မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ဘူးဆိုတာ

နှစ်ဖက်လုံး အားနည်းခဲ့တယ်လို့ ပြောလိုပါတယ်။ ဒီနေ့ထိ ရခိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဟာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှာ ထဲထဲဝင်ဝင်မရှိသလို၊ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနမှာ လယ်ထွန်စက်တွေ ရှိပါတယ်။ တောင်သူတွေ ငှားရမ်းထွန်ယက် လုပ်ကိုင်နိုင်တယ်ဆိုပေမယ့် တောင်သူတွေစိတ်ဝင်စားမှု အားနည်းနေတာကိုတွေ့ရပါတယ်။ ထို့အတူပါပဲ။ စပါးရိတ်သိမ်းနယ်လှည့်စက်တွေရှိပေမယ့် တောင်သူတွေ စိတ်ဝင်စားမှု အားနည်းနေတာတွေကို တွေ့ရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ။ ပြဿနာကို အဖြေရှာသင့် ပါတယ်။ တတ်နိုင်တဲ့ တောင်သူတစ်ဦးစ၊ နှစ်ဦးစကတော့ ကိုယ်တိုင် ထွန်စက်တွေဝယ်ယူ၊ ရိတ်သိမ်းစက်တွေဝယ်ပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်နေကြတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ အရင်းအနှီးကြီးမားတာကြောင့် သိပ်ပြီးမတတ်နိုင်တာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဒါနဲ့တစ်ဆက်တည်းပဲ စာရေးသူ စဉ်းစားဖြစ် မိတာက လျော့နည်းသွားတဲ့ စိုက်ပျိုးမြေတွေ အစားထိုး နိုင်ဖို့ဆိုတာ သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်ရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
မိုးစပါး၊ နဲ့ နွေစပါးစိုက်ပျိုးရေးကိုလည်း မြေတောင် မြောက်ပေးရမှာပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ နွေစပါးစိုက်ပျိုးတဲ့ ဒေသဟာ ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းလို့ပြောပြောနေကြတဲ့ မောင်တောနဲ့ ဘူးသီးတောင် နယ်မြေမှာသာ အများဆုံး ဖြစ်တာကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ စပါးစိုက်ဧက အများအပြားရှိပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ စပါးကျိုလို့ တင်စားရတဲ့ ကျောက်တော်၊ မြောက်ဦး၊ မင်းပြားစတဲ့နေရာတွေမှာ မြစ်ရေတင်စီမံကိန်းတွေ၊ ဆည်၊ တာတမံတွေရှိနေပြီး ဖြစ်ပေမယ့် နွေစပါးစိုက်ပျိုးမှုက မရှိသလောက်ပါပဲ။
စာရေးသူရဲ့ခရီးမှာ စီးနင်းခဲ့တဲ့ကားပိုင်ရှင် (ယာဉ် မောင်းလည်းဖြစ်)ဟာ ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့သား စာရေးဆရာ